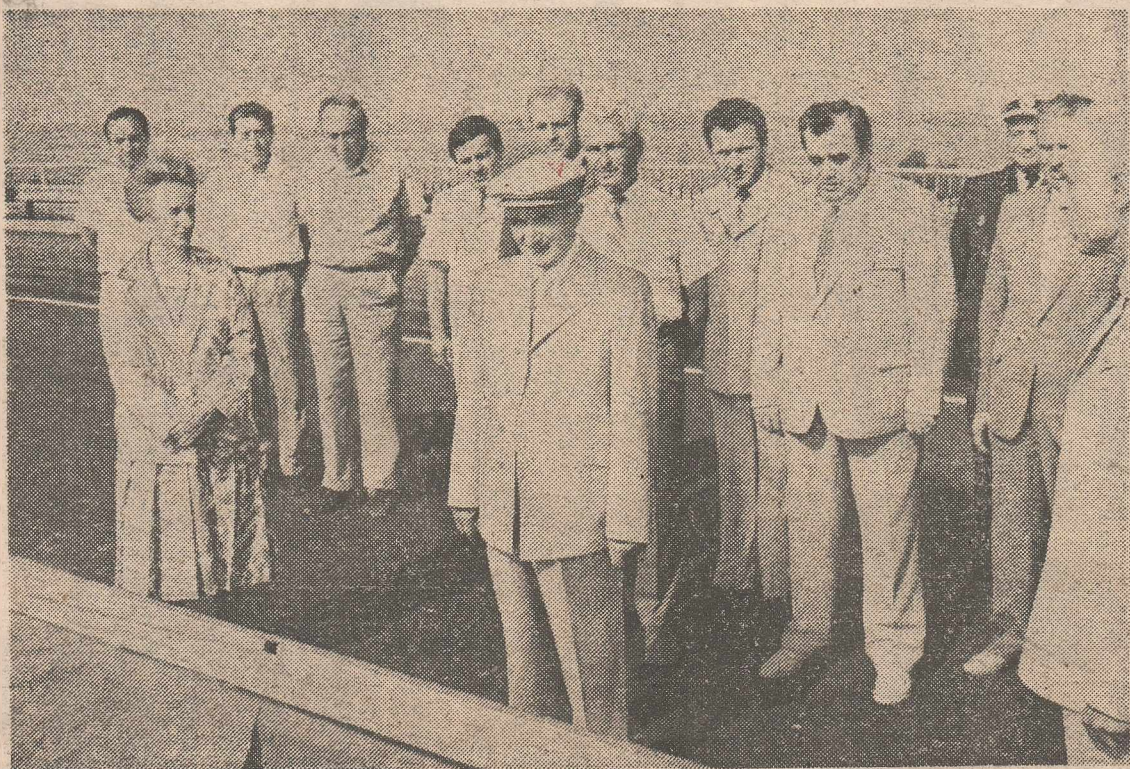

**Privind cu mândrie la tot ce am înlăptuit,
pășim cu elan și încredere spre viitor**

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU au făcut o vizită de lucru în județul Constanța

■ Manifestări de profundă dragoste și recunoștință, de unanimă adeziune la propunerea privind realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al partidului ■ Podul peste lacul Mangalia — o nouă și remarcabilă realizare economică și edilitară ■ Pe ogoare, strălucită confirmare a politicii marilor recolte ■

Comentariu în pag. 3

OMAGIU MARELUI CTITOR DE ȚARĂ ȘI ISTORIE

Pentru istoria României, Congresul al IX-lea al P.C.R. reprezintă momentul de referință, de răscruce în evoluția sa către împliniri fără precedent. El deschide epoca de aur a țării noastre, înlăptuirile acestor ani reprezentând, prin amploare și semnificație, cele mai mari împliniri ale poporului român. Și, intrucit drumul deschis de Congresul al IX-lea este indisolubil legat de numele secretarului general al partidului, de neobosită sa activitate teoretică și practică, această epocă poartă cu îndreptățire numele ctitorului său de geniu — Nicolae Ceaușescu. De aceea, aniversind 24 de ani de la Congresul al IX-lea — istoricul forum al comuniștilor români care, exprimind voința întregului partid, a întregului popor, l-a ales pe tovarășul Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român — întreaga noastră națiune, omagiază, cu cele mai profunde sentimente de stimă, dragoste și respect, personalitatea conducătorului partidului și statului nostru. Este acest înalt omagiu semnul unei esențiale identități între opera politică a tovarășului Nicolae Ceaușescu și destinul însuși al națiunii noastre în acești ani de glorie, cei mai rodnici din întreaga istorie a poporului român.

În tot ce s-a făcut, în tot ce se face, în culegătoarele obiective de perspectivă cuprinse în proiectul Programului-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea al partidului — documente de importanță decisivă pentru prezentul și viitorul patriei —, sint materializate gindirea și acțiunea revoluționară ale tovarășului Nicolae Ceaușescu. Promovind, în toți acești ani, cu fermitate și culegăntă, o gindire nouă, creatoare, un stil de muncă dinamic, secretarul general al partidului a afirmat cu tărie concepția înaintată, științifică, profund revoluționară privind întărirea și dezvoltarea proprietății socialiste, baza trăinică a înșeși făuririi noli societăți, asigurarea unei rate înalte a acumulării ca o condiție esențială a dezvoltării forțelor de producție, a creșterii avuției țării. Amplul proces de perfecționare a întregii noastre societăți, conceptul original, științific, novator, al edificării societății socialiste multilateral dezvoltate, teza potrivit căreia construcția socialismului constituie un proces revoluționar continuu, perfecționarea sistemului democrației muncitorești-revoluționare se datoresc nemijlocit gindirii revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, titanicei sale activități practice în fruntea partidului și statului nostru. Activitatea complexă, desfășurată de-a lungul a peste două decenii, de echilibrare a dezvoltării economice, astfel încit toate zonele țării să beneficieze atit de posibilitatea unei superioare valorificări a resurselor materiale și umane, cit și de binefacerile civilizației socialiste materializează preocuparea constantă a secretarului general al partidului pentru dezvoltarea și modernizarea industriei, a agriculturii, a întregii vieți social-economice în cadrul oferit de reorganizarea teritorial-administrativă a țării, de sistematizarea tuturor localităților țării. Marile ctitorii ale acestei epoci, devenite embleme ale socialismului românesc, sint nemijlo-

(Continuare în pag. 2)

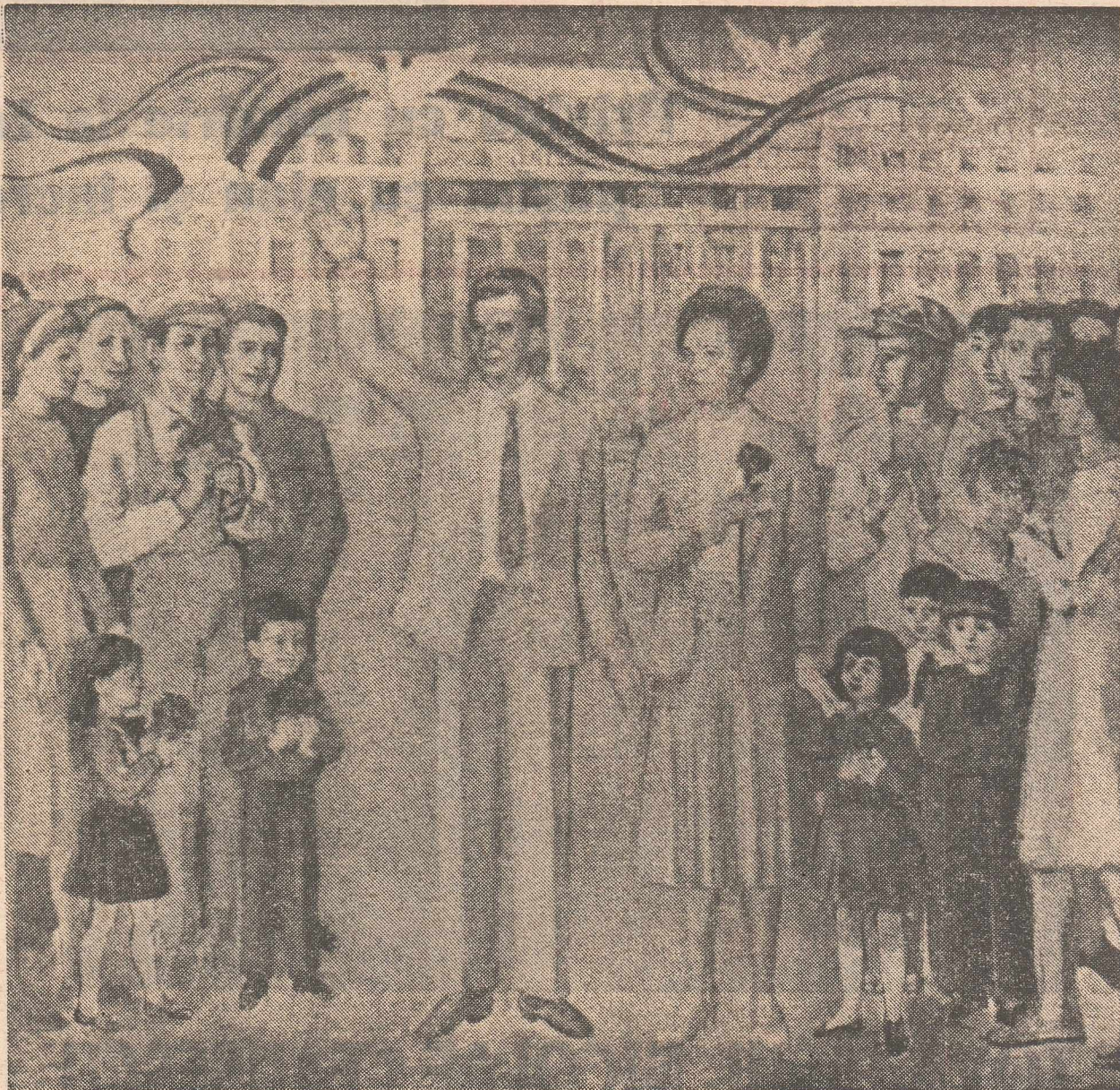
De la Congresul IX la Congresul XIV,

Omagiu marelui ctitor

(Urmare din pag. 1)

cit legate de inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu. Afirmarea politicii internaționale a României ca o exemplară acțiune politică și diplomatică dedicată păcii, colaborării, promovării noii ordini economice și politice internaționale, activitatea constantă a partidului nostru pentru întărirea unității mișcării comuniste internaționale reprezintă, prin unanimitate, o apreciere de care se bucură, o strălucită confirmare a orientărilor stabilite de secretarul general al partidului, se asociază indestructibil cu imensul prestigiu internațional al tovarășului Nicolae Ceaușescu, personalitate politică de primă mărime a lumii contemporane.

Istoria acestor ani înseamnă pentru România un extraordinar salt istoric. În nici un sfert de veac, țara a progresat mai mult decât în veacuri. Am făcut totul noi înșine, prin muncă proprie, am demonstrat, așa cum cel mai bun fiu al națiunii noastre o spune răsplat, că un popor unit și liber poate să obțină cele mai mari victorii. Și această construcție în spirit, conștiința noastră revoluționară, încrederea și hotărârea de a urma partidul, de a acționa în orice împrejurare ca adevărați comuniști este o importanță ctitorie a epocii Nicolae Ceaușescu. Numele secretarului general se identifică, pe deplin, cu acești ani, cu toate realizările lor, între aceste realizări afirmându-se spiritul însuși al poporului român de astăzi. Numele secretarului general se identifică, de asemenea, cu viitorul țării și al nostru, căci toate marile noastre proiecte sînt intim legate de gândirea și acțiunea sa revoluționară. Omagiindu-l, deci, pe secretarul general al partidului, ctitorul de geniu al epocii care cu îndreptățire îi poartă numele, omagiem partidul comunist, omagiem poporul român care, într-o deplină unitate, înconjurându-l cu dragoste și devotament pe marele conducător al destinului național, acționează cu hotărâre pentru făurirea societății comuniste pe pământul românesc. Marea satisfacție, adeziunea unanimă și entuziasmul cu care întregul nostru partid și popor au primit propunerea Plenarei C.C. al P.C.R. privind reelegerea, la Congresul al XIV-lea, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în funcția supremă de secretar general al partidului reprezintă expresia nemijlocită a hotărârii noastre, a tuturor, de a urma cu încredere și devotament partidul, de a ne mobiliza întreaga energie pentru ca, sub conducerea partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pe temelia măreșului prezent al țării, împlinit în acești 24 de ani, patria noastră să se înalțe mereu spre zărilor civilizației comuniste.

Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii

Unitate, angajare, spirit revoluționar

Recenta Plenară a Consiliului Național al Oamenilor Muncii, ținută sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Consiliului Național al Oamenilor Muncii a dezbătut și aprobat, după cum este cunoscut, probleme de importanță cardinală pentru înfăptuirea grandiosului program de dezvoltare economico-socială a țării, pentru îndeplinirea exemplară a actualului cincinal, ca o condiție fundamentală a trecerii cu succes la realizarea obiectivelor viitoare, probleme cuprinse în documentele: Raport cu privire la realizarea planului național unic de dezvoltare economico-socială și a programelor de perfecționare a organizării și modernizării a procesului de producție pe semestrul I, precum și măsurile ce se impun pentru îndeplinirea planului la toți indicatorii pe semestrul II și întregul an 1989; Raport cu privire la proiectul Planului național unic de dezvoltare economico-socială a României pe anul 1990; Programul-Directivă al Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1991-1995 și orientările de perspectivă până în anii 2000-2010.

Participanții la plenară au dat expresie deplinei satisfacții a milioanele de oameni ai muncii din industrie, construcții, transporturi și telecomunicații, din domeniul financiar-bancar și al circulației mărfurilor față de hotărârea Plenarei Comitetului Central al partidului privind propunerea de reelegere a tovarășului Nicolae Ceaușescu la cel de-al XIV-lea Congres al PCR în funcția supremă de secretar gene-

ral al partidului, subliniind că acest act politic reprezintă garanția edificării cu succes a socialismului și comunismului în România. În același timp, s-a dat glas sentimentelor de stimă și prețuire față de tovarășa Elena Ceaușescu, pentru contribuția deosebită adusă la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și statului, la înflorirea științei, învățămîntului și culturii.

În cuvîntarea rostită la plenară se pune accentul pe sarcinile concrete ce revin colectivelor de oameni ai muncii pentru înfăptuirea obiectivelor cuprinse în documentele dezbătute. E vorba, în primul rînd, de concentrarea forțelor, în toate întreprinderile, pentru realizarea zi de zi a producției fizice, o atenție deosebită acordîndu-se realizării programelor de materii prime și energie. În același timp, sînt necesare măsuri ferme pentru reducerea normelor de consum, a normelor de muncă, pentru recuperarea și refolosirea materialelor, subansamblelor și pieselor de schimb. Cu fermitate trebuie să se acționeze pentru realizarea în cele mai bune condiții a producției de export, la un înalt nivel calitativ, ca o necesitate obiectivă a bunei desfășurări a activității economice, pentru dezvoltarea forțelor de producție, pentru asigurarea participării țării noastre la diviziunea internațională a muncii. De asemenea, sînt necesare măsuri hotărîte în direcția înfăptuirii în cele mai bune condiții a programelor de modernizare și organizare a producției pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, acționînd energie pentru menținerea industriei noastre la nivelul tehnico-științific mondial. Cu privire la coordonatele construcției socia-

liste în țara noastră, în cuvîntare se spune: „Am pornit și pornim ferm de la faptul că socialismul îl construim cu poporul și pentru popor și trebuie să facem totul încît să asigurăm participarea activă a întregii națiuni la făurirea conștientă a propriului său viitor. Aceasta impune întărirea continuă a legăturii cu poporul, participarea fiecărui om al muncii din toate domeniile la dezbaterile și adoptarea programelor de dezvoltare economico-socială, a politicii interne și externe, dar și a activității de realizare în viață a acestora”. Realizînd un amplu tablou al sarcinilor și direcțiilor de acțiune privind dezvoltarea viitoare a României, tovarășul Nicolae Ceaușescu a reafirmat, totodată, pozițiile principale ale partidului și statului nostru în marile probleme ale lumii contemporane, expresie a imbinării organice a politicii interne cu cea externă, a unității dintre procesul construcției socialiste și eforturile permanente pentru asigurarea condițiilor de pace și colaborare internațională necesare realizării mărețelor programe de înaintare a României pe calea construcției socialiste și comuniste.

În Hotărîrea-Chemare a Plenarei Consiliului Național al Oamenilor Muncii din industrie, construcții, transporturi, circulația mărfurilor și finanțe, se arată că plenara cere guvernului, ministerelor și centralelor, organismelor democrației muncitorești-revoluționare, tuturor unităților economice să ia toate măsurile, să acționeze cu toată hotărîrea pentru realizarea, începînd cu luna iulie, a obiectivelor pentru semestrul II, astfel încît planul pe 1989 să fie încheiat cu rezultate cît

mai bune, să fie create condiții pentru înfăptuirea cu succes a planului pe 1990, ultimul an al actualului cincinal, care asigură trecerea României la un nou stadiu de dezvoltare, ridicarea pe o treaptă superioară a nivelului de trai material și spiritual al poporului. Plenara a cerut, de asemenea, să se acorde întreaga atenție programelor de organizare și modernizare a producției, de înnoire și ridicare continuă a nivelului tehnic și calitativ al produselor, creșterii mai puternice a productivității muncii și eficienței, respectării normativelor economico-financiare și a noului sistem de prețuri, introducerii mai rapide, în toate domeniile, a celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, ca o condiție esențială, hotărîtoare pentru dezvoltarea intensiv-calitativă a construcției socialiste și asigurarea unui nou avînt progresului general al României. „Strîns uniți în jurul partidului — se spune în Hotărîrea-Chemare —, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, urmînd neabătut strălucitul său exemplu de muncă și viață, de pilduitoare activitate revoluționară pusă în slujba intereselor supreme ale poporului român, să facem totul pentru a întîmpina prin noi și remarcabile fapte de muncă cea de-a 45-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă de la 23 August și cel de-al XIV-lea Congres al partidului — care va deschide noi și luminoase perspective pentru înaintarea neabătută pe calea socialismului, pentru ridicarea pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație socialistă și comunistă a scumpei noastre patrii, Republica Socialistă România!”.

I. D. GOIA ■

drum glorios de muncă și izbîndă

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU ȘI TOVARĂȘA ELENA CEAUȘESCU au făcut o vizită de lucru în județul Constanța

România trăiește momente deopotrivă sărbătorești și de muncă intensă și fructuoasă create de hotărârile recentei plenare a Comitetului Central al partidului, de împlinire a 24 de ani de la Congresul al IX-lea și de evenimentele ce vor urma — a 45-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român. Și împlinirile grandioase de după Congresul al IX-lea, și amplele perspective pe care le deschide Proiectul Programului-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea sînt indisolubil legate de numele secretarului general al partidului, președintel Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Iată de ce hotărîrea plenarei Comitetului Central prin care se propune realegerea la viitorul congres a tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția supremă de secretar general al partidului a fost primită și susținută cu entuziasm de întregul nostru popor.

În această atmosferă de activitate însuflețită pentru realizarea indicatorilor de plan pe anul acesta și pe întregul cincinal, a programelor stabilite privind ridicarea nivelului general de dezvoltare economico-socială a României, activitate stimulată de orientările și îndemnurile cuprinse în cuvîntările secretarului general al partidului la plenara Comitetului Central și la plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii, a avut loc vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Constanța. Au fost vizitate noul pod rutier de la Mangalia, obiectiv important pentru dezvoltarea și sistematizarea transportului în această zonă industrială cu trafic intens, precum și unități agri-

cole din consiliile unice agro-industriale de stat și cooperatiste Albești și „23 August”. Pe întregul parcurs al vizitei, oamenii muncii constănțeni și-au exprimat, alături de întregul popor, adevărată deplină la hotărîrea plenarei Comitetului Central de a propune realegerea la al XIV-lea Congres a tovarășului Nicolae Ceaușescu în funcția de secretar general al partidului, avînd nestrămîntată convingere că aceasta constituie garanția sigură a înaintării ferme a României pe calea socialismului și comunismului, a afirmării tot mai puternice a națiunii noastre în rîndul națiunilor lumii ca factor activ al promovării păcii, înțelegerii și colaborării internaționale. Cuvintele „Ceaușescu reales la al XIV-lea Congres!” au fost roștite pretutindeni.

În timpul vizitării podului de peste lacul Mangalia, tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu le-au fost prezentate caracteristicile construcției și modul în care s-au desfășurat lucrările. Podul are o lungime de circa 480 de metri, cu o deschidere centrală de 95 de metri, două viaducte de acces, patru benzi de circulație rutieră și două trotuare pentru pietoni. Prin construirea acestui pod se scurtează cu 11 kilometri drumul între localitățile Mangalia — „2 Mai” — Vama Veche, asigurîndu-se totodată accesul direct al miilor de constructori navali din Mangalia la locul de muncă: Fabrica de Construcții și Reparații de Nave „2 Mai”. La construirea acestui important obiectiv au fost utilizate soluții originale, cu o mare eficiență economică, fapt care a dus la realizarea podului în numai 250 de zile. Conducătorul partidului și statului a adresat călduroase fe-

licitări realizatorilor construcției, urîndu-le succese și mai mari în viitor.

La fel de însuflețită a fost și atmosfera în care s-a desfășurat vizita în cele două întreprinderi agricole. La I.A.S. Albești, fruntașă în agricultura județului, ponderea cea mai importantă din suprafața arabilă o dețin culturile cerealiere, aflate aproape în întregime pe terenurile irigate. Anul acesta, depășindu-se producțiile planificate, s-au realizat, în medie, la orz 8 590 de kilograme la hectar iar la grîu 8 500 de kilograme la hectar. Au fost evidențiate preocupările oamenilor muncii din această întreprindere și din întreaga agricultură a județului pentru obținerea unor recolte cît mai mari, corespunzător condițiilor existente, în scopul îndeplinirii obiectivelor noii revoluții agrare. A fost examinată apoi starea de vegetație a unor lanuri de floarea-soarelui, de porumb și de soia și o solă cultivată cu cartofi de toamnă. Evaluările specialiștilor indică niveluri superioare producțiilor medii la hectar planificate, circa 25 200 de kilograme de porumb și 4 400 de kilograme de floarea-soarelui, 4 100 de kilograme de soia și 60 000 de kilograme de cartofi. În consiliul unic agroindustrial „23 August” dialogul de lucru al secretarului general al partidului a vizat probleme legate de cultivarea inului pentru fibră și ulei. Se apreciază că la în se va obține o recoltă de peste 7 200 de kilograme la hectar. Au fost examinate, de asemenea, rezultatele obținute la cerealele păioase, precum și starea de vegetație la culturile de toamnă. Apreciind rezultatele obținute în cele două întreprinderi agricole, tovarășul Nicolae Ceaușescu i-a felicitat pe cei prezenți și le-a urat noi succese, pentru a obține re-

colte cît mai mari, care să le asigure obținerea titlului de „Erou al Noii Revoluții Agrare”.

Noul dialog de lucru al tovarășului Nicolae Ceaușescu cu oamenii muncii din județul Constanța a scos din nou în relief grija deosebită a conducătorului partidului și statului pentru îndeplinirea cu succes a obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea și de Conferința Națională ale partidului, a programelor de dezvoltare economico-socială a României. Factorii de răspundere din județ, din unitățile vizitate, specialiștii, toți cei

prezenți la această analiză au adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarășei Elena Ceaușescu mulțumiri pentru vizită, pentru aprecierile și îndemnurile primite, asigurîndu-l pe secretarul general al partidului că oamenii muncii constănțeni vor munci și de acum înainte cu abnegație și dăruire pentru transpunerea în viață a indicațiilor și orientărilor ce le-au fost date, pentru dezvoltarea și mai puternică a județului, pentru înflorirea necontenită a României socialiste.

ION DUMBRAVĂ ■

Prin noi și pentru noi

Am avut șansa de a-mi începe activitatea în Combinatul de oțeluri speciale Tirgoviște încă de la început. În noiembrie 1973, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului a fost elaborată prima șarjă de oțel. Pentru mine și pentru alți tineri muncitori a fost un eveniment de neuitat prin măreția lui.

Combinatul nu a însemnat doar oțeluri speciale elaborate din fier vechi, ci și mii de locuri de muncă, mii de noi apartamente, care ar putea forma doar ele un oraș cu grădinițe, școli, licee de specialitate, cabinete medicale, cantine, magazine, cluburi. El ne-a mai dat posibilitatea de a învăța, de a ne perfecționa ca specialiști, de a deveni oameni noi cu orizonturi largi în multe domenii, de a ne crește copiii așa cum trebuie, de a duce o viață din ce în ce mai bună. De aceea ne este limpede că și în viitor chează obținerea unor noi victorii în muncă și a edificării unei vieți tot mai bune pe întreg pămîntul României și pentru toți cetățenii săi este ca în fruntea partidului și statului să se afle tovarășul Nicolae Ceaușescu. În numele comuniștilor de la Oțelăria 1 exprim cu toată convingerea adevărată la hotărîrea recentei Plenarei a C.C. al P.C.R. ca la Congresul al XIV-lea al partidului să fie reales tovarășul Nicolae Ceaușescu, garanție pentru continuarea procesului de ridicare a României pe noi culmi de civilizație și progres.

VALENTIN CIOBĂNOIU ■

maistru la Combinatul de oțeluri speciale, Tirgoviște

Socialismul este

Anchetă
de opinie
FLACĂRA6 invitați,
din șase
generații diferite,
răspund la
aceeași întrebare :Care socotiți a fi cea mai însemnată realizare a
anilor de după Congresul al IX-lea – în viața patriei,
în viața personală ?

„Venți să vă arăt uzina, apoi artera pe care se află, apoi casa unde locuiesc și o să hotărîm împreună la ce să ne oprim!” — ne-a invitat un muncitor de la I.M.M.R. „Grivița Roșie”.

„Cum să descrii necuprinsul?”, ne-a replicat un inginer în construcții hidrotehnice.

„I-am desenat copilului meu noua geografie a patriei, urmărind locurile unde am lăsat o parte din viața mea, unde am înălțat un bloc sau o fabrică...” — ne-a mărturisit un maistru constructor.

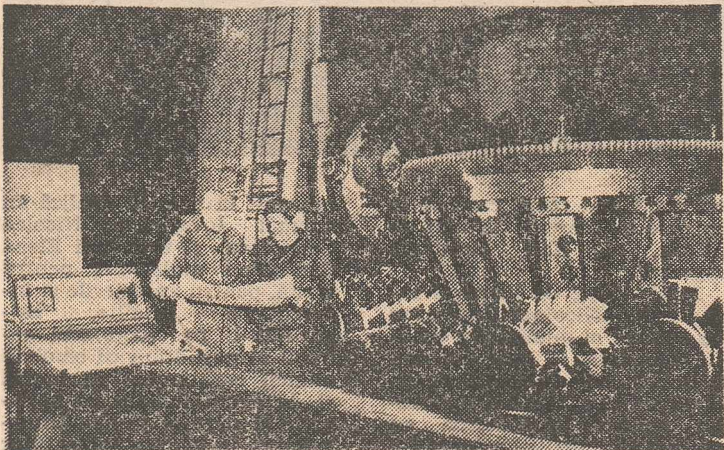
„Este posibil să reduci o istorie la un fapt ?!”, ne-a întors întrebarea o proiectantă de poduri.

Ancheta noastră a debutat cum ne așteptam. Interlocutorii, fără excepție, s-au arătat, inițial, surprinși de întrebare, dovadă elocventă cit de conștienți sintem cu toții — indiferent de colțul de țară unde trăim, de locul unde muncim, de generația căreia îi aparținem — de realitatea pe care o trăim. Cit de lucizi sintem, cit de bine înțelegem

adevărul că datorăm această nouă realitate, ce a împlinit și împlinește un destin fără egal în istoria poporului român, ce a împlinit și desăvârșește o civilizație unică, fără precedent, pe pământul românesc, deschiderilor cutezătoare, teoretice, ideologice, politice și în practica socială a construcției socialismului de către Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român. Al politicii aplicată neabătut și îmbogățită consecvent, în spiritul socialismului științific, de către partidul nostru, în ultimul pătrar de veac, a cărei orientare științifică a fost și este verificată de viață, de coloana realizărilor ce s-au acumulat și se acumulează, de la un cincinal la altul, în patria noastră, în familia fiecăruia, în destinele umane ale celor 23 de milioane de locuitori. Noile deschideri, fundamentul ideologic al acestei politici, sint, fără îndoială, meritul secretarului general al partidului, al tovarășului Nicolae Ceaușescu, al gândirii sale noutoare. Proclamarea fermă a dreptului inalienabil al

Partidului Comunist Român de a-și elabora de sine stătător linia sa politică, strategia și practica sa revoluționară, aplicând creator adevărurile universale-valabile ale socialismului științific la condițiile țării noastre, este momentul de cotitură ce a ridicat la rangul ce i se cuvine experiența socială milenară a poporului nostru, este dreptul la întemeierea societății socialiste pe temeiul specificului național, este geneza unui model propriu, în funcție de condițiile specifice ale țării, ținând cont de contextele mondiale ale timpului, ale sfârșitului de secol XX.

Sintem stăpîni la noi acasă, muncim pentru noi, ca oameni demni și egali în fața societății și a celorlalte popoare. Biografia țării din acești ani se regăsește în biografia tuturor, chipul nou al României se oglindește în casa și destinul fiecăruia. Iată, drept exemple, și aceste răspunsuri înregistrate de reporterii noștri, la o unică întrebare.

ION : patru generații pe-aceeași linie
a meseriei, dar pe una ascendentă a viețiiPrivim senin
ziua de mîine

De mai bine de-o jumătate de veac, mereu cineva din familia Ion a purtat în buzunar o legitimație de la „Grivița”. Și-au lăsat-o ca moștenire, purtând în ea testamentul datoriei de a o onora cu muncă serioasă și dăruire; chiar dacă celor bătrîni ea le-a permis să ihte doar pe scara de serviciu a vieții, iar celor mai tineri, pe poarta principală. Moise Ion a fost primul CFR-ist al familiei. Vasile, copilul lui, s-a angajat de mic în vechile ateliere de vagoane, ieșind la pensie de la moderna întreprindere Mecanică de Material Rulant „Grivița Roșie”. Fiul acestuia, Gheorghe Ion, lucrează ca maistru tot aici, iar ultimul „val”, băiatul lui, Daniel, muncеște cu tata în același schimb, ca lăcătuș, iar seara se așază în băncile Facultății de Metalurgie. Patru generații situate de vreme pe aceeași linie a meseriei, veghind la siguranța călătoriilor noastre pe „calea lungă, drum de fier”, meșterind mecanismele vagoanelor ca, în „glasul roților de tren”, să nu apară nici un sunet îngrijorător. Dar lată, că, în 1965, un „macaz” decisiv al istoriei avea să îndrepte destinul României și al acestor oameni spre alte orizonturi. Maistru Gheorghe Ion de la I.M.M.R. — „Grivița Roșie”, cel aflat în plină tinerețe la cumpăna de drum a țării și a familiei lui, — avea, în 1965, 30 de ani — povestește :

— Congresul al IX-lea a deschis o poartă largă spre un alt viitor. România, și noi toți alături de ea, am atins culmi la care nici nu visasem. Din gândul fără odihnă și cuteganța faptelor

secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, au înflorit progresul și dezvoltarea fără precedent a țării, s-au născut toate succesele și prosperitatea din viața fiecăruia dintre noi. Un exemplu concret este viața mea. La puțin timp după Congresul al IX-lea, mi s-a propus să urmez școala serală de maistri. Și am urmat-o. Mie, strungarului Gheorghe Ion, mi s-au creat condițiile să-mi desăvârșesc pregătirea profesională, să urc pe o altă treaptă a meseriei. Tot atunci, beneficiind de o bursă, ca mulți alți tineri ai țării, sora mea a început Facultatea de Filologie, fratele s-a înscris la o școală de ofițeri și, chiar în 1965, poate ca un simbol al împlinirilor, mi s-a născut băiatul pe care mi l-am dorit. L-am crescut fără grija zilei de mîine, l-am crescut într-un timp plin de lumină, a avut tot ce mi-am dorit și tot ce și-a dorit. Cîtă grijă poartă copiii! Partidul și statul nostru o știm cu toții, și o resimțim fiecare familie, fiecare părinte.

— Deși ne aflăm în secția de prelucrări mecanice, observ, atît dumneavoastră cit și ceilalți muncitori din hală aveți miinile curate.

— E firesc. Prelucrarea subansamblelor boghiurilor de la vagoane, a barelor tîrcate, supapelor, robinetilor se execută acum cu mașini automatizate cu comandă numerică. Tata n-a reușit, ani de zile, să scape de unsărea și pilitura de fier întipărite în palme, ca un al doilea strat de piele, deși ne ruga să-i turnăm apă, cite o jumătate de

oră, ca să se spele. Trudea zilumină în atelierele mohorite ale patronului, lîngă scule și mașinile rudimentare. La început, și eu am avut miinile innegrite, dar de 20 de ani e altfel. Totul s-a schimbat. Programele de dezvoltare ale economiei, purtînd amprenta ideilor novatoare, îndrăznețe ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, au adus suflul proaspăt al modernizării și în uzina noastră, ca de altfel în toate întreprinderile țării. Minuim procese tehnologice de înaltă tehnicitate.

— Tatăl dumneavoastră a apucat să vadă întinerita „Grivița Roșie” ?

— Înainte de a ieși la pensie, a lucrat și el o perioadă cu noile tehnologii. Ii simțeam o adîncă mulțumire în suflet. Imi spunea : „Să prețuiești tot ce conducătorul de nădejde al țării v-a pus la îndemînă. Să răsplătești cu muncă pe măsură și cu învățătură. Pe vremea mea, nimeni nu avea grijă de condițiile în care trudeam, nimeni nu mișca un deget să ne ridice priceperea în meserie”. După ani de muncă în fabrica particulară, obținuse doar categoria a treia. Eu din școală venisem direct cu o calificare de-a cincea. După ce am devenit maistru, i-am fost o vreme șef. Se bucura. Așa cum mă voi mindri și eu cînd Daniel va fi primul inginer al familiei Ion în „Grivița Roșie”. Mai-binele țării se împletește, de la Congresul IX încôace, cu mai-binele nostru, al oamenilor muncii. Ni s-au creat toate condițiile să privim mai sus și să mergem mai sus. Fără această deschidere politică, nici eu n-aș fi făcut primul pas în tradiția familiei spre perfecționare. Am devenit maistru, inovator, iar fiul meu se află în fiecare seară în amfiteatrele Politehnicii. Sint o altă demnitate a muncii, privesc liniștit ziua de mîine.

— Vă mai amintiți de vacanțele copilăriei ?

— Le petreceam în praful mahalalei noastre necăjite. Tata nici nu îndrăznea să rostească cuvîntul concediu. De la I.M.M.R. „Grivița Roșie” a obținut, pentru prima dată, prin sindicat, bilete de odihnă la Borsec, unde a continuat cura și ca pensionar. De 10 ani, vara, cînd cu familia, toate colțurile țării. Mi-am cumpărat în rate o „Dacia”. L-am plimbat și pe tata cu ea în zona Bicăzului. Povestea că, pînă la vîrsta mea, era acum cîțiva ani — nu atinsese decît o dată un automobil, pe cel al patronului, cînd l-au împins prin nămeți într-o iarnă. Altă dată, glumind, îmi spunea că mai mult a fredonat „du-mă-acasă, măi tramvai” ; de fapt pe jos venea de la fabrică pentru a

economisi cîțiva lei pentru pîine. Lată, ce le-aș răspunde eu slătuitoirilor de ocazie din gangurile istoriei care comentează defăimător drumul și realizările noastre. Nu ne interesează „eficiența” modelului lor economic, am văzut cu ochii mei efectul lui asupra vieții pălmașilor din România, familia mea a gustat și ea din amăreala acestei „rețete”. Ne interesează ce iese din palmele noastre. Și se vede. Se văd orașele renăscute, platformele industriale moderne, ogoarele cu pături de recolte ale României de azi. Le-aș arăta o fotografie îngălbenită de vreme cu „bojdeuca” noastră din mahalaua Dămăroalei, în care, cînd intrai, trebuia să te apleci, dar și încă una de la inaugurarea noii mele case, proprietate personală, pe care mi-am construit-o cu credit de la stat. Are tot confortul. Deseori, cînd mă uit pe ecranul televizorului pe care îl am color — și acesta un produs românesc din ultimii ani — mă tură amintiri de acum o jumătate de veac cînd toată familia Ion visa să aibă un radio.

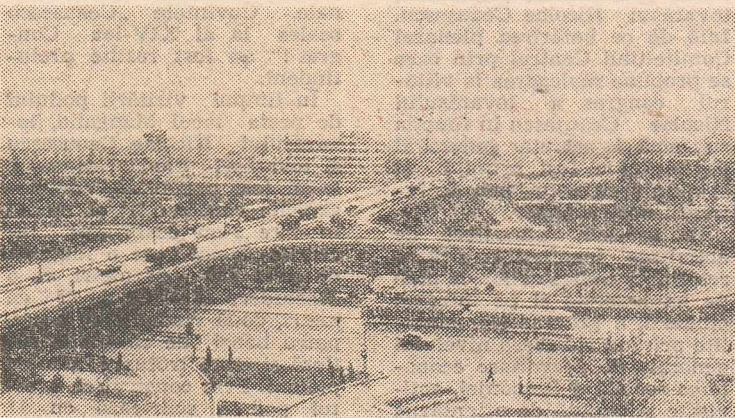
— Tovarășe Gheorghe Ion ce credeți că a însemnat Congresul IX pentru țară ?

— Nu vă spunei pînă acum ?! Sint milioane de familii și milioane de muncitori din România care s-au împlinit ca mine. Dacă totuși trebuie să mai adaug ceva, vă invit din nou în uzină să stați de vorbă și cu colegii mei. O să aflați toată istoria ei, împletită cu destinul țării. În acești 24 de ani, întreprinderea noastră s-a dezvoltat și a devenit atît de performantă, încît a contribuit la construirea în Egipt a unei uzine asemănătoare. Colegii care au participat la punerea ei în funcțiune ne-au povestit că, despre calitățile ei s-a dus repede vestea. Au venit s-o viziteze specialiști din Canada, S.U.A., Japonia. I-au bătut admirativ pe umăr pe români și i-au felicitat, mirîndu-se de nivelul tehnic înalt al utilajelor și de competența oamenilor. Peste tot în străinătate, cei care aflau că au în față niște români, roșteau cu prietenie trei cuvînte : „România — Ceaușescu — Pace”.

Inginera Elena Iasciurjinschi.

măsoară vremea între mamă și fiică

Demni, în țară demnă

Este pentru prima dată cînd mi se pare că peste trăsăturile delicate, de minionă mereu zimbitoare, se întrezăresc vagi urme de oboesală ; se împleteesc, însă, cu lumina aceea unică de bucurie la gîndul victoriei pentru care te-ai bătut îndelung. Inginera Elena Iasciurjinschi îmi confirmă că a trăit — la propriu și la figurat — „zile fierbinți”.

— Am trecut prin emoții mari, firește. Diana, „libelula” mea a susținut primul ei examen — concursul pentru treapta I la liceu — prima încercare cu viața. A intrat la Liceul de matematică-fizică „Gheorghe Lazăr”. Nu

chiar cum am fi dorit, nici ea nu-i foarte mulțumită, dar am făcut împreună o analiză. În ultimii 4 ani a trebuit să se descurce mai mult singură. Doi ani Victor, soțul meu, a fost departe de noi. Inginer constructor, a coordonat lucrările pentru înălțarea unei mari întreprinderi de reparat locomotive în Egipt. Eu am urmat, în ultimii doi ani, la seral, cursurile post-universitare ale Institutului central pentru pregătirea cadrelor de conducere din economie și administrația de stat, din cadrul Academiei de studii social-politice de pe lîngă C.C. al P.C.R. Plecam dimineața

propria noastră biografie!

și mă întorceam seara, Diana a știut că, fiind doar cu unul dintre părinți lângă ea, are o serie de responsabilități și trebuie să reușească prin forțele ei. Cind era la concurs și eu îmi dădeam examenele la Academie, susțineam proiectul de absolvire, iar săptămîna trecută m-am prezentat la concursul de ingineri, gradul I. În afara lucrării contează mult și activitatea depusă, iar în Institutul de Proiectări Căi Ferate sînt oameni, nu doar cu vechime, ci și cu aport însemnat la realizarea sarcinilor ce ne revin, la obținerea unor soluții deosebite, din care foarte multe sînt premiere naționale. Acum, în timp ce Diana abia începe să se prezinte la examene și concursuri, eu cred, le-am încheiat. Vreau să spun că am terminat de învățat sub forme instituționalizate, pentru că, altfel, omul zilelor noastre trebuie să învețe mereu, clipă de clipă.

Contrazicîndu-se parcă, ingineră Elena Iașciurjinski pomeneste ceva de doctorat și, atît cît o cunosc pe această femeie delicată ca un bibelou — conducător ferm și priceput a peste 400 de specialiști ai secției „Proiectări”, aș afirma cu certitudine că, în curînd, vom mai vorbi despre asta.

La întrebarea pe care i-o pun, cumpănește bine răspunsul.

— Care ar fi cea mai mare realizare a anilor de după Congresul IX al partidului în viața noastră, a mea? Dar este imposibil să te oprești și la cîteva dar la una! În ceea ce mă privește fac parte din milioanele de oameni ai muncii născuți, crescuți, formați în anii socialismului. Am optat pentru profesia în care m-am simțit utilă — aceea de inginer constructor în specialitatea construcții feroviare și poduri. Dacă ești femeie, nu înseamnă că nu poți fi în stare să pui temelia unui pod, a unui tunel sau viaduct. Ori, asta cred că este una dintre uriașele realizări ale anilor din urmă: asigurarea cadrului, a condițiilor materiale și spirituale pentru afirmarea deplină a personalității, stimularea potențialului de care dispune orice om al muncii, motivarea aspirațiilor spre autodepășire a valorii fundamentale a socialismului — omul. Femeile României și-au dobîndit locul cuvenit în construcția noii societăți, afirmîndu-se în toate domeniile, adăugînd indeletnicirilor tradiționale: femeia-mamă, femeia-gospodină, noi valențe: femeia-muncitor, femeia-inginer, femeia-cercetător, femeia conducător. Mama a spălat vase de la 9 ani la un stăpîn — mi se pare că v-am mai povestit — și nici n-a visat că

fata ei va ajunge inginer și, mai departe i se vor încredința atîtea sarcini profesionale și politice. Am devenit secretar B.O.B., apoi secretar al Comitetului de partid și șef al secției de proiectare din institut iar toate acestea s-au potențat reciproc, constituind prilejuri pentru a-mi verifica posibilitățile, dar și argumente pentru continua perfecționare. Mă mîndresc cu faptul că lucrez, încă de la absolvirea facultății, într-unul dintre cele mai vechi institute ale țării și încă în cel care reglează „circuitul sanguin” al economiei naționale. În Institutul de Proiectări Căi Ferate prind contur, iar activitatea constructorilor dă viață magistrelor feroviare moderne, liniilor de racord la marile platforme industriale și la bazinele miniere, dublărilor, electrificărilor, sistematizărilor și centralizărilor căii ferate existente, cu lucrări de construcții — poduri, viaducte, tunele, ziduri de sprijin clădiri — și instalații de exploatare. Toate acestea sînt gîdite în funcție de relieful pe care-l străbat și de cerințele funcționării economiei naționale. O serie de zone albe pe harta țării din punct de vedere feroviar s-au completat în ultimii 20 ani, în pas cu noile cerințe ale progresului tehnic. Deci, după Congresul al IX-lea, în timpul și calitățile creșterii civilizației românești, s-au ridicat numeroase lucrări deosebite, de-ar fi să amintim fie și numai podurile dunărene, sînt multe realizări spectaculoase în domeniul meu de activitate. De-ar fi să mă gîndesc la viața țării în ansamblu, în toți acești ani, unică mi se pare ziua de 13 aprilie din primăvara acestui an, cînd s-a anunțat lichidarea datoriei externe. Este importantă și prin ceea ce reprezintă ea concret — întreg venitul național va rămîne în țară pentru dezvoltarea noastră viitoare — dar la fel de importantă și ca simbol pe care-l reprezintă: după sute și sute de ani, în care, silit de împrejurările istorice, poporul acesta a trebuit să plătească, într-o parte și în alta, luptînd mereu să se mențină ca națiune de sine stătătoare, este acum liber cu adevărat. Am devenit pe deplin independenți, politic și economic. Trăim un mare moment și, așa cum a arătat tovarășul secretar general Nicolae Ceaușescu, Congresul al XIV-lea marchează o etapă deosebit de importantă în viața partidului și a țării — aceea a consolidării realizărilor obținute de poporul nostru, a afirmării independenței și suveranității depline.

— cum spun constructorii — marile idei ale Congresului al IX-lea, ceea deschidere formidabilă care i se datorează. Prima ar fi aceea a dreptului nostru la istorie și a dreptului de a fi noi înșine în construcția socialismului, fără a copia modele din afară, de a făuri o societate demnă și a tuturor, „cu poporul și pentru popor”, după profunzimea și originala gîndire a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În viața personală nu-mi este ușor să disting lucrul cel mai de seamă. Adică, vreau să înțeleg că nu sînt sigur dacă peste 10 sau 20 de ani mi s-ar părea la fel de important faptul pe care l-aș alege acum.

Mă opresc mai bine la condițiile pe care școala românească de azi, pe care se pune atîta bază, mi le-a asigurat și mie pentru pregătirea în domeniul spre care m-am orientat, acela al matematicii. Concursurile și tabelele de matematică la care am participat în anii de liceu mi-au prilejuit întîlnirea cu alți colegi de generație, prinși în atracția aceluiași domeniu și mi-au oferit înțelegerea „matematică”, să spun așa, a rolului științei în lumea de azi și a politicii partidului nostru în domeniul dezvoltării științei naționale. La facultate i-am reîntîlnit pe mulți; majoritatea prietenilor mele actuale datează de atunci. Este eșalonul de miine al unei științe în care noi, românii, avem tradiții de talie internațională și de la care, cum se prevede în proiectul Programului-Directivă al Congresului al XIV-lea se așteaptă mult. Pregătirea efectivă din acea perioadă de liceu se află, în fond, la temelia rezultatelor din primul an de studenție pe care l-am încheiat. Așa încît, acum, nici nu mi se pare ceva deosebit că am luat nota maximă la toate examenele, ca, de altfel, mulți dintre colegii mei. Dar nu este potrivit să vorbesc eu însumi despre aceste lucruri, ca și cînd mi s-ar părea nemaipomenite. Așa ceva cred că nici nu ar trebui

să apară. Mi se pare firesc, sau, dacă vrei, obligatoriu să lupt pentru asemenea rezultate, și nu să vorbesc despre ele. Pe lângă matematica pe care am învățat-o de la profesorul meu, tovarășul Armand Martinov, de la Liceul de informatică din București, am mai desprins și o anumită modestie care, cred, îi stă bine unei generații pe umerii căreia se așază răspunderi mari de viitor.

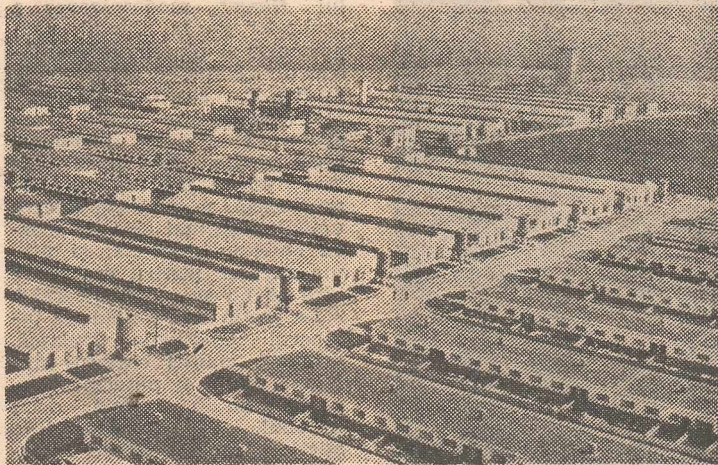
(N.R.: Modestia acestui tînar talent matematic îl face să nu ne dezvăluie — mai ales că în paginile revistei s-a mai scris despre Nicolae Beli — că, pe vremea cînd era elev de liceu, a obținut premiul întîii la Balcaniada de Matematică, în 1985, și premiul întîii la Olimpiada Internațională de Matematică, în 1986. Menționăm că aceeași modestie îl determină să „uite” că, în primul an de facultate, la concursul studentesc de matematică „Traian Lalescu” a obținut, de asemenea, premiul întîii).

Ceea ce pot să vă spun cu siguranță este că, în facultate, mă voi pregăti cu toată temeinicia pentru ca, după absolvire, acolo unde voi fi repartizat, să-mi fac datoria în așa fel încît munca mea să constituie implicit și un elogiu adus profesorilor exemplari pe care i-am avut, ca și tuturor celor ce se îngrijesc în această țară, cu pasiune și dăruire, ca tinerii să se formeze temeinic pentru profesia aleasă, pentru viață. Părinților noștri, Partidului Comunist Român, tovarășului Nicolae Ceaușescu, tovarășei Elena Ceaușescu le promitem că în mileniul următor, cînd generația mea va ajunge la maturitatea deplină a forțelor ei creatoare, să continuăm și să dezvoltăm cu strălucire opera lor, să menținem România în demnitate, independență și suveranitate, să-i sporim necontenit civilizația și prestigiul în lume, să menținem vie torța și forța spirituală aprinsă de Congresul al IX-lea. De a fi novatori, de a fi revoluționari.

Despre ce-și aminteste țaranul Ilie Cheșa

și nu-i vine să creadă

Mîndria și forța faptelor

— Ilie Cheșa, sintezi președintele C.A.P. Cristești Mureșeni, din județul Mureș, de 20 de ani. Vă amintiți cum a fost începutul?

— Da, îmi amintesc. Toți trebuie să ne amintim mereu cum a fost începutul. Și cum a fost după aceea, ca să știm cum am ajuns ce sîntem azi, ca să știm să proiectăm cum vom fi miine.

— Deci, ce ne puteți spune?

— Eram proaspăt venit din armată, cînd sătenii m-au ales președinte al C.A.P. Teoretic, știam ceea ce înseamnă o unitate agricolă, ceea ce trebuie să însemne agricultura așa cum e concepută științific de partidul nostru, de către secretarul său general, tovarășul Nicolae

Ceaușescu. Practic însă, știam prea puțin despre modul cum se poate ajunge la o agricultură care să se constituie într-o veritabilă sursă de bunăstare pentru locuitori. Auzisem eu de o „teză” potrivit căreia „conștiința trece prin stomac”. M-am gîndit la substratul acestei sintagme, l-am analizat și reanalizat vizavi de alt principiu mai modern, acela al cointeresării. Am realizat că, în situația cu care mă confruntam, ca președinte, oamenii trebuie atrași spre cooperativă nu cu vorbe, ci cu fapte. Se formase un cerc vicios din care nu se putea ieși. „Imi dai, îți dau!” imi ziceau oamenii. Folosesc noțiunea de oameni în locul celei de coopera-

tori, deoarece mulți dintre cooperatorii de-atunci aveau aceeași calitate doar formal și mulți dintre oamenii satului de alte profesii deveniseră mai utili cooperativei, decît unii membri fondatori. Principiul este, desigur, real, se pune însă întrebarea: „de unde să-ți dau dacă n-am?”! Dacă tu, făuritorul propriului destin, responsabil și concurrent direct la găsirea căilor de prosperitate și bună stare nu participi efectiv la muncă? Nu-ți onorezi obligațiile ce îți revin în cadrul diviziunii muncii, în așa fel încît să-ți rămîni și ție?”

— Prin ce mijloace i-ați determinat pe oameni, pe țărani cooperativi să înțeleagă acest adevăr?

— Chiar în acele condiții de afluire masivă a tinerilor spre oraș, caracteristic, desigur, perioadei de avînt fără precedent a industriei în toate zonele țării, cînd industria era strigătul nostru către prosperitate, s-au găsit țărani cu dragoste de pămînt, cu credința că pămîntul este un valoros mijloc de producție, atunci cînd îl gospodărești cu chibzuință și îl muncești cu respect. Aceștia au constituit nucleul. Și am început să-l muncim cu respect. Prea mult nu puteam să le oferim. Gîndiți-vă, în 1970, am obținut 1301 kg griu la hectar, 1400 kg orz, 960 kg porumb, 16200 kg sfeclă de zahăr. Valoarea producției globale era de 3,2 milioane lei. Se înțelege, lucram cu credite de la stat, a căror rambursare ovedeam că pe ceva indefinit, ca pe o datorie ce trebuia întoarsă, dar cînd?, nu se știe. Am luat-o, tîrîș-grăpiș, dar în suflet cu credința că, vine o vreme în care trebuie să ne întrebăm „ce am făcut în viață?” Pentru acel moment trebuie să ne pregătim din tinerete. Sînt valori morale în care am crescut și eu ca toți tinerii țării noastre, sînt valori ale socialismului, potrivit cărora munca este baza tuturor înfăptuirilor sociale și personale. Este examenul conștiinței umane.

Așa cum spuneam, marile bilanț l-am pregătit clipă de clipă. Vorbînd de mine, vorbesc, în primul rînd, de colectivul cu care am lucrat și lucrez, vorbind de viața colectivului mă regăsesc pe mine. Fiîndcă am luat ca termen de referință starea de fapt a cooperativei și a cooperativitorilor, producțiile anului 1970, drept este să le punem în față cu cele de acum. La capitolul producție globală, valoarea acesteia a fost, anul trecut, de 71 milioane lei, iar locul creditelor, de care vorbeam, a fost luat de beneficii. Un capitol în dreptul căruia s-a înscris, anul trecut, 10,9 milioane lei. Valoarea producției realizate în cadrul secțiilor de mică industrie depășește 50 milioane lei.

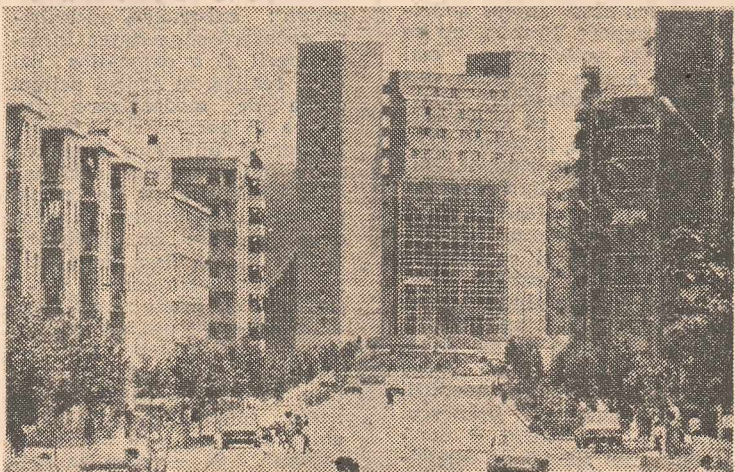
— Vorbeam de agricultură și ați ajuns la producția secțiilor de mică industrie. Ce legătură are una cu alta?

— Tocmai aici e adevărul, are. Viața satelor noastre, cum lesne se înțelege din proiectul Programului-Directivă al Congresului al XIV-lea, nu se poate desfășura, în viitor, după un singur tipar: industria la oraș, cu nave-tiștii, iar agricultura la sat — cu cine mai rămîne! Modernizarea satelor, proces amplu, început în 1968, odată cu noua organizare administrativ-teritorială, inițiată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, presupune în afara caselor cu etaj, telefonul și autoturismul la scară, o perfecționare a modului de gîndire și acțiune. O perfecționare a structurilor lui economice. Industria, înțeleasă ca un cîmp de afirmare plurivalent, va deveni un pilon de sprijin al agriculturii, chiar aici, în sat. În primul rînd, sub aspectul forței de muncă. Între cooperatorii noștri avem mecanici, mecanizatori, lăcătuși, vulcanizatori, operatori

(Continuare în pag. 20)

Tînarul Nicolae Beli e îndrăgostit de matematică și de performanță

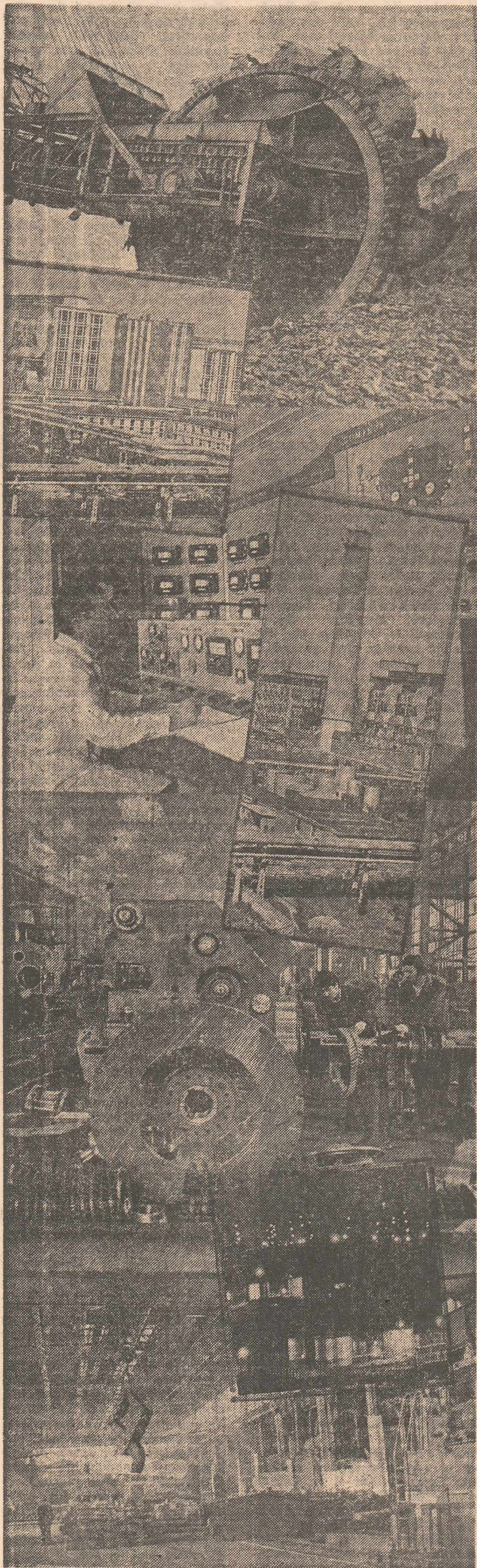
Vom continua opera părinților!

„Născut în 1968, deci chiar în această perioadă de după Congresul al IX-lea al partidului, abia în școală și, de curînd, ca student al Facultății de matematică din București, am înțeles

ce a însemnat acest istoric congres în existența, în dezvoltarea liberă a poporului nostru. Pentru viața patriei, cel mai însemnat lucru mi se pare a fi tocmai faptul de a se fi pus în operă

Imperativ la Congresul IX, realitate pentru Congresul XIV:

Revoluționând profund întreaga societate românească, Congresul al IX-lea al P.C.R., care a ales în fruntea partidului pe cel mai iubit fiu al poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitorul României moderne, conducătorul vizionar al întregii națiuni pe calea progresului și bunăstării, strălucită personalitate a mișcării comuniste și a vieții politice internaționale, a imprimat dezvoltării economice a patriei noastre cele mai înalte ritmuri din întreaga sa istorie. În scopul programatic al valorificării superioare a resurselor naționale, cu precădere a capacității de muncă și creație a întregului popor, direcțiile stabilite la Congresul al IX-lea și perfecționate în anii care au urmat au vizat cu prioritate afirmarea unei industrii românești moderne, de înaltă tehnicitate, pe deplin competitivă la nivel mondial.

Cei 24 de ani care au trecut de la acest eveniment epocal pentru istoria noastră confirmă cu strălucire faptul că opțiunea strategică a dezvoltării unei puternice industrii a condus la asigurarea unor structuri economice complexe, apte să propulseze România într-un nou stadiu de dezvoltare, acela de țară socialistă mediu dezvoltată, să confere baza economică necesară pentru făurirea so-

cietății socialiste multilateral dezvoltate. Crecșterile economice din industrie sînt într-adevăr impresionante, dacă ar fi să menționăm numai faptul că acum, în anul celui de-al XIV-lea Congres al partidului, producția industrială este de 120 de ori mai mare decît în 1965, venitul național, în cadrul căruia industria are o pondere covârșitoare, sporind, față de aceeași perioadă, de 33 de ori. Numai în acest cincinal, producția marfă industrială înregistrează o creștere cu 40 la sută, în special pe seama factorilor intensivi ai dezvoltării, a modernizării și organizării superioare a activității, a creșterii accelerate a productivității muncii.

Dezvoltarea industriei românești a însemnat, în conformitate cu viziunea programatică instituită de Congresul al IX-lea, în primul rînd o repartizare echilibrată în teritoriu a unităților economice. Valorificînd noul cadru oferit de reorganizarea teritorial-administrativă a țării, amplasarea investițiilor în acești 24 de ani a rezolvat, deopotrivă principalele probleme economice și sociale ale utilizării forței de muncă, oferind tuturor zonelor țării posibilitatea dezvoltării economice complexe, a valorificării resurselor materiale și umane. Organizarea activității în platforme

RITM, PRODUCTIVITATE, EFICIENȚĂ

Așa cum cere țara

Întrebările generice privind preocupările pentru modernizare, din perspectiva sporirii eficienței economice și a realizării unei superioare calități a produselor, inginerul Dinu Timoc, directorul tehnic al Centralei de fibre sintetice Săvinești, a preferat să-i răspundă cu o invitație. Tocmai avea loc o analiză a modului în care factorii de răspundere, specialiștii fabricii de monomeri din cadrul Combinatului de fibre sintetice Săvinești gîndesc și pun în operă cea de-a doua etapă a acțiunii de modernizare. Această sedință de lucru putea răspunde întrebărilor rostite sau putea sugera, chiar, alte întrebări. În primul rînd, simpla sa existență (printr-o pură coincidență în chiar ziua documentării noastre) demonstrează că pentru conducerea acestei reprezentative întreprinderi a județului Neamț modernizarea a „coborît” de la nivelul programelor și planurilor de măsuri în realitatea concretă a fabricilor, secțiilor, atelierelor, locurilor de muncă și că acum, cînd apar probleme neanticipate, cînd și soluțiile mai pot fi perfecționate, se analizează, se studiază fiecare amănunt și, mai ales, se acordă sprijinul material și tehnic necesar pentru ca nici o idee să nu se „poticnească”.

La secția coordonată de inginerul Gheorghe Dulamă, produșii cianici obținuți sînt foarte toxici și puternic corozivi: nu le rezistă decît teflonul, titanul, grafitul, o sticlă specială, adică materiale care presupun importuri costisitoare. Cum acești produși pot deveni surse de poluare a mediului, îndeosebi a apei, asimilarea materialelor izolante este, se înțelege, vitală. Rezultatele de pînă acum sînt încurajatoare, poluarea este evitată. Toxic, foarte coroziv, cu un puternic miros neplăcut, produsul se află, totuși, la baza obținerii unor substanțe de sinteză chimică de mare valoare, așa că eforturile pentru modernizarea ambalării se justifică întru totul. S-a realizat un buncăr suficient pentru activitatea în 24 de ore, oamenii nu mai sînt expuși riscului, nu mai „scapă” gaze, deci nu se mai pierde nici un produs. Specialiștii secției, între care

interveneau ca unii „de-ai casei” inginerul Gheorghe Apetrei, șeful secției de proiectare a fabricii („e mare lucru să ai secție proprie de proiectare, orice soluție e realizată în timp scurt” — adăuga directorul tehnic), și inginerul șef al fabricii, Emil Olănescu nu sînt însă mulțumiți „pe global” căci e încă deschis capitolul „posibilități”.

La secția oxigen-acetilenă, condusă de inginerul Gheorghe Todiraș, modernizarea se identifică, în primul rînd, cu realizarea unor importanțe economii de energie electrică, hidroxid de sodiu, apă industrială, ulei, a unor reduceri la cheltuielile de întreținere și a îmbunătățirii condițiilor de muncă prin reducerea zgomotului. Totul — prin înlocuirea detentoarelor unor mașini „veterane” din import, cu turbodetentoare, cu mașini de produs frig realizate la Săvinești, pe o idee de perfecționare „născută” aici, independent de modul în care producătorul din străinătate al utilajului își pune, eventual, problema acestei îmbunătățiri. Cu sprijinul Institutului de cercetări specializat din București, noua soluție, care deja „se întrezărește”, va folosi tuturor deținătorilor acestor utilaje din țară.

Produsele chimice intermediare pentru izocianati și acidul adipic obținute la secția condusă de inginerul Dumitru Stoica sînt intens solicitate la export. Practic, nu se face față solicitărilor, mai ales că aceste produse sînt necesare și industriei noastre. E evident că o preocupare de fond e, în aceste condiții, sporirea producției. Dar nici transportul, livrarea acestora nu sînt indiferente. S-au realizat mecanizarea însăcuiirii, paletizarea și containerizarea acidului adipic, s-au confecționat containere pliante de 500 și 1 000 kg, care au „prins” și piața și au redus și manopera cu circa 6 000 ore/om. În noile condiții, adăuga inginerul Olănescu, lată că a apărut o nouă „temă”: un sistem de depozitare pe verticală. În lucru este și prima variantă a valorificării superioare a acizilor biazici din apele reziduale. Cercetarea, realizată cu centrul de cercetări de pe platformă, este finalizată,

faza pilot e omologată, programul de investiții cuprinde deja acest obiectiv. O schimbare de optică va conduce la un câștig acolo unde se pierde, căci depoluarea apei înseamnă și cheltuieli energetice și pierderi de produs. Acum, s-a identificat, practic, o sursă de materie primă acolo unde se cheltuia numai. Tot în această secție, se produce materia primă pentru fabrica de piele sintetică București. În colaborare cu Institutul „Petru Poni” din Iași, s-au adoptat soluțiile optime.

Uneori, rezolvarea problemelor înseamnă să nu te împiedici de anumite conjuncturi în aprovizionare. Ca mare producător de energie termică și electrică, unitatea din Săvinești, în absența acidului clorhidric care mai sosea „în salturi”, trebuia să se oprească. Soluției răbdătoare așteptări i-a fost preferată una mai puțin simplă dar decisivă: se produce aici o cantitate „tampon” de acid clorhidric (proiectarea, utilajele, montajul, exploatarea — cu forțe proprii), chiar la un „preț de cost un pic mai ridicat, dar totul e ieftin ținînd seama de faptul că „nu se mai stă”, că fluctuațiile în aprovizionare nu mai sînt privite cu spaimă.

Fabrica de monomeri pregătește, încă din acest an, o adevărată revoluționare a producției la Săvinești. Ea este, ne-a mărturisit directorul tehnic al centralei, în situația de a „lansa”, printr-un nou produs obținut pe baza cercetării proprii, o altă „față” a Combinatului.

În încheiere, o apreciere a conducerii întreprinderii din Săvinești ni se pare semnificativă: experiența anterioară consacră capacitatea întreprinderii și a oamenilor săi de a realiza, în cadrul primei etape de modernizare, „întrarea în parametri” a instalațiilor și utilajelor (ceea ce nu e puțin lucru, căci așa s-au creat condiții, de pildă, pentru „reabilitarea” celor două produse „cu pierderi”). Acum, în cea de-a doua etapă, sînt atacate lucruri „mai subțiri”, de finețe; calitatea e, în acest proces, pe primul loc. Cu aceleași cheltuieli materiale sau chiar cu mai puține, se obțin produse de calitate superioară, se obțin chiar produse care numai se „visau”. Și — ceea ce este important pentru „saltul” în forța profesională a oamenilor — se visează produse care pur și simplu, se vor obține.

C. DUMITRU

Un posibil proiect pentru Columna victoriilor muncii pline de abnegație și pricepere în slujba edificării României socialiste.

Fotomontaj de PAUL AGARICI

Industrie de înaltă performanță

industriale a condus la o mai eficientă integrare a întreprinderilor. Ca în întreaga noastră economie, ca în întreaga noastră dezvoltare socială, și în industrie au fost utilizate consecvent cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, afirmarea, ca factori hotărâtori ai progresului multilateral al patriei, științei, învățămîntului și culturii beneficiind de contribuția remarcabilă și de înaltă competență a tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic, savant de largă recunoaștere internațională. În ansamblu, dezvoltarea industriei a însemnat dezvoltarea țării, a determinat ridicarea gradului de pregătire profesională, de cultură și civilizație al tuturor cetățenilor patriei, a contribuit la înflorirea tuturor localităților, la realizarea unui grandios program de construcții cu caracter economic și social-edilitar.

Dezvoltarea noastră economică, a industriei în primul rînd a afirmat ca pe o prioritate esențială obținerea unor performanțe tehnice de înalt nivel și, pe această bază, realizarea unei sporite eficiențe a muncii sociale. Industria românească de astăzi confirmă pe deplin capacitatea muncitorului român, a specialiștilor noștri, de a realiza produse la nivelul tehnicii mondiale și chiar peste acest

nivel. În condițiile aplicării consecvente a orientărilor stabilite de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind modernizarea tehnică și organizarea superioară a producției, utilizînd superior resursele materiale și valorificînd din plin resursele de gîndire și creație tehnică, de hărnicie și dăruire profesională, oamenii muncii din industrie oferă, prin propria lor muncă, dovada cea mai convingătoare a capacității socialismului de a oferi unui popor muncitor, demn, hotărît să-și făurească destinul în conformitate cu aspirațiile sale fundamentale, condițiile cele mai bune de progres și bunăstare, de autentică libertate și independență. Forța industriei noastre, ale cărei performanțe exprimă cu putere talentul și priceperea poporului român, este, în cele din urmă, expresia directă a forței societății noastre socialiste. De aceea, din perspectiva marelui program al devenirii comuniste a României afirmat la Congresul al IX-lea, pe baza obiectivelor stabilite în Programul-Directivă pentru Congresul al XIV-lea, dezvoltarea intensivă a industriei noastre reprezintă un element definitoriu al făuririi celei mai drepte societăți pe pămîntul românesc.

CONSTANTIN DUMITRU ■

EXPORTUL, ADICĂ TOTUL PERFECT

Aliajul competenței

Nomenclatorul de export al Întreprinderii Electroaparataj București, producătoare de aparatură electrică de joasă tensiune, este deosebit de bogat. Electroaparatajul exportă mult și bine și nu de azi de ieri, ci de mulți ani. Tocmai de aceea să încercăm cu ajutorul economistului Ilie Mititelu, șeful Biroului Export al întreprinderii să definim concepția colectivului de la Electroaparataj despre activitatea de export, să vedem cum acționează acesta pentru mărirea eficienței acestei activități. În cele din urmă, eficiența este măsura oricărei activități.

— Activitatea de export începe de fapt cu concepția și proiectarea produselor. Studiul tehnico-economic, prospectarea pieței, studiile de marketing industrial sînt componentele de bază ale concepției tehnico-economice. Tehnicul și economicul trebuie întotdeauna corelate, formează un întreg care determină valoarea produsului.

— Ne gîndim la export ca la o permanentă competiție în care cîștigă cei mai buni. Cum trebuie să acționeze acești cîștigători? Concret, cum acționați dumneavoastră?

— Întreaga activitate industrială trebuie privită ca o competiție cu tine însuși. Să te autodepășești mereu, să produci mai ieftin și mai bine. Produsul competitiv tehnico-funcțional trebuie să aibă performanțe cel puțin la nivelul pieței. Altfel nu ți-l cumpără nimeni. Îl plimbi de colo pînă colo degeaba. În plus el trebuie să coste puțin. Pentru a realiza acest ultim deziderat, trebuie să avem în vedere un consum material redus, obținut prin miniaturizare, folosirea de materiale indigene ieftine. Reducerea manoperei se asigură prin tehnologii moderne bazate pe mecanizare și automatizare, ceea ce duce la creșterea productivității și a calității. Dacă reușești toate astea, o să constăți că automat produci cu costuri reduse și deci, cu posibilitatea de a lupta cu concurența.

— Să exemplificăm, dacă se poate, cu câteva produse.

— De exemplu, seria de întreruptoare 100-630 A are eficiență ridicată. La realizarea producției s-au valorificat la

maximum toate posibilitățile de ridicare a eficienței în atelierele de bază, montaj, proiectare, încercare și verificare pe întreaga gamă sortimentală. Seria întreruptoare AE fiind foarte mare și cu desfacere asigurată ne-a permis realizarea unei benzi specializate, automatizări, tehnologii la cel mai înalt nivel, ceea ce a condus la calitate și fiabilitate. Cererea constant mare duce la eficiență maximă. De asemenea au fost posibile unele măsuri suplimentare care au dus la creșterea performanțelor. Anumite măsuri au fost declanșate de informațiile primite de la partenerul străin. La noi, informația de piață funcționează bine, permanent. Colaborarea cu întreprinderile noastre de export, Electroexport și Electronum, este din cele mai bune.

— Concret, cum pot informațiile de piață dirija fabricația unui produs și influența succesul lui pe piață?

— Produsele noastre sînt destinate în general industriei. Conjunctura pieței ne-a determinat să ne preocupăm să completăm nomenclatorul de export cu produse de folosință casnică cu cerere importantă. Cînd am pornit la drum avînd și experiență suficientă, ne-am dirijat acțiunea spre eficiență maximă în-

cepînd încă din stadiul de proiectare: design, aspect, gabarite reduse, silențiozitate, gamă sortimentală diversă. Se vorbește mereu despre diversificarea producției de export, dar asta înseamnă și diversificarea politicii și practicii de piață, a modului cum este gîndit exportul ca o permanentă adaptare la conjunctura pieței, la cerințele ei. Un produs poate să fie eficient pe o piață și să nu fie pe alta. O parte dintr-o gamă sortimentală poate să meargă, alta nu. Trebuie să ținem seama și de asta. Uneori piața impune condiții la prima vedere ciudate, însă o analiză mai atentă le poate scoate în evidență. Ne gîndim la toate aspectele. Ambalajul, de exemplu, are importanță lui. Priviți cele două cutii! Pe care ați cumpăra-o? Pe cea lucioasă, cu etichetă, policromă, bineînțeles. Ne interesăm și de ambalaje. Cînd e cazul, facem comenzi speciale, le urmăm. Altfel vine clientul cu ambalajul propriu și scade valoarea lui din prețul produsului. Iată o diminuare a eficienței. Avem produse din care exportăm peste un milion de bucăți. Reușim să scădem costurile cu un leu, am cîștigat un milion. Concepția colectivului nostru despre export? Să lucrăm cît mai bine, să nu omitem nici un aspect, cît de neînsemnat ar părea el. Să faci bine totul. Nu există o întreprindere care să lucreze bine pentru export și mai puțin bine pentru intern. Sper că am fost clar.

OPREA GEORGESCU ■

INVESTIȚIILE CELE MAI RENTABILE: IDEILE

Mereu mai bine

Nu întîmplător inginerul Florea Drugă de la Întreprinderea „Steaua Roșie” București care își desfășoară activitatea în cadrul Biroului pregătirea fabricației, este responsabil cu programul de modernizare și organizare a producției și președintele Comisiei inginerilor și tehnicienilor. Fabricația, cu tot ce înseamnă ea, e în modul cel mai organic legată de modernizare, organizare și nouitate. Eficiența unei activități industriale este direct proporțională cu bunul mers al acestora.

„Steaua Roșie” produce o gamă largă de produse hidraulice: pompe, instalații, servodirecții, motoare. E lesne de dedus că produsele întreprinderii sînt folosite în multe industrii: construcția de mașini, agricultură, minieră etc. Pe lîngă cerința generală a modernizării activității economice și industriale, produsele întreprinderii trebuie să se alinieze cu maximă operativitate noutăților ivite la acestea. Asimilarea de produse noi în întreprindere este deci una din activitățile obișnuite. Din produsele mai importante să amintim doar perforatoarele hidraulice pentru industria minieră, a cărei serie zero este la beneficiar pentru testare, și care pînă nu de mult se importau, și pompele cu paletă cu debit constant, destinate în special echipării mașinilor-unelte și a diverselor instalații hidraulice.

Ceea ce vrem, însă să scoatem în evidență este dorința și mai ales posibilitatea acestui colectiv de a-și rezolva cu forțe proprii problemele de producție, nu din cele mai simple în acest domeniu de vîrf, de a pune pe primul loc în rezolvarea sarcinilor pe care producția le solicită la orice pas creativitatea proprie. Facem asta deoarece unele din realizările specialiștilor de aici nu ni se par suficient de rapid generalizate.

Pompa cu roți dințate de înaltă presiune cu corp din fontă constituie brevet de invenție. Autori: inginerul Constantin Teodoru și subinginerul Gheorghe Tarța. Ea înlocuiește pompa existentă în fabricație, cu corp de aluminiu. Noua pompă are gabaritul redus cu două treimi. Pompa de aluminiu cîntărea 30 de kilograme, pompa de fontă doar 23. Pompa depășește parametrii mondiali și se preconizează valorificarea și

peste hotare. Eficiența economică — la producția întreprinderii disponibilizarea a 360 tone aluminiu. Tot acest colectiv a imaginat un stand de probă pentru pompe cu roți dințate, care are gabaritul o treime din cel vechi, consumă 10 KWh în loc de 750 KWh și reduce timpul de probă la jumătate.

Alt colectiv, format din inginerii Călin Minoiu, Constantin Rotaru și Florea Drugă a depus 3 brevete de invenții, caracterizate favorabil de institutul de specialitate. Unul din ele, economizorul hidraulic, rezolvă recuperarea uleiului din instalațiile hidraulice în cazul spargerii conductelor și oprirea automată a instalației. Practic poate folosi tuturor fabricanților de motoare cu circuite hidraulice, să amintim aici doar tractoarele și basculantele.

Inginera Elena Moraru a imaginat un dispozitiv portabil de tăiat caroserii auto. Este ușor transportabil, poate fi manevrat de doi oameni, înlătură pericolul de explozie. S-au executat doar două bucăți pentru I.G.M. București. Funcționează de 3 ani și beneficiarii sînt foarte mulțumiți de el. Poate fi necesar echipajelor de intervenție ale miliției, unităților service auto. Se execută la comandă.

Dispozitivul de rectificat canale înguste, creație a inginerilor Aurel Rusovici și Valentin Jumanca poate fi folosit cu siguranță în multe alte locuri. Cuțitele de stîngă imaginat de muncitorul Valentin Petică reduc gabaritul sculei și cresc productivitatea muncii cu 300—400 la sută.

Am amintit aici doar cîteva din noutățile cele mai spectaculoase și care credem că pot fi generalizate și în alte întreprinderi.

— În acțiunea de modernizare și organizare a producției, ne spune inginerul Florea Drugă, ne bazăm în primul rînd pe creativitatea proprie. Dacă am mai avea cîteva ingineri, am reuși să ne rezolvăm singuri toate problemele fără să mai apelăm la institut. În anul trecut am înaintat la O.S.I.M. șapte dosare de invenții și am înregistrat 22 de inovații. Anul acesta vom avea, așa cum se arată lucrurile pînă acum, aproape o sută de inovații.

G. OPREA ■

Timp istoric, unic și irepetabil

Strîns uniți în jurul partidului, al secretarului general, energeticienii doljeni își exprimă, alături de întreaga țară, deplina adevărată față de Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. privind propunerea ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales la Congresul al XIV-lea al partidului în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român. Noi, doljenii, vedem în această unanimă hotărîre garanția ascensiunii noastre neabătute spre împlinirea celor mai luminoase idealuri de viață, muncă pașnică și prosperitate într-un timp istoric, unic și irepetabil, de remarcabile victorii ale construcției socialismului în țara noastră.

Urmare măsurilor luate, planul pe semestrul I a fost îndeplinit în proporție de 102,6 la sută, iar planul la energie electrică, obținută pe bază de cărbune, în proporție de 103 la sută, livrînd suplimentar sistemului energetic național peste 92 milioane kWh. În acest an am pus în funcțiune grupul nr. 2 de la Centrala termoelectrică Craiova II, care a atins parametrii proiectați și funcționează în deplină stare de siguranță. Totodată, pe seama aplicării măsurilor din programul de organizare și modernizare a fost obținut un spor de producție marfă în valoare de 78

milioane lei și o reducere a cheltuielilor materiale cu 2,3 milioane lei. Pentru toate aceste realizări, colectivul nostru a fost distins recent cu Ordinul Muncii clasa I, pentru locul I obținut în întrecerea socialistă.

Sub conducerea organizației de partid, în rîndul comunistilor, al tuturor oamenilor muncii din unitatea noastră se desfășoară în prezent o intensă activitate pentru studierea și dezbaterile documentelor adoptate de Plenara C.C. al P.C.R., a magistralei cuvîntări a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în vederea însușirii bogăției de teze, idei și orientări cuprinse în aceste documente programatice, în strînsă legătură cu sarcinile concrete ce ne revin, astfel încît întreaga perioadă de pregătire și desfășurare a adunărilor generale ale oamenilor muncii, să determine o puternică activizare a întregului colectiv spre a obține rezultate superioare în muncă.

Întregul nostru colectiv își manifestă convingerea deplină că, avîndu-l mereu în fruntea partidului și statului pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, eminent conducător politic, clarvizionar și genial gînditor, poporul român va înainta viguros pe calea socialismului și comunismului, avînd garanția împlinirii marelui program de dezvoltare economico-socială a patriei, de înălțare a României socialiste pe noi culmi de progres și civilizație.

ȘTEFAN BUICULESCU
maistru, Întreprinderea
Electrocentrale-Craiova

Imperativ la Congresul IX, realitate pentru Congresul XIV:

Să ne reamintim: în 1965, când fusese investit cu cea mai înaltă funcție de conducere în partid, tovarășul Nicolae Ceaușescu făcea prima vizită de lucru, la vremea culesului grului, printre țărani unei comune din Bărăgan. Puterea evocatoare a zilei aceleia păstrate în memoria noastră întemeiază înțelesul unui gest plin de semnificație: cel plecat din vatra unuia dintre satele acestei țări a ales să înceapă dialogul său cu țara, cu oamenii ei, întâlnindu-se întâi cu muncitorii pământului. Astăzi apare ca un adevăr limpede, definitoriu pentru amplul proces de evoluție istorică desfășurat în cei 24 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea, că temeinicia și consecvența cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu a inițiat acțiunile ce-au deschis un orizont nou de civilizație pentru toți cei devotați muncii pământului constituie reperele unei autentice opere de renaștere și înflorire a satului românesc.

Dezvoltarea multilaterală a societății românești, ca strategie fundamentată riguros științific de genul creator al tovarășului Nicolae Ceaușescu, reprezintă un concept propriu, revoluționar, al partidului nostru în edificarea noii societăți în România și această concepție novatoare a condus, între altele, la reșezarea agriculturii în drepturile ei firești, ca ramură economică de bază în sistemul național economic unitar. S-a conturat astfel și s-a dezvoltat, prin contribuția originală și determinantă a tovarășului Nicolae Ceaușescu, un concept de importanță esențială pentru progresul agriculturii noastre, și anume conceptul unei noi revoluții agrare. „Ne propunem — arăta secretarul general al partidului — să realizăm o adevărată revoluție agrară în ce privește producția, productivitatea muncii, nivelul tehnic, eficiența economică, activitatea socială generală din satele noastre. Va trebui făcut tot pentru obținerea unor producții vegetale și animale superioare, la nivelul unităților fruntașe. Aceasta impune valorificarea mai deplină a întregii suprafețe agricole, folosirea judicioasă a bazei tehnico-materiale de care dispune agricultura, a forței de muncă și a specialiștilor”.

Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, noua revoluție agrară trebuie privită ca o ascensiune, spre o nouă calitate, pentru atingerea rezultatelor ce intruchinează o agricultură intensivă, de înalt randament economic. Noua revoluție agrară fiind concepută ca o strategie de durată, complexă, ce încorporează toate activitățile din acest domeniu: tehnologice, biologice, organizatorice, economice și sociale. Traducerea în viață a dezideratelor acestei etape noi în agricultura românească a presupus și presupune, se înțelege, transformări radicale atât în sfera forțelor de producție, a bazei tehnico-materiale și a cercetării științifice, cât și în planul relațiilor de producție, prin intensificarea activităților social-culturale menite să configureze locuitorilor de la safe profilul spiritual al unui om cu o înaltă pregătire politică și în contact permanent cu valorile fundamentale ale științei și culturii.

A fost inaugurată, astfel, în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, o etapă calitativ superioară în dezvoltarea agriculturii românești. Agricultură a beneficiat în acest răstimp de alocarea unor fonduri de investiții substanțiale. S-au întreprins eforturi deosebite pentru dotarea ei cu tractoare și cu o gamă de mașini de înaltă productivitate. Au fost extinse o seamă de tehnologii moderne de tip industrial. S-a trecut la implicarea mai accentuată a cercetării științifice în rezolvarea unor probleme concrete de producție. Creșterea generală a potențialului economic al țării, puternica dezvoltare a industriei naționale au creat premise favorabile de a se trece la acțiuni de anvergură pentru valorificarea superioară și eficientă a pământului, acțiuni materializate într-o concepție unitară, modernă, în Programul național care prevede ca lucrările de îmbunătățiri funciare să se execute în strânsă corelare cu cele de gospodărire a apelor, cu amenajările hidroenergetice și cele silvice.

Modernizarea bazei materiale și tehnice a agriculturii, precum și inițierea, simultan, a unor măsuri ferme de îmbunătățire a cadrului ei organizatoric, de creștere a cointeresării materiale a lucrătorilor din agricultură, au reprezentat în această perioadă acumulări cantitative al căror efect s-a făcut simțit, în ultimii ani, prin obținerea unor recolte care au deschis un capitol nou în istoria agriculturii noastre. Realizarea, în mod constant, de către un mare număr de unități agricole, a unor rezultate de performanță, dovedește că obiectivele noii revoluții agrare sint realiste, științifice determinate și pe deplin posibil de realizat de către întreaga noastră agricultură, astfel încât aceasta să-și poată aduce o contribuție sporită la creșterea venitului național, la progresul general al societății românești.

Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a C.C. al P.C.R., comparativ cu anul 1945 producția agricolă a crescut de circa 10 ori, din care de peste 6 ori după 1965. În ultimii ani, după cum se știe, au fost obținute cele mai mari producții de cereale din istoria țării. Conform prevederilor Programului-Directivă al Congresului al XIV-lea al P.C.R., în continuare se va urmări creșterea condițiilor ca până în 1995 să se obțină o producție de 35—40 milioane tone de cereale anual, între aceste condiții situându-se — ca o garanție a obținerii unor recolte mari, sigure și stabile — extinderea suprafeței irigate la 6 milioane de hectare.

Înlăptuirea deplină a noii revoluții agrare va da, astfel, imaginea dinamicii noi pe care a imprimat-o vieții de zi cu zi a satului românesc convingerea că progresul se împlinește prin convergența programatică a tuturor gesturilor sale creatoare.

D. CONSTANTINESCU ■

Grîul la zi, grîul de-a pururi

Nu este secerișul așteptat, în miezul verii, ca un eveniment, unul dintre cele mai importante din an și care ne interesează pe toți? În iarnă și în primăvară, din interes și curiozitate, mai puțin, cred, din simpla dorință de a întreține firul unei conversații, chiar și oamenii de la oras își aduc aminte din când în când de întrebarea: Cum mai e grîul? Toate fructele pământului sint necesare, desigur, dar avem să recunoaștem că datorită cine știe căror pricinilor, poate pentru că în oglinda amintirilor din copilărie fiecare se vede cu o bucată de piine în mină, grîul rămîne o sărbătoare pentru toți și o bucurie comună. În orice caz, pentru că starea cimpului este și unul dintre subiectele de discuție în timpul călătoriilor cu trenul, cine a mers către Găești în iarnă sau în primăvară, aruncîndu-și privirea pe fereastra compartimentului și întrebîndu-se cum va fi grîul acestei veri, are de aflat acum că grîul e foarte bun. Așa pare și chiar așa este, zic oamenii care l-au muncit și i-au dus grija nu doar în trecut, ci zilnic.

N-a plouat, mult, dar săptămînilor trecute, a plouat în fiecare zi. Aproape că puteai să-ți potrivești ceasul după ora cînd venea ploaia. Dar tocmai de aceea oamenii nu au lăsat să treacă pe lingă ei nici o oră bună de lucru. Mai jos de pădurea Dragodana, în seșul Dimboviței, agronomii țineau pe-aproape aparatul de măsurare a umidității, așa cum o santinelă ar ține arma în cumpănire. Combinatele stăteau aliniate la capătul lanului și mecanizatorii întrebau pentru a zecea oară: Începem? Soferii, la rîndul lor, se tot învîrteau pe lingă mașini, mai strîngeau o piuliță care e strînsă de mult și așteptau semnalul pentru a porni motoarele. Și cînd acesta a venit, parcă înaintea tuturor s-a deschis o barieră. Oricum, spune Dumitru Badea, directorul I.A.S.-ului Găești, fiecare știa ce are de făcut. Și chiar așa, muncind pe apucate pînă acum a fost strînsă o bună parte din recolta de grîu. Dacă întrebăm cît s-a recoltat pînă azi, la ora cutare, ți se răspunde, desigur, dar nu cifrele trebuie reținute în primul rînd, pentru că ele exprimă realități schimbătoare, într-adevăr, de la oră la oră, ci modul ireproșabil în care au fost organizate secerișul și transportul, ca și depozitarea în baza de recepție, acolo unde alți oameni îi pregătesc grîului casa, ca unui adevărat stăpîn ce este.

În această vară, ca de mulți ani încoace, recolta strînsă de I.A.S.-ul Găești este adusă la baza de recepție de către soferii întreprinderii de transporturi auto Dimbovița. Și cum spune directorul acestei întreprinderi, inginerul Cornel Tăbircă, pregătirile pentru campanie au început încă de pe la sfîrșitul lunii februarie și primele zile din martie. Încă de-atunci, bunăoară, inginerul șef al întreprinderii, Ion Georgescu, s-a

îngrijit ca din recuperările de la fabrica de frigider de la Găești să se adune material suficient pentru ca toate imbinările caroseriilor și toate remorcile să fie perfect etanșe, la timpul potrivit, și să nu curgă un bob. „Pentru că avem grijă ca imbinările să fie cît mai strînse — adaugă el — și la sfîrșit facem etanșeizarea lor cu buret, nu mai e nevoie să punem folie de plastic pe jos, așa cum procedază alții. Noi ținem foliile de polietilenă doar pentru cazul cînd plouă și trebuie să acoperim grîul, în timp ce-l transportăm”.

Prima fază a pregătirilor, ne spune la rîndu-i inginerul Tudor Pană, șeful Autobazei Găești, a fost trecerea întregului parc de 40 de mașini prin linia de diagnosticare. „Am verificat motoarele, sistemele de basculare, am verificat de fapt totul, de la bara din fața lui bara din spate a mașinii și mecanici ca Emil Tîrlescu, Victor Schmidt și Constantin Mihai, din echipa maistrului Victor Verdes, sau sudorii ca Gheorghe Minoiu și Nicolae Stan, au avut de lucru din plin. Nu ne-a interesat însă doar starea tehnică, ci și cea estetică. Mai bine de 30 de mașini au fost vopsite din nou”. Cînd s-au hotărît că pot pune pe fiecare camion emblema „Bun pentru cereale 1989”, cei de la autobază își asiguraseră însă, din timp, și stocul necesar de piese, materiale și agregate de rezervă. De aceea nu s-a întîmplat niciodată ca mașinile să tragă pe dreapta tocmai atunci cînd era mai mare nevoie de ele, pentru a se constata cu mirare că lipsește ba un filtru de ulei, ba o pompă de injecție sau altceva. Și dacă n-au mai stat sub povara unor griji de acest fel, care i-ar fi făcut să semene cu niște oameni

plecați la vinătoare cu pușca neîncărcată, parcă au îndurat mai ușor necazurile acestei veri ploioase dar cu zile fierbinți și cu aer înăbușitor ca de seră.

Înainte de-a fi sofer, Gheorghe Nicolae a fost țăran. Dar după ce-a ajuns să țină un volan în mină, mai zice el, se vede treaba că tot țăran a rămas, nu numai pentru că locuiește într-un sat aflat la cîțiva kilometri, Mogoșani, ci pentru că simte cum se bucură din toată inima cînd vede cît grîu a fost și cît mai este încă de strîns. În mașina lui încap 3 buncăre de combină și încă 2 intră în remorcă. Face, în medie, 3—4 curse pe zi. Mai mult nu se poate, pentru că grîul nu se transportă în viteză cu care se merge la raliu. Prin firea lui de om cuminte a fost ferit de dambă de-a apăsa în neștire pe accelerator și nu i-a cerut nimeni înapoi carnetul de conducere, de 28 de ani încoace, pentru că în general n-a ținut să depășească viteza maximă atinsă în satul lui, pe cînd era el copil, și anume aceea cînd se speria calul. Deviza lui a fost limpede: Cu viteza legală, înainte! Și e bucuros că în campania asta, pînă acum, n-a rămas niciodată în pană. Nu-i vorbă că, de s-ar fi întîmplat, ar fi putut să anune degrabă să-l vină în ajutor atelierul mobil, mecanicii Nicolae Stoica și Mircea Stoicovici sau electricianul auto Tudor Bogdan fiind pregătiți pentru a interveni imediat. Altfel, ar mai fi de spus că în timp ce privea îi alunecă, mîngîietoare, peste grîul cules și peste cel necules încă, gîndul lui fuge citeodată la București, unde fata cea mică a lui Gheorghe Nicolae, Gabriela, a plecat pentru a da examen de admitere la A.S.E. Fata cea mare, Mihaela, a ieșit inginer constructor. „Dacă luăm și examenul ăsta, zice el, trei zile nu mai dau pe la autobază. Dar asta, oricum, după campanie”.

D. CONSTANTINESCU ■

Secerișul se încheie, campania continuă

Oamenii comunei Purani, din județul Teleorman, sînt, de cînd se știu, înfrățiți cu grîul. Cooperativa agricolă de producție are și sector zootehnic, se cultivă și legume, crește bine și porumbul, dar grîul rămîne cultura care, aici, în plin Bărăgan, spune totul despre dragostea de pămînt și despre străvechea meserie de țăran. O meserie care, în ultimii ani, se face altfel, căci mai ales la grîu mecanizarea și-a intrat pe deplin în drepturi.

I-am întîlnit în zi de duminică, sub soare arzător de iulie, pe cei care, de mulți ani, s-au obișnuit să fie între pri-

mii în țară și în ceea ce privește cantitatea recoltei și data la care încep campania. Erau „veterani” ai muncii, mulți încă tineri, ca mecanizatorii Ion Bobirnea, Marin Mitrea, Ilie Chircan, Gheorghe Botea, Victor Popescu, Florea Ungureanu. Pe cele 9 „Glorii” toate în perfectă stare de funcționare, ei reușeau să strîngă peste 200 tone pe zi. Fără pierderi, într-o geometrie impresionantă a „atacului” asupra lanurilor. Transportul s-a realizat — și el fără pierderi — numai cu mijloacele cooperativei agricole de producție.

La grîu nu erau însă, doar

mecanizatorii. Erau mulți cooperatori, în special tineri, care eliberau terenul, ajutau la căratul baloților. Bălan Chiru, secretar adjunct al comitetului comunal de partid, prezent și el direct la muncă și la fel de bronzat ca alții, căci este om de-al locului și, fiu de țăran fiind, a trăit și el, din copilărie, an de an „febra grîului”, ne spunea că, într-un fel sau altul, chiar dacă greul cade pe mecanizatori, la grîu este prezentă toată comuna. De dimineața pînă seara și se înțelege că și duminică.

De altfel, sîntem convinși că nu întîmplat, la Purani i-am întîlnit pe mulți dintre cei al căror rost profesional este, pînă la urmă, chiar pînea țării. Alături de Petre Rădulescu, șeful secției S.M.A. și, în același timp, șeful formației de recoltare, care conducea activitatea chiar din

Bogăția holdelor, bunăstarea țării

cabina unei „Glorii”, căci acesta e cel mai bun „stat major” în lupta cu timpul, care este recoltarea grului, erau de față, adică între mecanizatori, dând o mână de ajutor, întinzând o curea, reglând consumul, și inginerul șef al S.M.A., Florea Micu și inginerul Constantin Vatan, directorul Trustului S.M.A. Nu-i puteai deosebi de colegii lor de muncă — mecanizatorii, erau aici și să supravegheze, și să intervină dacă este cazul, însă pentru că nu era cazul, lucrau ca oricare altul, așa cum le era, de altfel, meseria.

Odată terminată treaba aici, și „Gloriile” și mecanizatorii vor „migra” în alte comune ale județului, apoi spre nord pe măsură ce lanurile se auresc sub soarele fierbinte al acestei veri. Comandamentul lor este viteza, ei recoltează și noaptea dacă se poate pentru ca pământul să fie cât mai repede eliberat, pentru a se crea cât mai repede condiții pentru punerea în brazdă, mai exact pe terenul proaspăt discuit, a culturilor următoare.

Și pentru că a venit vorba de culturile duble, la ora cind apar aceste rinduri, pe locul fostelor lanuri de la Purani,

unde miriștile au trăit numai o zi sau două, germinează deja, irigate cu mijloace mecanizate dar și manual, dacă acest lucru se impune, semințele de porumb, soia și fasole, se înalță fragile frunzele unor plante care, nu peste multă vreme, vor căpăta forma bine cunoscută a vrejilor pe sub care se vor întinde castraveciorii acestei toamne. Anul acesta e parcă făcut să dea două recolte adevărate, cea de-a doua avînd toate șansele să concureze la recorduri cu prima, și cooperatorii de la Purani nu-și îngăduie un răgaz prea mare să se bucure de aurul îmbelșugat al grului. Campania de recoltare a fost numai o trecere către pregătirea pămîntului, mereu neostenit, pentru a primi o nouă sămînță, în demnitatea unei rodii căreia oamenii îi știu dintotdeauna rosturile. Vin noile culturi, vine o altă muncă, de loc ușoară, căci asta e firea lucrurilor. Și totuși, chiar dacă, sau mai ales pentru că bucuria și sudoarea recoltării grului a fost să dureze numai cîteva zile, lumina bobului curat mai stăruie în palmele întărite de muncă și arse de soare.

CONSTANTIN DUMITRU ■

unde zootehnia nu se bucură de prea mare cinste.

Din microfermele acestea, care se întrețin ușor, cu o asistență riguroasă, ne spune Eugen Damian, inginerul șef al C.U.A.S.C., rezultă practic o fermă de elită. În C.U.A.S.C. s-a început organizarea unor astfel de mici unități în fermele viticole și de cîmp.

Cu toată seceta din ultimii ani și la C.A.P. Mărășești floarea-soarelui și porumbul sînt promițătoare. Exemplul bun al vecinilor din hotar este totdeauna molipsitor. Reușitele unora sînt mobilizatoare pentru toți. De altfel, conduita de lucru în C.U.A.S.C. Mărășești este, nimic mai firesc, generalizarea imediată a experiențelor bune. I.A.S. Mărășești — director inginerul Ion Neacșu, inginer șef Ilie Argetoianu — este o adevărată școală pentru cooperativele din vecini. Se știe că rotația culturilor reduce substanțial manopera de întreținere, materialele și face inutilă folosirea erbicidelor. Cooperativele n-au reușit să aplice întotdeauna rotația ideală a culturilor, dar spre asta se tinde. Respectarea tehnologiilor, a densității și a perioadelor optime a lucrărilor, plus irigațiile care din toamnă vor uda toată suprafața, vor duce cu siguranță la recolte din cele mai bogate.

Să mai amintim una din cele mai importante probleme ale agriculturii — folosirea în totalitate a fondului funciar. Și aici întreprinderea agricolă de stat este un exemplu. Prin desființarea drumurilor, inutile din sole, prin îngustarea drumurilor la strictul necesar, prin folosirea la maximum a spațiilor din jurul stîlpilor de înaltă tensiune și a hidranților, prin mutarea gardurilor pînă în buza șanțurilor numai anul trecut la I.A.S. au fost redat agriculturii 19 hectare. La C.A.P. mai sînt unele rezerve ce vor fi valorificate anul acesta.

Tot I.A.S. Mărășești oferă și un model de zootehnie. Aceasta are o contribuție de 50 la sută în producția totală, încadrîndu-se în sarcina trasată de tovarășul Nicolae Ceaușescu privind ponderea zootehniei în ansamblul activității agricole. Producția medie a I.A.S. în anul trecut a fost de 11,5 litri lapte zilnic pe cap de vacă furajată. La ultima adunare generală, zootehniștii de la I.A.S. Mărășești s-au angajat la 18 litri lapte.

Zootehnia, se știe, este o verigă importantă în lanțul de activități al unei agriculturi integrate, totale. Producțiile mari la baza furajărilor și cereale duc la producții mari de lapte și la creșterea efectivului de animale. Fermele mari produc, pe lîngă lapte și carne, gunoi de grajd care se întoarce pe cîmp. Anual la I.A.S. Mărășești se împrăștie pe cîmp 100 mii tone gunoi.

Lucruri știute de toată lumea, însă pentru a fi eficiente nu e suficient să fie știute. Ele mai trebuie și aplicate ori secretul reușitelor C.U.A.S.C. Mărășești este că sînt aplicate și încă foarte repede.

În așteptarea momentului cînd apele Siretului vor uda pămînturile C.U.A.S.C. Mărășești, moment la care am dori să fim prezenți, netezind frunțile încruntate de grija apei a celor ce trudesc pămîntul, să sperăm că va ploua și la Mărășești. Oamenii de aici o merită.

OPREA GEORGESCU ■

„Recolta” —
lucrare de Vasile Pop-Negreșteanu

Lucruri simple, efecte mari

În ultimii cinci ani, cele 14 700 hectare de teren arabil ale CUASC Mărășești, județul Vrancea, au fost bîntuite de secetă. Un adevărat triumf al Bermudeilor, spune Nicolae Nacu, președintele CUASC Mărășești, avînd regretul că rezultatele n-au fost pe măsura muncii oamenilor. Și anul acesta, cînd prin alte părți oamenii se uită cu bucurie la pămînturile pe care ploile le-au udat din belșug, la IAS Mărășești și la cooperativele agricole de producție Garoafa, Pufești, Mărășești și Păunești oamenii luptă pentru salvarea recoltelor. Nici pînă acum n-au stat cu mîinile în sin sau cu ochii ațîntiți pe cer. A zecea parte din terenuri este irigată cu mijloace locale: puturi, acumulări făcute și cu excavatorul — unde s-a putut, dar și la cazma, cu opinteli și sudoare, pentru a aduce puțină apă la rădăcina plantelor.

Nu peste multă vreme, seceta nu va mai fi băgată în seamă intrucît Canalul magistral Siret-Bărăgan, în lungime totală de 190 kilometri, va traversa județul Vrancea pe o lungime de 63 kilometri. El va începe de la Călimănești și primii 5 kilometri care vor intra în funcțiune anul acesta, în octombrie, vor uda pămînturile CUASC Mărășești. În paralel se lucrează la stațiile de pompare și repompare, la canalele secundare și antenele de captare. Munca de acum va înălătura grija de mîine pentru apa atît de necesară unei agriculturi stabile și sigure. Încă 14 700 hectare vor fi fertilizate în mare parte de nestătornicia vremii.

Spunînd că cinci ani consecutiv la Mărășești a fost secetă, asta nu înseamnă că rezultatele au fost slabe. Seceta a fost combătută prin muncă, idei și bună organizare pentru că sacul numai așa se poate umple. Că dacă ar fi plouat ar fi fost mai bine, asta e altă poveste.

La C.A.P. Pufești se cultivă cartofi doar de doi ani, timp suficient ca inginerul șef Ionel Vasile și șefii de fermă, trei femei de toată

isprava, Marica Vrabie, Constantin Stoica și Maria Miron să poată afirma că s-au specializat și în această cultură. Anul acesta, cartofii extratimpurii au fost plantați în teren irigat cu mijloace locale, prin captarea unei surse de apă de la o sondă nefolosită. Producția de 12 tone la hectar de cartofi extratimpurii a adus cooperativei un venit de 40 mii lei la hectar. Legumele în cultura a doua, cultivate pe 30 hectare, în loc de 15 cît era planificat, vor duce eficiența unui hectar la peste 60 mii lei. Întreaga sămînță de cartofi, plantată în două zile, 25 și 26 februarie, a fost preîncolțită după o metodă pe cît de ieftină, pe atît de la îndemîna oricui: tunele de folie gen solariz, încălzite cu cotoane în care s-au ars corzi de viță. După eliberarea tunelelor de sămînța de cartofi, în ele s-au cultivat legume. S-au avut în vedere două direcții principale pe care este îndrumată astăzi agricultura noastră: comanda sau nevoia socială, cum vrem să-i spunem, și programul de rentabilizare a unităților.

C.A.P. Pufești este o unitate etalon pentru unitățile vecine din C.U.A.S.C. și nu numai prin ce am amintit înainte. Aici, toate culturile sînt precedate de loturi demonstrative. Rezultatele și experiențele dobîndite pe acestea se aplică în producția mare.

Forța de muncă fiind îndestulătoare și atrasă prin interesarea asigurată de acordul global aplicat așa cum trebuie, preocuparea permanentă pentru starea culturilor i-a făcut pe cooperatorii din Pufești să se mîndrească cu cea mai frumoasă sfeclă de zahăr din județ.

Și tot aici, la inițiativa lui Matei Ion, președintele cooperativei și a inginerului Ilie Iliescu s-a înființat o microfermă cu 50 de vaci de lapte. Spațiul s-a realizat prin transformarea unor grajduri vechi ce păreau destinate pînă la această inițiativă doar demolării. Cele 50 de vaci sînt întreținute de unul și, cîteodată, doi oameni. 50 de vaci bine hrănite și îngrijite produc cît 200 în locurile

Sub semnul glorioasei epoci

Alături de întregul nostru popor, de toți cei ce trăiesc și muncesc pe legendarele plaiuri vîrcene, oamenii muncii din unitatea noastră, în frunte cu comunistii, au luat cunoștință cu adîncă emoție, profundă satisfacție și înaltă mîndrie patriotică de Hotărîrea Plenarei Comitetului Central al Partidului ca la cel de-al XIV-lea Congres, tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în funcția supremă de secretar general al Partidului Comunist Român. În consens cu voința întregului partid, a întregii națiuni, ne alăturăm din toată inima, cu entuziasm muncitoresc acestei Hotărîri ce exprimă dragostea și prețuirea pe care o acordă întregul partid, întreaga națiune eroice sale activități revoluționare, convingerea că numai avîndu-l în fruntea partidului și a țării avem garanția mersului neabătut spre zorile luminoase ale comunismului.

Noi, vîrcenii, îi sîntem profund recunoscători tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru înfățișarea economico-socială nouă, înfloritoare a Vrancei, vechi țărîm mioritic, care, asemenea întregii țări, a cunoscut și cunoaște o dezvoltare impetuoasă, ritmuri dintre cele mai înalte și unde se afirmă puternice detașamente muncitorești. Însăși întreprinderea noastră, de scule și elemente hidraulice, este o creație traică a acestor ani, a „Epocii Nicolae Ceaușescu”, unde s-a format și munceste un puternic nucleu muncitoresc, un spațiu în care făurim nu numai uneltele muncii, ci și oameni noi ai muncii, cea mai frumoasă lucrare a acestei epoci.

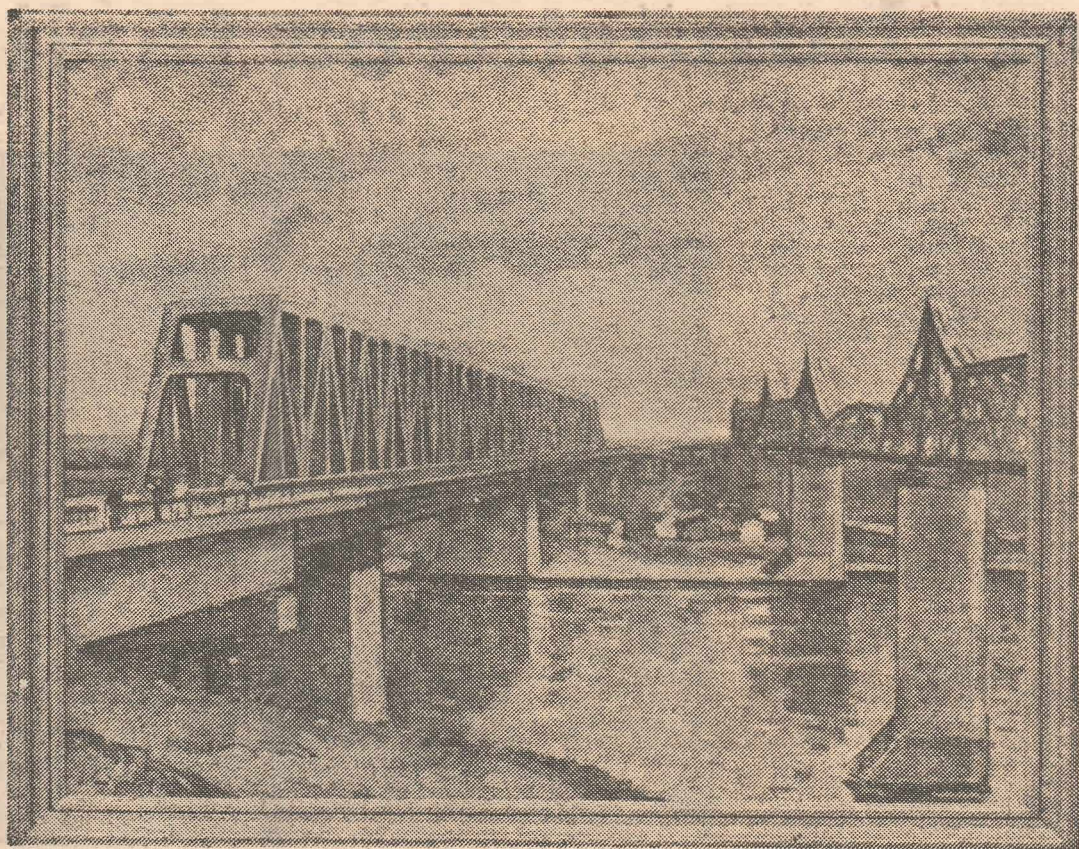
Puternic mobilizați de orientările și indicațiile secretarului general al partidului, de recentul titlu de „Erou al Muncii Socialiste”, obținut pentru situarea noastră patru ani consecutiv pe locul I în întrecerea socialistă, colectivul nostru de muncă a pus în centrul preocupărilor sale — ca sarcină cu prioritate absolută — producția pentru export și exportul. Astfel, am reușit să realizăm cu 6 luni mai devreme prevederile de plan, pe primii 4 ani ai cincinalului, la producția de export, fapt ce creează posibilitatea obținerii — la acest indicator — pînă la sfîrșitul anului 1989, a unei producții suplimentare de 179,3 milioane lei. De asemenea, în această perioadă, am realizat peste plan: produse de mecanică fină în valoare de 160,8 milioane lei, o producție netă de 90,2 milioane lei, reducînd totodată în primul semestru al acestui an, față de primul an al cincinalului, costurile totale și materiale la o mie lei producție-marfă cu 15 și, respectiv, 16 lei.

Însușindu-ne luminosul exemplu al tovarășului Nicolae Ceaușescu, acționăm cu responsabilitate revoluționară pentru realizarea integrală a sarcinilor de plan și a programului de măsuri aprobat de adunarea generală a oamenilor muncii, urmărind, totodată, introducerea metodelor moderne de conducere a producției, și în mod deosebit ridicarea nivelului de pregătire profesională, a tuturor categoriilor de personal.

Exprimîndu-ne deplinul acord cu conținutul documentelor dezbătute de plenaryle Comitetului Central al partidului și a Consiliului Național al Oamenilor Muncii, oamenii muncii din întreprinderea de scule și elemente hidraulice Focșani, sînt ferm hotărîți să nu preocupetească nici un efort, să acționeze cu pasiune revoluționară și abnegație muncitorească pentru îndeplinirea sarcinilor de plan, întîmpinînd cu fapte deosebite de muncă a 45-a aniversare a revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă și Congresul al XIV-lea al partidului — Congresul marilor noastre victorii socialiste, al independenței depline politice și economice a României socialiste.

Ing. VEBER LAURENȚIU
Directorul Întreprinderii de Scule
și Elemente Hidraulice Focșani

Revoluția spirituală

În 1965, revista Familia reapărea ca rod și ecou imediat al Congresului al IX-lea al partidului nostru. De altfel, ca și alte reviste care urmau să consteleze simetric și armonios întreaga geografie spirituală.

Serban Cioculescu, Perpessiciu, Vladimir Streinu, Adrian Maniu alături de încă timidele condeie bihorene intrau în sumarul primelor numere ale revistei. Îmi amintesc că prima cronică de arte plastice panorama o expoziție deschisă în cinstea Congresului al IX-lea, că lucram la textul unui spectacol festiv închinat aceluiași eveniment. Apoi a urmat vizita de lucru la Oradea și în regiune a tovarășului Nicolae Ceaușescu, una dintre primele vizite întreprinse prin țară după istorica sa alegere în fruntea partidului. O atmosferă de lucru, efervescență și creație se simțea în întregul cuprins al culturii. Reîntoarcerea spre național, spre structurile etnice, spre tradiție, spre valorile autentice ne dădea încrederea în noi înșine și responsabilitate față de actul de cultură. Scriitori și artiști intrați în conul de umbră sau pur și simplu interziși, erau reasezați în Pantheonul literelor române.

Numărul de 23 August l-am scos cu chenar tricolor, dar conservatorismul existent încă în anumite straturi a oprit numărul. Dar noi nu ne-am lăsat. Am scos numărul de 30 Decembrie și cel de 24 Ianuarie cu chenar tricolor. Azi, Tricolorul e imn de stat. Triumful său, ca simbol al spiritului național, tot de la Congresul IX se trage.

Am istorisit toate acestea pentru a demonstra deschiderea rapidă și largă pe care a avut-o Congresul IX în conștiința oamenilor de cultură și artă, fapt ce ne determină să-l evocăm și să-l cinstim la adevărata lui dimensiune istorică. Ca pe un eveniment ce ni-e drag inimii și ni-e lumină cugetului.

Pentru mine Congresul al IX-lea echivalează cu o revoluție spirituală în sensul tulburător și frumos al cuvintului.

ALEXANDRU ANDRIȘOIU ■

Ne-am obișnuit să măsurăm devenirea culturii în unități foarte mari sau mai restrinse, în milenii și în secole, în sferturi de veac și în decenii, în epoci și în perioade. Totul depinde de accente care, pot să cadă pe anumite evenimente istorice, personalități artistice sau politice, generații, mari revoluții politice și culturale, schimbări fundamentale în gindirea filozofică etc.

Anul 1965, cînd a avut loc Congresul al IX-lea al P.C.R., cu amplă rezonanță în cultură și artă, i-a surprins în mod firesc și pe oamenii de literă la vîrste diferite și în etape variate ale itinerariilor de creație. Spuneam mai înainte că măsurarea unor etape culturale în unități mai scurte este o problemă de accente ce își lasă amprenta puternică și în viața literară. Așadar, aproape un sfert de veac, mai exact 24 de ani în care literatura s-a îmbogățit necontenit, scriitori valoroși au dat opere prestigioase, unii s-au clasicizat în viață, alții dintre cei mai tineri au ajuns și ei la modalități sigure ale registrelor literare, iar debutanții de acum cîțiva ani pot și ei număra cîteva volume publicate, gata să le fixeze identitatea în ambianța noastră literară.

Să nu uităm că în anul 1965 murea G. Călinescu care lăsa în urma lui o uriașă operă în cele mai variate domenii, iar Z. Stancu a coexistat multă vreme cu E. Barbu, M. Preda, E. Jebeleanu, L. Fulga, ca și cu scriitori din generațiile mai tinere ca N. Stănescu, M. Sorescu, A. Păunescu, Ion Alexandru, Al. Ivasiuc și mulți alții. În această confruntare firească dintre generații, gusturi literare, partizani ai spiritului tradițional sau al inovațiilor, s-a observat încă de la începutul deceniului șapte o sensibilă largire a registrelor tematice și, totodată, o puternică diversificare a stilurilor de creație. Z. Stancu trecuse de la romanele strict rurale la o abordare a unei proze cu puternice conflicte erotice și un bogat colorit local. Laurențiu Fulga conferise unor opere ca *Alexandra și infernul* (1966) și *Moartea lui Orfeu* (1970) un registru existențial de mare profunzime tragică și o complexă armătură psihologică. Al. Ivasiuc inscria conflictele sociale și morale din *Păsările* (1970), *Apa* (1973) și *Racul* (1976) în cadrul unor dispute de idei de mare finețe, romanul politic căpătînd în toată opera sa o elevație intelectuală excepțională.

După ciclul *Moromeților*, Marin Preda încearcă în *Intrusul* (1968) coborîrea în psihologie abisală cu subtext erotic. În *Delirul* (1975) a conferit romanului politic acel tip de dispute de pe poziții contradictorii, care au stîrnit în jurul acestei cărți un interes extrem de larg. Cînd Marin Preda a publicat romanul *Cel mai iubit dintre*

pămînteni (1980) intra într-o fază de creație, retezată de o moarte prematură. Cu *Cel mai iubit dintre pămînteni* a început romanul enciclopedic românesc actual în care problemele „obsedantului deceniu” erau abordate cu o acuitate deosebită. Tematica se extinde în maniere diferite la Dumitru Popescu, C. Țoiu, D. Săraru și alții.

Eugen Barbu face și el acum parte din veteranii prozei românești contemporane. Capabil să se miste cu ușurință între romanul de intrigă, moravuri și analiză a mecanismelor puterii (*Principele*, 1969), și, totodată, să realizeze o proză de colorit, atmosferă și centrare pe expresia rafinată (*Săptămîna nebunilor*, 1981), Eugen Barbu rămîne prin cărțile sale fundamentale un prozator de primă mărime în cultura română.

Fără îndoială că peisajul prozei românești contemporane este mult mai complex. D. R. Po-

ușor barochizante (*Marele cîntec*, 1987 și *Sacrificiul*, 1988), Mircea Nedelciu face să fuzioneze proza textualistă cu literatura de mistere (*Tratament fabulos*, 1986), Francisc Păcurariu scrie o subtilă proză politică pe tema vechilor conflicte din Transilvania, Paul Anghel a construit un amplu edificiu românesc în jurul războiului de independență.

Romanul politic a fost mereu reluat din diverse unghiuri de vedere, fie ca proză a Șantierului cum a procedat P. Sălcudeanu sau N. Holban, fie cu ample secțiuni în toate straturile societății (A. Buzura) și Ion Brad cu ciclul său românesc despre viața unei familii din Transilvania.

Dar domeniul cel mai amplu și divers reprezentat din literatura română actuală ni se pare a fi poezia. Decanul de vîrstă al liricii românești de astăzi este Eugen Jebeleanu. Recentul său volum de *Poezii*

să mute poezia într-un alt teritoriu, ce putuse fi considerat ca specific doar unui anumit gen de proză umoristică.

Nu încap însă nici o îndoială că înnoirea poeziei s-a făcut și pe alte căi. Într-un alt spațiu al poeziei se găsește tribuna, patetică, baladistică suferințelor neamului, nostalgică, emițătoare de profunde sunuri patriotice, cîntăreții vechilor tradiții naționale, ca Adrian Păunescu, Ioan Alexandru, Ion Gheorghe și alții.

Dar așa cum spuneam, vocile poeziei trăiesc într-o mare diversitate, coexistă pe o amplă claviatură situată între tradiție și modernitate. Ardelenii (Ion Brad, Ion Horea, Aurel Rău, Victor Felea) își trag seva poeziei din matricea satului, aceleași nostalgii și moduri de angajare afectivă apropiindu-i uneori de genul pentru care a căpătat gust și pricepere N. Dragos.

Poezele, din ce în ce mai nu-

alți poeți mai tineri sau mai vîrstnici (G. Azap, D. David, Bogdan Ghiu) sau canțonati în alte experimente (Cristian Simionescu) nu are un epilog. Poezia este și ea în emisie permanentă pe diverse voci.

Dar, dincolo de proză și poezie, este firesc să ne întrebăm ce aspecte caracteristice s-au configurat și în universul teatral, aici la noi în spațiul carpato-dunărean. După ce placa turnantă a istoriei s-a schimbat, după consumarea unor experiențe literare în domeniul dramei (H. Lovinescu) și al comediei (A. Baranga), dramaturgia română s-a aplecat spre stările de conștiință ale oamenilor din acest sfert de veac, fie ei muncitori pe șantieri (D. R. Popescu), personaje grandioase preluate din istorie (P. Everac), tipuri umane angrenate într-un joc absurd și grotesc (D. Mazilu, M. Sorescu), la care s-au adăugat personaje clovnești, prezente într-un teatru satiric sau revuistic, făcînd publicul să se amuze uneori cu mijloace de-a dreptul facile.

Și dacă D. Mazilu a rămas un înzestrat exponent al comediei amare cu o ușoară patină brechtiană, M. Sorescu s-a îndreptat spre un gen original de farsă tragică, evidentă în *Iona* (1968), *Mateia* (1970) și *la Răceala* (1980) și *A treia țeară* (1980).

Fără îndoială că un loc deosebit ocupă în dramaturgia actuală opera lui Paul Everac. Să nu uităm că *Aventura umană* (1969) însușește piese de teatru din etape diferite. *Aventura*, de pildă, este o operă scrisă în 1953, refăcută în 1982. *Baletul electronic* a fost realizat în 1964, *Raza* în 1981, iar *Remiza* în 1988.

Dramaturgia actuală a lui Paul Everac se apropie de unele experiențe europene și năzuiește tot mai mult spre anumite structuri arhetipale.

D.R. Popescu aduce alte note caracteristice în teatrul românesc actual. Autorul unor piese ca *O pasăre dintr-o altă zi*, *Păsărea Shakespeare* sau *Hoțul de vultur* este adeptul unei dramaturgii bazate pe enigme, intrigi-anchetă, situații-limită.

Itinerariul nostru grefat pe literatura română din ultimul sfert de veac are doar un caracter exponențial. Fără îndoială că peisajul nostru literar este mult mai bogat și mai complex. El este de natură să pună în lumină vitalitatea spirituală a scriitorilor români de azi, diversitatea tematică și stilistică, ca și varietatea experimentelor realizate de scriitori de vîrste diferite.

În ambianța culturală a Europei de astăzi, cultura română actuală își păstrează timbrul său specific.

ROMUL MUNTEANU ■

Vîrstele istoriei,

vîrstele literaturii

pescu evoluează ingenios între spiritul justițiar (*Vînătoarea regală*, 1973) și reveriile descențurate, pline de o discretă poezie textuală (*Orașul ingerilor*), George Bălăiță face intriga să explodeze în frumoase secvențe ale unui gen ciudat de memorie regăsită, Bedros Horasangian, Șt. Agopian și Gh. Crăciun împing romanul textualist pînă spre limitele indicibilului, Ștefan Bănulescu scrie o proză poetică a deltei (*Iarna bărbatilor*, 1965) în vreme ce în *Cartea milionarului*, I (1977) este tentat de o literatură fantastică, ușor absurdizată și țesută într-o retorică înflorită de tip bizantin. Din aceeași familie de spirite face parte și Fănuș Neagu, ale cărui povestiri și romane sint pline pînă la saturatie de farmecul lumii din deltă și cîmpia dunăreană. De la *Ingerul a strigat* (1968) pînă la *Frumoșii nebuni ai marilor orase* (1976) și *Scaunul singurătății* (1987), Fănuș Neagu rămîne același călător pitoresc printr-o Balcanie imaginară.

Dar nu încapă nici o îndoială că metamorfozele prozei nu se opresc aici. Eugen Uricaru cultivă romanul istoric și enigmistic (*Stăpînirea de sine*, 1986), Mihai Diaconescu realizează și el ample panorame istorice,

(1989) reunește cicluri diferite ca *Elegie pentru floarea secerată* (1987), *Hanibal* (1927), care, alăturate altor versuri din diferite perioade, pun în lumină trecerea de la poezia sarcastică cu elemente de pamflet la discursul reflexiv, tragic, impregnat cu o vădită filozofie existențială.

Innoitorii în spațiul poeziei românești au venit cu precădere din generația anilor șazecei și șaptezeci. Două voci inovatoare timbrate în mod diferit, s-au făcut bine auzite de la început. Ele aparțin lui Nichita Stănescu și Marin Sorescu. Primul este sentimental, ispitit de metafore inedite, galant, reflexiv, manierist. De la *Dreptul la timp* (1965), ba chiar *O viziune a sentimentelor* (1964), pînă la *Necuvintele* (1969) și *Epica magna* (1978), Nichita Stănescu a stabilit în lirica românească un traseu definitiv și inconfundabil.

Marin Sorescu este un poet parodic, un spirit lueid și ludic, un ironist care a golit incetul cu incetul discursul liric de conținutul său tradițional. Evident că de la *Poeme* (1966) pînă la ciclul *La lilieci* (1973) sau *Des-cîntoteca* (1976), distanța este uriașă. De fapt, Marin Sorescu a încercat în ultimul deceniu

meroase, au evoluat între discursul auster cultivat de Constanța Buzea, exclamația sentimentală orchestrată cu multă subtilitate de Daniela Crăsnaru etc.

Orfevierii, intelectualistii, experimentatorii evoluează pe alte căi. Capetele de coloană sînt diferite: Mircea Ciobanu ca poet al profunzimilor greu decelabile și Mircea Ivănescu, poetul cinetic, livresc, artist pînă la arderea măduvei poeziei. Continuatorii acestora stau între discursul auster practicat de Ion Mircea, poemul continuu, experimentat de Virgil Bulat, explozia lirică de mare tensiune, demonstrată de Dumitru Păcuraru; arta sonetului, susținută cu tenacitate de Tudor Gheorghe, descărcat patetic în poezia cîmpiei dunărene, are o cale independentă, ca și spiritul calofil al lui Marcel Gafton.

Eroticii (Radu Cîrneci), elegiacii subtili (Ion Sofia Manolescu), baladisticii de alt gen (Cezar Ivănescu) se inscriu în constelații diferite.

Valul tinerilor (Traian T. Coșovei, Mircea Cărtărescu, Aurelian Titu Dumitrescu) ale căror nume se interferează mereu cu

Mesajul istoriei reprezintă pentru mine izvorul nesecat și dătător de putere, mă însușesc în gândire, în construirea personajului, compoziția de inspirație istorică dându-mi posibilitatea de a materializa idei și sentimente de o profundă vibrație patriotică. Evenimentele istorice, chiar dacă au mai fost evocate, merită a fi reluate, revăzute din unghiuri diferite, spre a realiza noi imagini, vi-guroase, mergând uneori la alegorie și simbol, în care meditația lucidă să se împletească cu o mare dragoste pentru tot ceea ce a fost gând frumos și faptă îndrăznească.

Am realizat compoziții în care chipul Președintelui — chipul Țării care, iată, de 24 de ani, de la Congresul al IX-lea al P.C.R., crește neconștient, alternând zidiri de vise, flori și oameni, generații și generații, ca un mod de a concretiza timpul, timp în care se reflectă chipul pe care noi, artiști plastici, alături de întregul popor, i-l făurim țării.

Artă autentică, adevărată începe tocmai cu monumentală moștenire care e cultura populară, așezată atât de statornic în

obiceiuri, datini, mituri, iar la izvorul acestor creații, oricare ar fi el, trebuie să se întoarcă mereu și mereu cu gând de taină și dragoste de frumos.

Opera de artă, cred, indiferent de tema tratată, trebuie să ne restituie acea forță, frumusețe, energie, poate mister, taine prezente în cultura populară. Or,

Al neamului meu

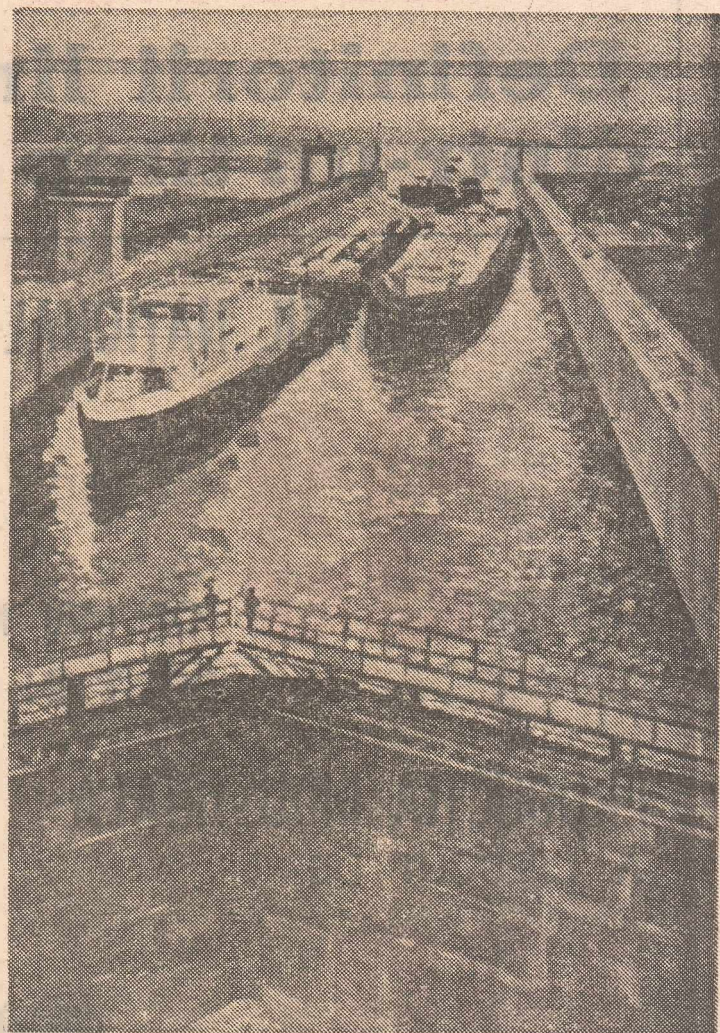
acea energie și frumusețe nu o putem materializa în operele noastre, cu mijloacele plastice specifice, ignorând cultura populară, ci numai asimilind-o în adevăratul sens al cuvintului. Menirea creatorului ar fi aceea de a sluji și a duce mai departe această rădăcină a ființei noastre, de a impune arta ca pe-o

zidire, și orice zidire ca să dănuie în timp e amestecată cu suflet, cu truda brațelor și a minții.

Sint oșan și harul pe care-l am nu-mi aparține mie, ci neamului meu și ceea ce îmi rămâne e să-l reprezint, oriunde m-aș afla, așa cum se cuvine.

Ca om de artă, ca pămîntean ce-mi trag de aici seva, e firesc să port acest univers în suflet ori în ce parte m-aș afla, să port cu mine elementele care ne definesc cel mai bine — liniile de forță ale caracterului nostru, vestigii ale descendenței ce se află în structurile oșenești, în rostire, în modul de viață, în modul de a concepe ideea de timp. Orașul Negrești-Oaș e una din creațiile Epocii Nicolae Ceaușescu, fapt ce îi face pe oșeni nespuse de mindri. Acesta e universul meu pe care îl duc cu mine, drumul fără întoarcere — căci eu nu m-am născut într-un anume loc, ci într-o anumită țară! — și pe care-l pierd iesc zi de zi, secundă cu secundă, cu noi înțelesuri și cunoașteri.

VASILE POP-NEGREȘTEANU ■

„Ecluză de la Porțile de Fier II”
Lucrare de Anca Rodica Marinescu

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român a avut un rol hotărîtor în ceea ce privește conturarea României zilelor noastre și-n această privință, în calitate de om al artei, îmi voi expune punctele de vedere, rezultante firești ale unei analize amănunțite asupra fenomenului cultural, în general vorbind, și al muzicii, în special.

Cu o legitimă mîndrie și satisfacție am aflat că este pe cale de a se termina editarea întregii opere eminesciene! Totodată, în excelente condiții grafice au fost reeditate capodoperele unor scriitori precum Lucian Blaga, Tudor Arghezi, Ion Barbu, George Bacovia, George Călinescu, Nicolae Iorga și enumerarea poate continua. Au fost reconsiderați un mare număr de plasticieni, culminînd cu opera genialului Constantin Brâncuși. Ca slujitor al fascinantei lumi a Euterpei nu pot să nu mă bucur din inimă curată că s-au scos două integrale discografice eminesciene, la care s-a adăugat editarea întregii opere — chiar și a lucrărilor fără număr de opus! Pentru a dovedi, în concertul popoarelor, vechimea și continuitatea muzicii noastre pe străvechii pămînt al Daciei au fost tipărite un mare număr de lucrări de muzică bizantină și psaltică, de culegeri de folclor străvechi, la care s-au asociat lucrările unor înaintași — cu adevărat muzicieni patrioți, care au contribuit substanțial la lupta împotriva nedreptăților sociale

și naționale, la înfăptuirea grandiosului act al unirii, de la 1 Decembrie 1918 — ca în cele din urmă să se ajungă la editarea celor mai valoroase lucrări concepute în zilele „evului aprins”.

În consonanță cu epoca

Componistica românească a cunoscut un progres fără precedent și acest fapt se datorează generării unui statut al compozitorului și muzicologului român, statut pe care în trecut aceștia nu îl aveau! Nemaivorbind de înființarea unui mare număr de formații orchestrale, corale, precum și a unor teatre de operă etc. Se poate vorbi de o adevărată simfonie a „României vremilor înalte”... în care s-au reliefat măiestrite compoziții vocale, instrumentale, simfonice, vocal-simfonice și lucrări destinate scenei. Muzicologia a progresat și ea și-n această privință evidențiem apreciablele nu-

măr de volume de sinteză, raportate la trecutul și prezentul artei noastre sonore, la care mai alăturăm cărțile, studiile și eseurile dedicate muzicii universale. Editura Muzicală a avut un rol hotărîtor în transformarea lumii cîntecului într-un mijloc de educație patriotică. Pedagogia românească a vibrat și vibrează în consonanță cu marile imperative etice și estetice ale vremurilor noi și sub acest aspect, izbinzile obținute de școala românească de compoziție, de interpretare și de muzicologie, atât pe plan național, cit și internațional constituie o mărturie grăitoare. Cu atât mai mult avem datoria să înlăturăm superficialitatea care mai există în munca desfășurată în aceste ramuri, să îmbunătățim mai cu seamă învățămîntul muzical și să contribuim în mai mare măsură la crearea unui dialog rodnic între public și exponenții artei sonore, pornind de la faptul, în virtutea căruia, o muzică mare presupune forțe emoționale, ancorarea într-o cultură, corelația granitică între etic și estetic, raportul armonios între național și universal și între caracterul larg accesibil al operei de artă și măiestria cu care este concepută. Numai în acest fel vom putea fi într-adevăr reprezentanți demni ai sublimiei arte a melodiei sau altfel spus: **trubaduri ai României contemporane...**

DORU POPOVICI ■

Gestul identității noastre

Sint în viața omului clipe, ceasuri care pot marca o existență. O pot marca în sensul că acele clipe sau ceasuri îi determină chiar ținuta lui morală, credința în ceea ce înfăptuiește, mai mult, îl fac să înțeleagă că el, omul, poate și are dreptul să creadă în ceva anume, și mai ales, să fie convins că tot ceea ce face este bine, folositor lui însuși și, de sperat, și celor din jurul lui. Mai altfel spus, clipele acelea unice, însoțite de emoții, de temeri, de pașii nesiguri ai primei tinereți, rămîn fixate în materia umană și contrar clipelor timpului care trece, ele incremenesc în linia verticală pe care o capătă coloana vertebrală a individului. Un astfel de ceas hotărîtor mi-a fost dat să trăiesc la Iași, în minunatul Teatru Național, unde îmi începusem drumul în profesie, de fapt în viață, cu acei pași ușor nesiguri de care pomeneam. Și mă refer acum la acel ceas al anului 1965 cînd, aproape pe neașteptate, cîțiva oameni de lingă mine sau apropiați mie, au înțeles că este perfect normală și pe deplin justificată cererea mea de a mă afla în rîndul membrilor de partid. Apoi mi-a fost înmînat carnetul roșu, simplu, eu încredere, fiind privită drept în ochi și răspunzînd la fel mîinii întinse cald și ferm.

În copilărie, tatăl meu, în care am crezut pe deplin și în ale cărui principii de viață cred și acum, urmîndu-le, n-a făcut decît să-mi însușesc încrederea în mine, în propriile forțe pe care să le închin unei cauze morale; și iată că anul 1965 și primirea în partid vin să-mi dezvăluie puterea acestui adevăr și în plus să-mi dăruiască încrederea oamenilor din jur. Cînd unul dintre colegii mai mari de-atunci a spus în plen că „această fată se recomandă singură”, nemaiaudînd poate banalele adjective de disciplinată, serioasă, cuminte am înțeles din clipa aceea că nu mai am voie să greșesc în fața mea și a vieții, cu nici un chip, că sînt singura răspunzătoare a faptelor mele. Structura mea morală, omul în societate care urma să devin treptat, a început să se transforme, să-și netezească asperitățile, să se educe, să iubească viața și munca, să înțeleagă oamenii și ceea ce se întîmplă în jur, într-un anume fel, un fel nou, conferit de noua calitate.

Anii au trecut, buni, cu speranțe și împliniri, cu greutăți firești dar nu imposibil de trecut și au demonstrat că dorința sinceră de a trăi demn pe pămîntul patriei în care m-am născut, materializată în anul 1965 prin cererea de a fi în partid, a fost gestul cel mai firesc posibil. Sint un om care, ajuns la maturitate, are bucuria de a fi martorul propriei împliniri în contextul marilor împliniri ale țării în urma istoricului Congres al IX-lea al partidului. Etapele credinței și devotamentului meu în muncă au coincis cu etapele unice în istorie ale împlinirii neamului nostru, ale revigorării sale, ale existenței sale demne, certitudinii la care și-au dat măsura credința și devotamentul în muncă al tuturor celor care iubesc acest pămînt. Cum am crezut și eu în 1965 au crezut milioane de români și la fel cum „mă recomand singură” ca un anonim cetățean — slujitor al artei în România socialistă așa cred că se recomandă fiecare român cîstit, sectorul lui de muncă, alăturîndu-ne unul altuia în reînnoirea unei opțiuni istorice a unei investiții care a determinat hotărîtor roadele acestei vremi, în marea credință cu care ne slujim Patria și idealurile Partidului.

CRISTINA DELEANU ■

Rememorînd cei douăzeci și patru de ani de la Congresul al IX-lea al partidului nostru, încerc să inscriu destinul meu de cineast român, în contextul devenirii spre civilizație, spre cultură, spre bunăstare, a poporului din care fac parte...

În anul acela de hotăr, în 1965, continuam să fiu cit mai activ în breasla cineștilor, lucrînd ca regizor secund, la un film drag mie, despre tineri revoluționari uteciști, luptînd în ilegalitate în timpul celui de-al doilea război mondial, o poveste de dragoste tragică, în filmul **Duminică la ora șase**. Apoi, au urmat alte și alte filme la care am muncit în continuare ca regizor secund, contribuînd la reușita multora dintre ele, am început în paralel să realizez și filme de scurt metraj ca regizor independent, traversînd de asemenea o experiență mai inedită, aceea de regizor din partea producției cu studiouri din străinătate. În anul 1975 destinul mi-a suris și am realizat ca regizor al versiunii române filmelor **Pirații din Pacific** și **Insula comorilor** de fapt semidebutul meu ca regizor — filme realizate după serialul **Doi ani de vacanță**, producție româno-franco-germană. După o lungă perioadă de regizor secund, de 22 de ani, am debutat cu filmul **Ora zero**, în 1979, film în care aduceam un omagiu familiei muncitorești în general — familiei tinere în special, unită în gînd și în faptă, acțiunea toată petrecîndu-se în noaptea de Anul Nou. Mai tîrziu, cu ajutorul mijloacelor comediei lirice în filmul **Alo, aterizează străbunica**, mă axam pe pro-

blemele și destinul tot al unei familii, ce se apără de imixtiunile tendințelor de trai ușor în viață... ca mai apoi să ajung la prezentarea tînarului Dărie, setos de cunoaștere a sensurilor majore ale vieții în **Pădurea neună**, destin de erou pășind pe drumul dramatic al unui tînr intelectual ce înțelege sufletul și năzuințele muncitorimii revoluțio-

Declarație de dragoste

nare. În anii din urmă am apărut în fața spectatorilor cu ciclul de filme, de mare succes, din viața anilor de liceu: **Declarație de dragoste**, **Liceenii** și **Extemporal la dirigentie** și să prezint prin trei atașante povești ale tinerilor din zilele noastre — radiografia participării active a tinerilor la muncă, la viață, la tumultul anilor noștri. Toate aceste filme de ficțiune — printre care și cel ce așteaptă întîlnirea cu spectatorii în curînd: **Un studio în căutarea unei vedete** ca și majoritatea filmelor documentare pe care le-am realizat, printre care aș pomeni **Talente tinere ale muzicii**, **Casa cea mare**, **Trandafiri cu dragoste**, **Eforturi încununute cu succes** și altele, sint filme de tîneret și pentru tîneret — și sint, dacă vreți, filme de dragoste, de iu-

bire, cum am dorit să fie toate filmele, regizate de mine — dar ele sint în același timp, filme, care reprezintă tîneretul de astăzi în gînd și faptă vizînd orientarea lui în viață, opțiunea pentru un anume ideal, care înseamnă muncă, cinste, demnitate, în toate faptele de zi cu zi, ca și stăruința asiduă pentru îndeplinirea ireproșabilă a acestor opțiuni.

Un film care apelează la sentimentele cele mai delicate, cele mai nobile, care îi apropie pe tineri de poezie, îi sensibilizează, le deschide sufletele, este un film în esență atașant vieții de azi, este un film ce reprezintă tîneretul de azi. Așa am dorit să fie, să devină pe parcursul vizionării lor de către spectatori, toate filmele regizate de mine, și cele artistice și cele documentare, și adăugîndă totală a tinerilor mi-a dat curaj, ca și în filmele ce le voi realiza în continuare, să încerc să mă adresez în același registru al sensibilității, al vibrației umaniste a tîneretului de astăzi, pe care doresc să-l prezint în continuare așa cum este: harnic, inteligent, sensibil, încărcat de poezia muncii și a vieții — în esență un tîneret revoluționar.

Rememorînd destinul meu de cineast român — în toți acești ani — pot spune încă o dată fără echivoc, că filmul indiferent de gen, este pentru mine, o declarație făcută spectatorilor... o declarație de frumusețe... de umanitate... de adevăr... și nu în ultimul rînd de... **DRA-GOSTE**.

NICOLAE CORJOS ■

ROMÂNIA

Definitorii linii de forță dintr-un timp al împlinirii

FACTOR

■ Progresele fără precedent
IX-lea au făcut ca, numai în 1989
și inovații, cu o eficiență economică
153 445 teme, obținându-se o e

VENITUL NAȚIONAL

33

DE ORI MAI MARE
DECÎT ÎN 1965

PRODUCȚIA INDUSTRIALĂ A CRESCUT DE

120

ORI
FAȚĂ DE ANUL 1965

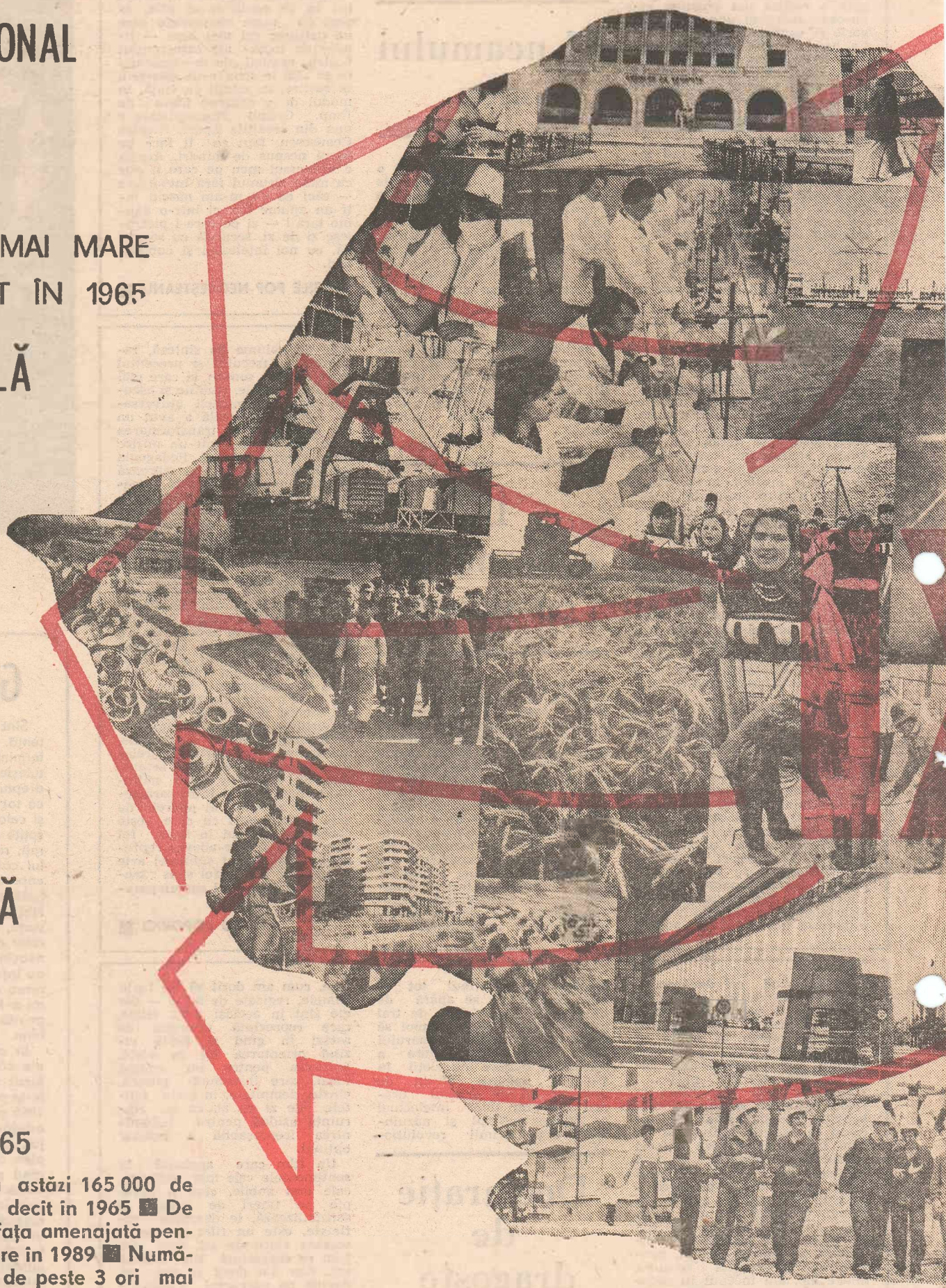
■ În ultimele două decenii au
fost construite 2 000 de întreprin-
deri, amplasate în mare parte în
cele peste 180 platforme industria-
le noi ■ Circa 90 la sută din fon-
durile fixe productive ale indus-
triei noastre au fost realizate după
Congresul al IX-lea al partidului

PRODUCȚIA AGRICOLĂ A SPORIT DE

6

ORI FAȚĂ DE 1965

■ Pe ogoarele patriei lucrează astăzi 165 000 de
tractoare, de peste două ori mai multe decît în 1965 ■ De
la 230 000 de hectare în 1965, suprafața amenajată pen-
tru irigații a crescut la 3 750 000 hectare în 1989 ■ Numă-
rul specialiștilor din agricultură este de peste 3 ori mai
mare decît în anul Congresului al IX-lea.

Am înnobilat peisajul,

Înnoid întreaga noastră viață, anii de după
Congresul al IX-lea au înnoit și cuvintele. Fo-
losim, cu gestul firesc al numirii realităților pe
care le trăim și le făurim, cuvinte și sintagme
noi sau cu semnificație profund îmbogățită, că-
rora le încredințăm însăși puterea de a trans-
fera în limbaj lumea noastră de fapte și gin-
duri, adică tocmai semnul nepieritor sub care
acești ani devin istorie.

■ Canal — o poartă a Europei spre Pontul
Euxin, dacă ne gândim la Canalul Dunăre —
Marea Neagră. Sau ne gândim la Canalul Midia
— Năvodari. Sau la uriașele șantiere ale cana-
lelor București — Dunăre și Siret — Ialomița. Sau,
poate, la canalele principale ale sistemelor de

irigații, ori la canalele colectoare ale siste-
melor hidroenergetice. Cei care lucrează în elec-
tronică se gîndesc la canalele de frecvență.
Cuvîntul e același ca înainte. Dar nu-l citești
și nu-l pronunți avînd doar imaginea săracă de
pînă nu demult.

■ Complex — cuvînt polisemantic, consti-
tuent al unor sintagme intrate demult în viață
și munca noastră: complex de sănătate, com-
plex balneoclimateric, hotelier, comercial, com-
plex hidroenergetic sau complex de creștere a
animalelor. Și acest cuvînt există de mult, chiar
dacă în trecut își afirma, adesea, semnificația sa
psihologică de sentiment de inferioritate față
de realizări la care nu puteam nici măcar as-

pira. Acum — ca adjectiv sau substantiv — el e
adesea măsura capacității noastre de a rezol-
va problemele indiferent de complexitatea lor.
Viața noastră devenind mai complexă, ca
adjectiv, firesc la scara unei dezvoltări fără pre-
cedent, instituie, în expresiile pe care le fol-
sim, o la fel de firească frecvență a substan-
tului din care derivă.

■ Metrou — substantiv comun, dar pe care
călătorind cu metroul bucureștean, ne vine să
scriem cu literă mare. Căci și prin el București
a devenit o mare metropolă între metropole
lumii. În fiecare zi, pe cele două magistrale da-
r în funcțiune în anii de după Congresul al IX-lea
circulă circa 700 000 de călători, ceea ce în-

SIV: ȘTIINȚA

Științei în anii de după Congresul al IX-lea s-au aplicat în economie 23 381 invenții de 12,6 miliarde lei și să se rezolve de 14 miliarde lei.

DE LA CONGRESUL IX S-AU CONSTRUIT
PESTE

3,3 MILIOANE
LOCUINȚE NOI

■ Peste 82 la sută din populația țării locuiește azi în case noi ■ În orașe și municipii două treimi din populație s-a mutat în apartamente construite după anul 1965 ■ În ultimele două decenii, 54 de localități au devenit orașe, populația urbană dublindu-se practic față de anul Congresului al IX-lea.

CIRCA **25%**

DIN POPULAȚIA ȚĂRII
ESTE CUPRINSĂ ÎN
PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT

■ Peste 70 la sută din baza materială a școlii este construită după Congresul al IX-lea ■ Edificiile cu care a fost înzestrat învățământul în special după 1965 sînt echivalente cu dotările a 10 orașe cu 100 000 de locuitori.

RETRIBUȚIA MEDIE
ESTE DE **3,3** ORI

MAI MARE DECÎT ÎN 1965

■ Cheltuielile sociale pe locuitor au crescut în perioada 1981-1989 cu peste 44 la sută ■ Peste 3 milioane de oameni beneficiază de pensii care în acest an au fost sporite în medie cu 8 la sută față de 1985 ■ 4,6 milioane de copii primesc alocații de stat al căror cuantum a crescut în ultimii ani cu 25 la sută.

-am îmbogățit limbajul

seamă că într-un an numărul pasagerilor este de zece ori mai mare decît cel al locuitorilor României. Peste cîteva săptămîni, magistrala a va ridica acest număr la 1 milion de călători pe zi. Altfel spus, aproape fiecare european ar putea călători o dată pe an cu metroul bucureștean. Și, avînd în vedere ce oraș a devenit și devine în continuare capitala noastră, chiar are motive s-o facă.

■ Oraș agro-industrial — imaginea edilitară și economică actuală imposibil de suprapus peste cea a comunei ce purta același nume cu numai două decenii și jumătate în urmă. „Mă duc la oraș” sau „mă duc la țară” — iată expresii care încep să capete aură arhaică. Ora-

șul vine el acum la țară, satul devine el însuși oraș. Oamenii uzinei și ai ogorului, adesea aceiași în momente diferite ale zilei, ale anului sau anotimpului, trăiesc în localități pentru care civilizația sfîrșitului de secol XX nu mai e undeva, departe, ci chiar lingă casa proprie, chiar în casa proprie.

■ Platformă — desigur, un loc mai ridicat, de unde cineva poate fi văzut mai bine sau unde ceva poate fi depozitat. Dar primul gînd, cînd rostești acest cuvînt, este fie la o platformă industrială, fie la o platformă petrolieră maritimă. E adevărat, tocmai acestea sînt punctele pe care se ridică întreaga țară, e adevărat, de

aici se vede cel mai bine cît de mult a crescut economia noastră, cît de mult s-a înălțat țara.

■ C.O.M. — înseamnă „consiliul oamenilor muncii”, dar în limbajul nostru aceste inițiale alcătuiesc, de fapt, un singur, foarte scurt și clar cuvînt : com. „Am stabilit la com”, „trebuie să ridicăm această problemă în com”, „să vedem dacă și com-ul e de acord”, ori „miine dimineață se discută în becom” sînt expresii intrate pe deplin în viața noastră. Știm că ele înseamnă, de fapt, că tot ce se face și se hotărăște exprimă voința noastră, gîndirea noastră colectivă. Căci și com-ul tot noi îl facem, adică adunarea noastră generală, formă a celei mai profunde democrații.

Vitrina artelor

Film

„Secretul... armei secrete“

Este cunoscut faptul că, pe întreg mapamondul, cinematografica, filmele „de război“, nu și mai au audiență la public cunoscută în perioada 1940—1970 (au rămas celebre în istoria celei de-a 7-a Arte pelicule precum: *Iluzia cea mare*, *Zboară cocorii* sau *Balada soldatului*, *Ziua cea mai lungă* sau *Pe Frontul de Vest*, nimic nou, *Marele război* sau *Roma*, oraș deschis, *Pădurea spinzuraților* — asta ca să ne referim doar la câteva cinematografii ale lumii, și indiferent dacă ele, aceste pelicule, se refereau la primul sau la cel de al doilea război mondial).

Astăzi când trăim — paradoxal, parțial și mai ales deloc eficient — într-o lume așa-zis lipsită de mari conflagrații, putem remarca o deplasare a gustului public de la violența caracteristică confruntărilor militare (analizată în mii și mii de filme, mai mult sau mai puțin reușite), la violența abia mascată a relațiilor inter-statale; la violența „spaimei față de ziua de mâine“, zi ce ar putea duce nu numai la răni, suferință sau moarte, ci la dispariția întregului sistem în care mai existăm fizic sau gândim rațional. „Informatica violenței trecutelor războaie“, altădată impecabil redată pe marele ecran, s-a disimulat mai ales în presa cea de toate zilele, în actualitățile Tv sau în „mass-video-media“ — mijloacele formidabile audio-vizuale, capabile să ne țină la curent cu orice eveniment petrecut pe orice meridian al lumii, imposibil de a fi sugerat, sau analizat, într-un film ce, prin însăși natura producerii sale, însumă un bun număr de luni de zile, ceea ce face ca efectul său — moral, psihologic, etc. — să devină desuet.

Tinăra generație de azi nu a cunoscut marile cataclisme, nu a cunoscut marile războaie; perspectiva, însă, de a se pomeni într-un astfel de coșmar — de mii și mii de ori mai cumplit decât cele precedente, dacă nu chiar ultimul! — îi ține atenția trează. O posibilă catastrofă, nu este nimic altceva decât o catastrofă posibilă, iar ea reprezintă cu mult mai mult decât un cutremur local, incendiul unui zgir-nori, invazia unui rechin ucigaș sau a unor albine asasin-e, răutatea unor ființe sosite neapărat din Cosmos, sau prăpădul produs de vreun monstru gigant de tip „Godzila“...! Războiul — cea mai totală și cea mai înfricoșătoare dintre toate violențele umane! — există, din păcate, în sufletul și imaginația noastră. Impotriva acestei oarecum trecute, dar posibile și mai ales nedorite realități, se poate lupta pe diverse căi, cu efecte mai mult sau mai puțin benefice. Una dintre acestea este risul — și este cea aleasă de regizorul și scenaristul Alexandru Tatos, în ultimul său film intitulat: „Secretul armei... secrete“ (Un titlu, de altfel — și mai ales după umila noastră părere — cu totul neinspirat, iefin și voit comercial, și ne-representativ pentru ceea ce înseamnă, de fapt, pelicula în cauză).

...Este un BASM, filmul lui Tatos?! (avem doar și un împărat, și un Zmeu, și o Frumoasă, și un Voinic, și o Zină, etc.). Eventual: un basm „modernizat“?! (vezi de pildă „Harap-alb“ — ul lui Gopo).

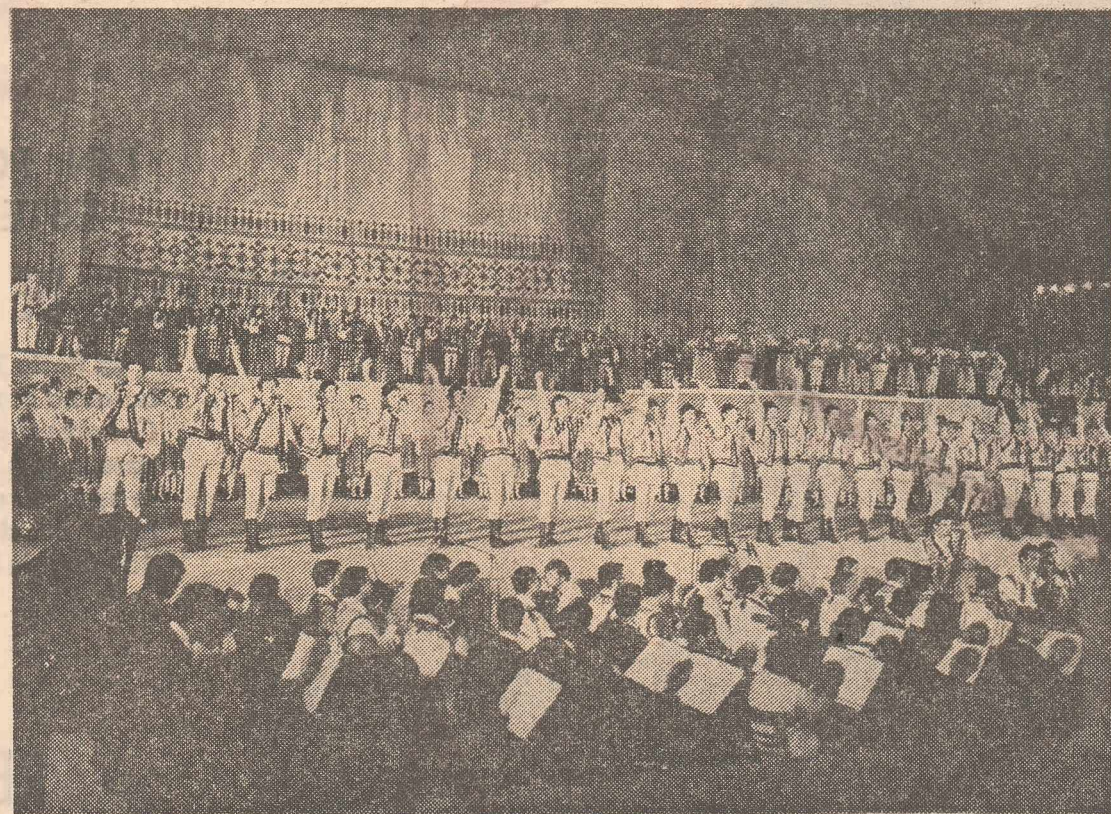
Este o PARODIE?! (printre altele: un personaj „basmodic“ are replica: „păi, fără relații, nu faci nimic în lumea asta!“...).

Este un FILM-REVISTĂ?! (se folosesc mari actori de comedie, dansuri moderne, microfoane, muzică ritmată, etc.).

Sau este acest... „SECRET AL ARMEI... SECRETE“ un fel de respiro al unui autor care ne-a dat filme de un tulburător realism („Mere roșii“, „Duios Anastasia trecea“ sau — poate mai ales! — „Secvențe“), și care, iată, a simțit nevoia să răsuflie puțin în registrul comic — adică o COMEDIE?!
...Nimic, și totuși cite ceva din

toate acestea, și mai ales un film ce face săli pline, stîrnind deliciul spectatorului, și mai ales făcîndu-l, sperăm, să iasă din sală cel puțin cu un gînd amarnic, în urma hohotelor de ris... Filmul lui Alexandru Tatos este, oricum ai lua-o, un fel de „necesar“ în peisajul producției noastre cinematografice contemporane; un fel de superbăscălie, aproape de niște realități cumplite; un divertisment acid, pe niște teme grave. Un hohot de ris, dorit strigăt de alarmă, în care predominant e hohotul intrucit alarma — încă, și din fericire! — nu s-a produs.

O distribuție de zile mari (Victor Rebenciuc, Mircea Diaconu, Carmen Galin, Mitică Popescu, Horațiu Mălăele, Dem. Rădulescu, Emilia Dobrin Besoiu, Manuela Hărăbor, Aristide Teică, etc.) — actori strigăt de alarmă, în care predominant e hohotul intrucit alarma — încă, și din fericire! — nu s-a produs. O distribuție de zile mari (Victor Rebenciuc, Mircea Diaconu, Carmen Galin, Mitică Popescu, Horațiu Mălăele, Dem. Rădulescu, Emilia Dobrin Besoiu, Manuela Hărăbor, Aristide Teică, etc.) — actori strigăt de alarmă, în care predominant e hohotul intrucit alarma — încă, și din fericire! — nu s-a produs.

Festivalul național „Cîntarea României“ — grandioasă manifestare a spiritualității autentice

comode; în general, o poftă de a ride cu un reținut bun-simț, fac din filmul lui Tatos o „încercare“, dusă de cele mai multe ori pînă la reușită, de a oferi „niște gînduri“, de a sugera „niște stări“ ce depășesc — și așa e bine! — simplul amuzament. O încercare faptică, anumite lungimi (vezi, de pildă, repetarea pînă la ridicol a „asiderii încăperii Frumoasei“, sau prelungirea pînă la plictis a „urmăririi fantomelor“ din final...), coboară, fără a stopa însă, nivelul de interes al spectatorului. I-aș reproșa regizorului o anumită lipsă de „organizare“ a fanteziei sale, debordante: struțu puțin, acest film nu ar fi avut decât de cîștigat.

HORIA PĂTRAȘCU

Muzică

Școala lui Baci

Ploieștiul nu este chiar atât de departe de București; o aruncătură de băț, mai lungă. Și, cu toate că în Capitală ființează destule colective simfonice, apropiate deci, iată că și orașul petrolistilor — și nu numai el, ci și alte județe limitrofe — se bucură de existența și prestațiile artistice ale unei Filarmonici. Mai corect spus, instituția — după atîția ani de muncă în favoarea unui număr imens de spectatori, circa 60 000 pe an — nici măcar nu a fost categorisită cu această onorantă și pretentioasă titulatură, ea rămînînd pe mai departe cu vechea inscripție, Orchestra Simfonică de Stat (categoria a IV-a!) din Ploiești.

Să spunem însă, spre lauda factorilor de resort ai județului, că aici s-a făcut tot ceea ce s-a putut: o cochetă sală de concerte, angajarea unor remarcabili instrumentiști — cărora li s-au pus la dispoziție condiții de lucru și viață corespunzătoare pregătirii lor — și încă multe altele; din păcate, aceiași factori nu pot obține prin repartii centralizate un pian nou, sau accesorii strict indispensabile funcționării altor instrumente, corzi, păr de arcuș etc. în fața lor stînd cererile marilor filarmonici. Și totuși, colectivul format din 60 de artiști, la care se adaugă și cei doi soliști, pianista Ilinca Dumitrescu și violonistul Gabriel Croitoru, nume reprezentative pentru arta noastră, bucură în continuare melomanii din Tirgoviște, Moreni, Mizil, Vălenii de Munte, Breaza, Cimpina și, mai ales, pe ploieșteni; simfonica săptămînală și concertele speciale oferite oamenilor muncii din Rafinăriile Ploiești și Vega, din Combinatul Petrochimic Brazi, de la I.R.E.B. și întreprinderea de Materiale

Refractare Pleașca etc., chiar la ei acasă. Iar dacă vom adăuga colaborările permanente cu Radioteleviziunea, cu Electrecordul și cu alte instituții bucureștene, vom desprinde un efort de muncă remarcabil al căruia suflet organizatoric este chiar directorul Virgil Manolache, alături de care se află toți angajații orchestrei. În frunte cu violonistul Mihai Vuluță (concert maestru) și Amelia Mihalcea, clarinetistul Ovidiu Căpălescu, violistul Vasile Tudor, cornistul Remus Cosma și încă mulți alți oameni de nădejde.

Pe aici, în timp, au trecut mulți dirijori: Eugen Pricope, Horia Andreescu, Cristian Brîncuși, iar cel mai nou fiind Mădălin Voicu, dar acela care a format și a re-format orchestra simfonică ploieșteană a fost și rămîne marele Ion Baci. Într-un fel, viața lui Baci seamănă cu o binecunoscută formă muzicală dezvoltată, dispusă în A—B—A; în 1955, el era angajat și debuta la Ploiești; după mai mulți ani se muta la Iași unde dezvoltîndu-se a dezvoltat la rîndu-l „Filarmonica Moldova“ ducînd-o pe culmi nebănuite; iar de trei ani încoace îl găsim reîntors la Ploiești, a nîmînd cu forța și priceperea-l recunoscută pe toți acești instrumentiști care îi sorb poveștile. În alt fel, Baci a fost întotdeauna un profesor de înaltă clasă. Cîți dirijori de valoare a format, în frunte cu Mihai Vilcu — actuala stea a operii timișorene — ori, cite ansambluri a inițiat — la loc de mare cinste figurînd, desigur, celebrul cvartet ieșean „Voces“ — numai el știe; iar acum face nouă școală încurajînd tinerii dirijori — prin festivalul anual de la Bușteni, unde le încredințează orchestra

— și pe vîlăstarele care, miine, poate, vor deveni soliști, urmași demni ai marilor interpreți de astăzi.

Într-un recent concert, susținut la Ploiești, l-am urmărit pe profesorul — dirijor care, cu toată mărirea sa, nu s-a sfiit să conlucreze — și încă eficient! — cu trei tineri aflați între 12 și 22 de ani. Astfel, Andreea Butnar, elevă la Liceul de Artă „George Enescu“, cîmpineancă de origine, a cîntat pentru prima dată în compania unui colectiv simfonic. Poate și din acest motiv, Concertul în re major, pentru pian și orchestră, de Joseph Haydn, a fost prezentat cu reținere și destul de scolastic, părțile lucrării nefiînd diferențiate muzical; într-un cuvînt, mai multă tehnică și mai puțină sensibilitate, așa cum se petrec faptele, de obicei, la examenele școlare; poate, Andreea va mai crește în gîndirea muzicală... Cuvinte bune despre ploieșteanca, astăzi studenta ieșeană, Doina Grigore. Aflată și ea în fața debutului absolut, Concertul nr. 24, în do minor, pentru pian

Plastică

În două locuri

● În arta contemporană, de multe ori se confundă forța cu brutalitatea. Se vorbește, de asemenea, de forță în cazul unor imagini ce păcătuiesc prin agresivitate. Distincția e totuși lesne de făcut: tot ce e doar brutal și agresiv durează puțin, își pierde repede puterea de seducție. Fiindcă, de fapt, ceea ce pare la început seducție e un soi de rafinată opresiune spirituală. În destule situații, în schimb, sîntem îndreptățiți să evidențiem forța artistică, deși impresia dintii e de subtilitate, de delicatețe, de tandrețe chiar. Elena Boariu (Galeria Căminul Artei-parter) e un desenator căruia i s-au lăudat, ori de cîte ori a expus, finețea de orfevră a liniei, grația ușor elegiacă a compoziției, ductul delicat al imaginației. Un comentator observa „înflorirea discretă“ a desenului, un altul supletea confesiunii. În fine, într-un text ce făcea distincția — foarte importantă — că Elena Boariu are, ca ilustratoare de proză și poezie, stil, regretatul Mihai Drîșcu sublinia eleganta în minuție a acestui stil. Se înțelege că în-treg inventarul meritelor graficii Elenei Boariu trimite la ideea de vigoare. Desenele Elenei Boariu se țin minte și nu numai că se țin minte dar, cu trecerea timpului, își adaugă înțeles.

Unii graficieni consideră că e necesar să producă, deodată cu opera, și o teorie a ei. Aproape că nu mai e nevoie să spunem că toate tentativele de explicare a actului creator și a obiectului rezultat sînt dovezi de slăbiciune. Autenticul e mai presus de cuvinte. În orice caz, mai presus de deslușirile pe care caută a le oferi, uneori, creatorul. În atît de filigranatele desene în tuș și acuarelă ale Elenei Boariu, unde granița dintre real și ideal e subțire, avem exprimat cu limpezime — dar implicit — programul său artistic. Un program pornind de la realitatea că Elena Boariu nu poate, oricît s-ar strădui, să deseneze altfel. Se înțelege că un desen ce nu se trădează pe sine niciodată, nu poate fi imitat, fără ca fapta să nu poarte un nume. În expozițiile colective, desenele Elenei Boariu sînt înconfundabile.

● Un ceramist împus printr-o serie de expoziții cu sculpturi în teracotă, reamîntesc publicului — într-o manifestare recentă — că a absolvit instituția ca pictor monumentalist. Dealtfel, Vasile Craioveanu a avut grijă să stimuleze interesul pentru ceramica sa atît de specială, pentru obiectele cu vibrație de statui, suplimentînd selecțiile de autor cu desene îndrăgite și dramatice și, în cîteva rînduri, cu picturi de mari dimensiuni. Manifestarea, cu care aduce în sistemul galeriilor de artă bucureștene o sală de cea mai bună condiție, în ciuda poziției cam excentrice — la Complexul studentesc Tei — marchează, în biografia artistului, un moment al adevărului. Tablourile fac efect de vitralii. Culoarea e densă și decisă, tușa are precizie și solemnitate. Ne fac să ne gîndim la vitralii și construcția în ogivă pe cît de sugestivă, pe atît de sintetică. Vasile Craioveanu nu e un povestitor, ci un creator de simboluri. În pregătirea acestei expoziții, am cercetat în atelierul artistului o infinitate de schițe reluînd, ca într-o osîndă de calligraf, cîteva teme cu ecou mitologic. Un exercițiu cu consecințe radicale, intrucît tablourile lui Vasile Craioveanu au acum echilibrul și elocvența unei alcătuirii de hieroglife. Ele sînt lucrări de sine stătătoare, dar și secvențe dintr-o roștire plastică originală.

CLAUDIU NEGULESCU

TUDOR OCTAVIAN

„Ochii mei nălțam visători...”

„Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se suie...”

M. Eminescu

Premise, context, motivație

Potrivit unui Comunicat UNESCO, Mohamed Fathallah El-Khatif (Egipt), Bernardo Honwana (Mozambic), Siegfried Kaemf (R.D. Germană), Elsa D.E. Lelly (Argentina) și Kazimiers Zygmalski (Polonia), „recunoscând faptul că operele poetului român sunt o parte integrantă a moștenirii culturale mondiale”, au propus un proiect de rezoluție (în limbile franceză, rusă, spaniolă, chineză și arabă), adoptat în 1988 de către Consiliul Executiv UNESCO, privind MARCAREA CENTENARULUI POETULUI ROMÂN MIHAI EMINESCU în contextul Decadei Mondiale pentru Dezvoltare Culturală. În cadrul dezbaterilor s-a relevat că adoptarea rezoluției reprezintă un bine meritat omagiu adus marilor poezii Mihai Eminescu, a cărui operă face parte integrantă din patrimoniul literaturii universale. Au fost scoase în evidență actualitatea poeziei și gândirii eminesciene, măreția și frumusețea operii Luceafărului poeziei românești.

Faptul probat de UNESCO ne onorează, dar ne și obligă.

Amploarea acțiunilor legate de MARCAREA CENTENARULUI EMINESCU în întreaga lume și în întreaga țară românească, culminând cu Simpozionul Internațional Eminescu din București și continuând cu festivitățile prelunge pe meleaurile natale ale poeziei, reprezintă nu atât un final fericit, cât mai ales confirmarea unor ipoteze, un început de drum, de noi proiecte, de noi investigații ale altor țărâmură încă nedesfrigate ale moștenirii literare și

științifice eminesciene, de noi deschideri spre profunzimile operei cu o atît de adîncă rezonanță în conștiința umanității și cu o atît de înaltă amplitudine spre toate zările lumii.

S-a observat că un secol pare măsura ideală pentru cîntărirea valorii și perenității unei creații spirituale. De la plecarea lui Eminescu în neîntîlnire s-au împlinit 100 de ani. Un secol de căutări, de întrebări iscoditoare și de răspunsuri, unele aproape

cetătorilor să înceapă de la un punct înaintat investigațiile lor, ar înlesni cunoașterea ansamblului, limitelor și perspectivele temei urmărite, în același timp beneficiind de posibilitatea de a se consacra problemelor de explicație, interpretare și conexiune universală a datelor, pregătindu-se în felul acesta terenul favorabil pentru viitoare sinteze de larg orizont informațional, profundă viziune și rigurozitate științifică.

Dintre acestea menționăm doar două poeme (Luceafărul cu 176 variante în 31 limbi și Împărat și proletar cu 148 versiuni în 30 limbi) și două poezii (Somnoroase păsările cu 170 versiuni și Și dacă... cu peste 150 versiuni). La cunoașterea lui Eminescu în alte țări prin traduceri și referințe critice au contribuit aproape 400 publicații periodice și peste 200 edituri, peste 400 traducători și peste 300 comentatori, între care un număr mare

traducerilor din opera sa și ecourile acestora sînt relativ mai reduse, deși o investigație mai atentă ni-l prezintă mult mai bine cunoscut și apreciat, decît se știa pînă în prezent. Episcen-trul european, care îl descoperă, îi traduce o parte din poezii, îl preia cu entuziasm și îl remarcă amprente ale geniului românesc și germanic, este demarat de perimetrul granițelor Germaniei, Austriei, Italiei și Franței, cu ecouri prelunge în publicații de limbă germană, situate la mari extremități ale lumii literare și existențiale, între St. Petersburg, New-York și Chicago, preluate apoi de publicații de limbă franceză, germană, maghiară și română, pe teritoriile vorbite de aceste limbi.

Prin urmare, Eminescu a fost tradus și comentat mai întîi în cîteva din limbile de largă circulație și audiență internațională cu un deceniu înaintea stingerii sale din viață. După cîte cunoaștem, primele traduceri din poezia eminesciană și ecouri ale acesteia — neobservate — apar în publicația „Magazin für die Literatur des Auslandes” din Leipzig, în 1880, nr. 18 din 1 mai (O, mamă, traducere de George Allan, inclusă în studiul său, Briefe über die neuere rumänische Literatur. II, pe care îl ilustrează cu încă o poezie, Crăiasa din povești, în care precizează: „unele din poeziile sale sînt mai pline de forță și mai cuprinzătoare în adîncime, decît ale lui Alecsandri, prin aceasta asemănîndu-se cu Leopardi” etc.), precum și nr. 21 din 22 mai (Poveștea codrului, și Despărțire; conform mențiunii lui George Allan, alte cîteva poezii eminesciene au apărut anterior în revista „Gegenwart”).

D. COPILU ■

În circuitul universal

definitive. Semnificația și valoarea predictivă a acestui eveniment constă în faptul că ținînd seama de „actualitatea poeziei și gândirii eminesciene”, operele poetului român sînt apreciate ca „o parte a moștenirii culturale universale”, statele membre UNESCO fiind îndemnate să preia, să studieze și să valorifice moștenirea eminesciană prin toate mijloacele de care dispun (presă, radio, televiziune, reuniuni științifice, expoziții de carte, documente, grafică, sculptură, pictură, precum și concerte, traduceri, referințe critice etc.). Ca urmare, agențiile de presă continuă să relateze despre marcară Centenarului Eminescu pînă la hotare ca despre un reviriment al vieții culturale internaționale.

Cu atît mai justificate apar, în aceste condiții, preocupările unor persoane și instituții pentru elaborarea unor instrumente de informare și cercetare, care să identifice și să consemneze toate aceste categorii de informații, în perspectiva prelucrării lor cu mijloace informatice moderne, ceea ce ar permite cer-

Ce spun datele de care dispunem despre circuitul internațional al operei poetului român și al ecourilor acestora în literaturile naționale, ca indicator al unui proces dinamic de universalizare a operei eminesciene, la care asistăm de mai bine de un secol, pentru ca din subsumarea lor să putem reconstitui imaginea reală a devenirii și recunoașterii sale ca valoare universală? O estimare sumară a datelor de care dispunem în momentul de față arată că există tîlmăcirii și referințe critice, realizate în cel puțin 50 limbi din peste 50 țări, cuprinse în peste 900 volume, aproape 600 incluzînd traduceri (ediții separate și culegeri antologice), de asemenea peste 380 fiind contribuții critice (ediții separate și culegeri tematice colective), la acestea adăugîndu-se aproape 500 traduceri și peste 300 studii și articole apărute în aproape 300 publicații periodice. Cele peste 200 poeme, poezii, cîteva nuvele și articole, mai frecvent întîlnite de noi în diverse limbi, au acumulat un număr impresionant de variante, peste 8500.

de autori au scris teze de doctorat și numeroase monografii, impunîndu-se, prin contribuția lor în rîndul eminescologilor de prestigiu.

Aceste date indică și coordonatele unui proces de universalizare, în care distingem cîteva perioade: ultimul deceniu din viața poetului, în care se realizează primul contact cu alte literaturi; deceniul următor și ultimul al secolului al XIX-lea, în care acest contact se lărgeste și sînt întuite, pe baza acestor prime contacte, perspectivele strălucite ale alinierii lui la pleiada marilor creatori de literatură ai secolului; următorii ani, cînd se integrează treptat în patrimoniul literaturilor mari și mici, cînd ascensiunea popularizării se asociază cu asimilarea operei în literaturile naționale receptoare, prin aceasta devenind implicit o parte a patrimoniului literaturii universale.

În secolul al XIX-lea

În ultimii zece ani de viață al poetului (1880—1889) numărul

ale muzicii antice, medievale, clasice, romantice, moderne și contemporane, în care — alături de Francesca Caccini, Clara Schumann, Lili Boulanger etc. — figurează și compozitoarele noastre din ultimele două secole (de la Elena Asachi, născută exact în urmă cu 200 de ani, 1789, pînă la Mansi Barberis, Felicia Donceanu, Liana Ale-

1889, cînd Eminescu și-a publicat versurile în diverse reviste, dar mai ales în etapa primelor volume de poezii (1883—1900), școala românească de compoziție număra puține reprezentante (Esmeralda Athanasie, Maria Dendrino, Sofia Vlad-Rădulescu, Zoe Pazu, Maria Taban, Calopi Zographos etc.), totuși printre cei dintîi tîlmăcitori în sunete

alături de romanele Pe lingă plopii fără soț de Iancu Filip, S-a dus amorul de Eugeniu Ceacovschi, Ce te legeni codrului de Gh. Scheletti. Se pare că „Madame A. Balutza” (cum semnează toate tipăriturile) era o compozitoare cu vogă în vremea lui Eminescu, fiindcă publică intens numeroase partituri printre care Cîntecul gin-

Tîlmăcitoare ale versului eminescian

xandra, Carmen Petra-Basacopol, Myriam Marbe ș.a.). Iată de ce, nu trebuie să ne surprindă faptul că, încă din veacul trecut, poezia lui Mihai Eminescu a constituit o sursă de inspirație frecventă în opera vocală a primelor noastre compozitoare. Poate că lirica de dragoste eminesciană să fi constituit imboldul primar al creației muzicale feminine, dar nu este mai puțin adevărat că — pe măsura scurgerii timpului — moștenirea Luceafărului a stimulat imaginația compozitoarelor în cele mai diverse și ample forme muzicale (de la lied, cor și muzica instrumentală de cameră pînă la cantată, balet etc.).

Deși în perioada anilor 1870—

ai poeziilor sale s-au numărat și cîteva compozitoare. Din păcate, numele lor nu figurează încă în nici o lucrare de muzicologie, în lexicoane și dicționare de specialitate, fapt care sporește interesul melomanilor și cercetătorilor față de aceste creatoare.

Desigur la loc de frunte se situează numele Aureliei Băltuță, autoarea unei populare romanțe tipărită în anii Războiului de Independență Națională de la 1877 de către editorul bucureștean Constantin Gebauer: De ce nu-mi vii. Piesa își dobîndise o popularitate atît de mare în epocă încît figura în colecțiile de buzunar ale anilor 1880—1883 intitulate Dorul, Calendarul dorului, Dorul meu,

lei latine, Odă ostașilor români, romanțele La Oit, Lacrima îți spune, M-a uitat, Un boboc de erin, La steaua căzîndă, Plînge-re la stînci etc. Deși datele biografice ale Aureliei Băltuță lipsesc deocamdată în istoriografia noastră, totuși, merită să-i reținem numele fiindcă este prima compozitoare de la noi care a apelat la versurile lui Eminescu încă din timpul vieții poetului.

În ziarul Adevărul nr. 2453 din 14 februarie 1896 se putea citi o știre surprinzătoare: în editura bucureșteană A. L. Patin s-a publicat romanța pentru voce și pian Lacul de Laurenția Bălteanu. Partitura aflată în colecția noastră menționează pe copertă că este „opus 1”, pare-se prima încercare nu numai din cariera compozitică a tinerei muziciene, ci și din literatura noastră muzicală. Poezia lui Eminescu Lacul avea să-i atragă ulterior și pe Mihail Andreescu-Skeletty, Serafim Antropov, Nicolae Bretan, Alexis Catargi, Lucrăția Constantinescu, Florica Dimitriu, Emil Montia etc., autori unor liederuri de certă inspirație melodică. Peste numai doi ani, revista Familia din Oradea în nr. 8 din 25 februarie 1898, anunța la rubrica „Piese muzicale nouă” și Lacul de Laurenția Bălteanu.

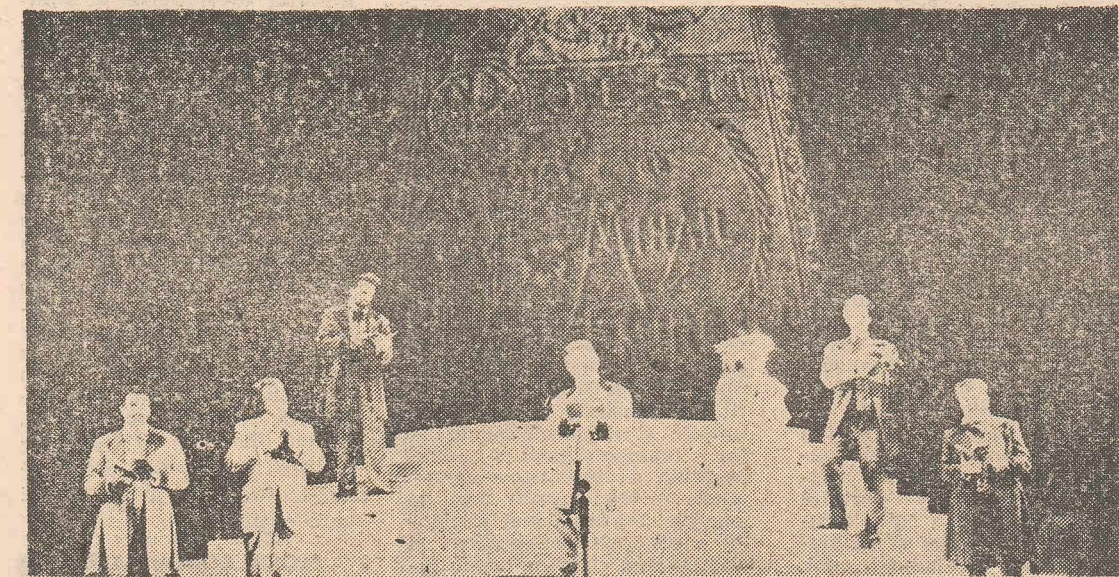
Din puținele date obținute de la urmașii familiei (Viorica Iorgulescu, Barbu Berceanu) am refăcut cariera artistică — din păcate mult prea scurtă — a compozitoarei. Născută la 25 octombrie 1878, Laurenția Bălteanu a început studiul pianului la vîrsta de 5 ani la Toulouse, continuîndu-l la București — se pare — cu Zdislav Lubicz, autorul muzicii poemului Virful cu dor, al cărui libret a fost tradus

în limba română de Mihai Eminescu. De la Lubicz a luat primele lecții de armonie și compoziție, acest muzician de înalt profesionalism îndrumînd pașii multor pianști și creatori români printre care Constanța Erbeicanu, Aurelia Clonca, Ersilia Roșca etc. Mama compozitoarei, Maria Pătrălageanu, cîntă, de asemenea, la pian (tocmai de aceea romanța Lacul îi este dedicată), dar avea preocupări poetice (în 1890 a publicat în Editura Librăriei și Tipografiei Școalelor, culegerea Poeziile copilor). Tatăl muzicienilor, Eniu D. Bălteanu, profesor la Liceul Sf. Sava din București, a fondat și a condus Institutul de băieți Bălteanu din Capitală, afirmîndu-se ca profesor de filosofie și în Franța. Tipărind Lacul în 1896, Laurenția Bălteanu, în vîrstă de 18 ani, anunța un drum compozitic plin de speranță, dar — după cîteva mici piese de salon rămase în manuscris, s-a căsătorit și a renunțat la creație. A murit la București la 15 iunie 1965.

Așadar, două tîlmăcitoare în muzică a versurilor Luceafărului în secolul trecut despre care muzicologia noastră nu a consemnat prea multe amănunte și care vin să întărească ideea confirmată de documentele timpului: poezia lui Eminescu a pîtruns imediat în atenția compozitorilor „mărunți”, iar după moartea sa s-a produs „explozia” receptării de către reprezentanții de seamă ai școlii noastre naționale!

VIORIEL COSMA ■

Imperativ la Congresul IX, realitate pentru Congresul XIV:

Programul-Directivă al Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, Congresul marilor victorii socialiste, al independenței deplină, economice și politice a României, prevede ca țara noastră să devină pînă la sfîrșitul mileniului al doilea și în primele decenii ale celui de al treilea o puternică forță a progresului tehnico-științific, cu un înalt nivel de dezvoltare în toate domeniile. În magistrala cuvîntare rostită la Plenara C.C. al P.C.R., secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, subliniind importanța acestei noi etape de afirmare a științei românești, arăta:

„Aceasta reprezintă de altfel, — așa cum am menționat nu o dată — cerința legică pentru îndeplinirea Programului partidului, pentru făurirea cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism. Societatea noastră socialistă creează cele mai bune condiții pentru realizarea rapidă a unui înalt nivel de cercetare științifică și tehnică, de ridicare a gradului general de cunoștințe pentru a asigura crearea unui popor cu o înaltă conștiință revoluționară, științifică, culturală. Dispunem de o puternică forță științifică. Avem importante realizări în cercetarea științifică și tehnică, precum și programe de largă perspectivă pentru toate domeniile economico-sociale și pentru cercetarea fundamentală. În mod corespunzător este necesar să acționăm cu toată hotărîrea pentru realizarea programelor de modernizare și organizare a activității pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, pentru a acționa ca adevărați revoluționari în toate domeniile”.

Prin gîndirea vizionară, clarvăzătoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, ctitorul de geniu al României socialiste moderne, știința s-a aflat mereu în avangarda progresului, a fost așezată la temelie uriașei dezvoltări a forțelor de producție din țara noastră. Printr-o înțeleaptă strategie științifică s-au creat toate condițiile ca ea să-și exercite rolul esențial de factor motor al tuturor prefacerilor economico-sociale, să se afirme pe deplin ca forță de producție nemijlocită.

Întreaga dezvoltare economico-socială a patriei, progresul multilateral înregistrat de România pe toate planurile s-au îndeplinit în condițiile afirmării și înfloririi științei, învățămîntului și culturii, cu contribuția de înaltă competență a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, eminent om politic și savant de renume mondial, militant de frunte al partidului și statului nostru. Opera științifică de largă recunoaștere internațională a tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu constituie pentru oamenii de știință români îndemnul permanent de a îndrăzni în cucerirea celor mai înalte piscuri ale cunoașterii umane. Să atingem vîrfurile și să zburăm cu gîndul mai departe nu este o metaforă ci o deviză-cerință, o idee-datorie pentru colective întregi de cercetători, cadre universitare, muncitori, ingineri, tehnicieni. Iar rezultatele se văd, ies pe porțile institutelor de cercetare, întreprinderilor, înzestrează economia națională, iau drumul caselor noastre și ale piețelor externe.

A existat o perioadă cînd în fața cercetării românești se ridica din umeri a neîncredere, cînd ideile oamenilor de știință de pe meleagurile

noastre băteau nu o dată la uși zăvorâte. Tovarășul Nicolae Ceaușescu, tovarășa Elena Ceaușescu au crezut însă cu tărie în geniul creator al poporului. După Congresul al IX-lea, dezvoltarea științei a devenit unul din obiectivele prioritare ale politicii de partid și de stat. S-au alocat fonduri impresionante, s-a investit multă încredere. A fost organizată o largă rețea de institute și unități de cercetare, s-au pus în practică cele mai judicioase metode de accelerare a vitezei de parcurgere a ciclului cercetare-proiectare-producție, astfel ca noile tehnologii să pătrundă cît mai rapid în miezul fluxurilor din uzine. Îmbinarea organică a învățămîntului cu cercetarea și producția conduce la o creștere a eficienței muncii științifice. Cercetarea și în-

ocamdată are doar legitimație de student. Anual, în sesiunile cercurilor din facultăți se acordă sute de premii pentru creația tehnico-științifică. Absolvenții iau trenul spre uzine purtînd în geamantan proiecte de diplomă pline de soluții tehnice inventive, pe care visează să le așeze cu folos în fluxurile tehnologice. Ați vizitat vreodată un salon de inventică pionierească? Echipamentele de captare a energiilor neconvenționale, mașinile de fertilizat, roboții, încolțite în mintea inventatorilor în pantaloni scurți, sînt concepute cu seriozitate și harul unor experimentați autori de brevete. Omul de știință de mîine învață conjugarea verbului „a inova” încă din clasa a cincea. La noi, imaginea savantului însingurat, închis în turnul lui de fildeș, a dispărut. Cercetă-

menite să asigure reducerea consumurilor de materii prime, materiale, combustibil și energie electrică, creșterea calității produselor și a productivității muncii. Conceptul de largă viziune prospectivă al tovarășului Nicolae Ceaușescu privind menirea științei a permis ca aceasta să capete o nouă dimensiune, aceea de forță de producție nemijlocită. Programul-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea prevăd pentru cercetarea științifică direcții ferme de acțiune astfel ca ea să vină în întîmpinarea economiei cu soluții dintre cele mai valoroase. Asimilarea în fabricație a noi tipuri de mașini, utilaje și instalații tehnologice cu parametri constructivi și funcționali la nivelul realizărilor de vîrf pe plan mondial, elaborarea de noi materiale cu

drocarburi, utilizarea energiei nucleare, funcționarea optimă a sistemului electro-energetic național. Reorganizarea pe baze noi a întregii rețele de cercetare, maturizarea unor structuri economico-sociale, apte să valorifice eficient rezultatele științifice în activitatea practică, vor permite intensificarea căutărilor privind chimizarea superioară a țîțeiului, gazelor naturale, sării, biomasei, creșterea gradului de valorificare a tuturor resurselor, reducerea pierderilor de substanțe în mediul înconjurător, recuperarea și reintroducerea acestora în circuitul economic. Pe baza unui program ferm, conceput să răspundă exigențelor Noii Revoluții Agrare, se asigură unificarea și concentrarea tuturor forțelor din cercetarea agricolă spre promovarea mai largă a cuceririlor biologiei și ingineriei genetice. Pe aceste baze se vor elabora soluții pentru ridicarea fertilității solului, crearea de soiuri și hibrizi de plante cu producții mari și rezistență superioară, de rase de animale de înaltă productivitate.

Dimensiuni și atribuții fără precedent revin cercetării fundamentale în domeniul științelor naturii și tehnice. Prin demersurile creatoare a unor largi colective interdisciplinare se vor asigura rezervele de soluții pentru dezvoltarea în perspectivă a economiei și întregii societăți.

Abordînd de pe poziții revoluționare studiul acțiunii legilor obiective, cercetarea economică și social-politică își va spori contribuția la perfecționarea conducerii vieții economico-sociale, la fundamentarea științifică a direcțiilor de dezvoltare a societății în raport cu schimbările care intervin în cadrul forțelor de producție și în structura socială, cu cerințele creșterii rolului politic conducător al Partidului Comunist Român, ale adîncirii democrației muncitorești revoluționare.

Instrumente de lucru de o inestimabilă valoare teoretică și practică, Programul-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea oferă o amplă perspectivă dezvoltării științei în contextul adevărului că nici un fenomen sau activitate omenească nu mai pot fi separate de dimensiunea științifică. Știința reprezintă una din marile speranțe ale omenirii. Ea nu-și poate împlini menirea adevărată, dăruită generos și sincer omului decît în socialism, unde problema demnității și fericirii tuturor celor ce muncesc constituie știința politicii și politica științei. Revoluția științifică și tehnică și revoluția socialistă sînt indisolubil legate una de alta. Partidul Comunist Român oferă progresului revoluționar al științei baza socială adecvată, posibilitatea desfășurării lui fără opreliști și distorsiuni, condiții de afirmare și înflorire fără precedent. Partidul nostru și-a elaborat și își perfecționează permanent politica sa de integrare a revoluției științifice și tehnice în viața economico-socială, ca parte organică și esențială a eforturilor creatoare ale întregului popor pentru ridicarea patriei într-o perioadă istorică scurtă în rîndul țărilor dezvoltate, pentru modelarea omului nou, înarmat cu o concepție științifică, revoluționară despre lume și viață, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

• FLORIN CONDURĂTEANU ■

Politica științei

văămîntului își sporesc necontenit aportul la dezvoltarea intensivă a economiei naționale și la pregătirea unor cadre cu un bogat bagaj de cunoștințe teoretice și practice.

Sub conducerea înțeleaptă a partidului, știința și tehnica au înregistrat mutații calitative atât de profunde, încît au devenit un fenomen de masă. Ca un uriaș fluviu care-și adună apele, Festivalul Național Cîntarea României, organizat din inițiativa secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pune în mișcare giganticele energii creatoare ale întregului popor, catalizînd munca cu gîndul a largi colective de muncitori, ingineri, tehnicieni. Într-o hală a întreprinderii de Tractoare Brașov, un muncitor a automatizat instalația la care lucra de ani de zile, sporindu-i fiabilitatea și productivitatea cu procente importante. Nu s-a mai mulțumit doar cu operarea de rutină a utilajului, ci i-a grefat o idee ingenioasă, mișcînd seri de-a rîndul la lumina lămpii în timp ce căuta soluții noi în lumea fabuloasă a calculului și schițelor. Un muncitor, ca alte zeci de mii, care a devenit inventator, făcînd știință în halat de uzină. În amfiteatre, neastîmpărat creator e la el acasă, chiar dacă de-

torul este în primul rînd un om al cetății, conectat cu tot zbuciumul lui creator la treburile și nevoile țării. Exce-lentele condiții create îi asigură atât împlinirea profesională cît și bucuria de a fi util țării și poporului.

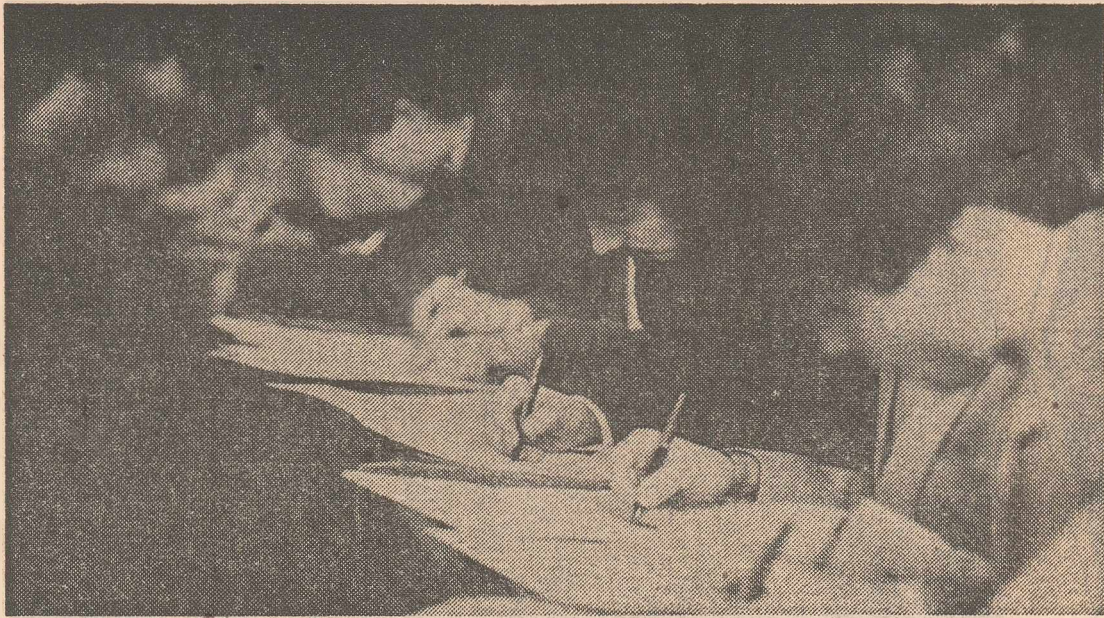
Toate aceste izbînzii se constituie în temelii sigure al vîrturii drum ascendent al științei românești, devenită, iată, un simbol al societății noastre socialiste. Programul-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea, purtînd în ele pecetea inconfundabilă a gîndirii novatoare, revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, prevăd cu claritate sarcinile importante aflate în fața revoluției tehnico-științifice în acest sfîrșit de mileniu, direcțiile ei de acțiune, astfel ca știința să se implice decîșiv în toate sec-toarele vieții economice și sociale. Cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii sînt cele care vor asigura ascensiunea pe o treaptă nouă, calitativ superioară a economiei țării. Ele reprezintă temelie vastelor programe de modernizare și organizare a activității în toate domeniile. Situaînd, în strategia dezvoltării, știința ca factor primordial al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, partidul îi conferă acesteia rolul principal în elaborarea și promovarea unor tehnologii noi,

proprietăți superioare (metalurgice, polimeri, substanțe chimice pure și ultrapure materiale ceramice și compozite) sînt domenii fertile de investiție a creației cercetătorilor români.

Sintetizînd calea progresului permanent al economiei noastre, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu spunea: „Să menținem industria la nivelul celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii”.

Un grăitor exemplu privind bogăția ideilor cuprinse în istoricele documente îl reprezintă fundamentarea unei politici științifice, realiste, a resurselor și energiei. Sarcini de o deosebită complexitate stau în fața cercetării pe linia extinderii bazei proprii de materii prime și de resurse energetice. Descoperirea de noi rezerve și promovarea tehnologiilor de extracție capabile să asigure randamente ridicate de valorificare a substanțelor utile din zăcă-minte constituie obiective la care se va racorda cu tot potențialul creativ activitatea unităților de cercetare de profil. Răspunzînd nevoilor de înnoire și modernizare, creația tehnico-științifică este chemată să intensifice cercetările privind sursele noi de energie, folosirea mai eficientă a resurselor energetice și diminuarea consumului de hi-

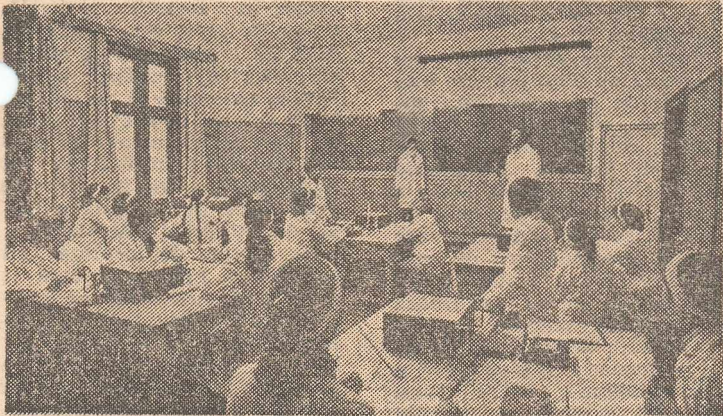
Încredere deplină în forța creatoare a poporului

Producția școlii

— Cu bunăvoința dv., as dori, stimate tovarășe profesor, să ne spuneți mai întâi câteva cuvinte despre cercetarea științifică realizată în universitatea craioveană și implicațiile ei asupra modernizării procesului de producție.

— Documentele — Tezele și Proiectul Programului-Directivă — de excepțională însemnată teoretică și practică ale Congresului al XIV-lea al partidului abordează probleme esențiale ale dezvoltării actuale și de viitor a patriei noastre, în condițiile atât de complexe și contradictorii ale lumii contemporane. Elaborate sub îndrumarea și cu contribuția decisivă a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, aceste documente atestă, încă o dată, gândirea sa novatoare și acțiunea cuceritoare, dezvoltă în continuare strategia revoluționară a partidului întemeiată pe specificul realității socialiste, ținând seama de intercondiționările economice, politice și sociale la scară mondială, respingând dogmele, șabloanele și „modelele” universal-valabile, dar având totdeauna în vedere experiența istorică a socialismului, a dezvoltării societății omenesti în general.

— Care-l rolul școlii în acest context?

— Un accent deosebit se pune acum, în fiecare domeniu de activitate, pe formarea și dezvoltarea conștiinței profesionale, de instruire și autoinstruire, pe educația permanentă. De aceea, școala — factorul principal de cultură și de educație, de formare a tinerețului prin muncă și pentru muncă — are un rol și o pondere însemnată în conștiințizarea și mobilizarea tuturor oamenilor muncii în grandioasa operă de înaltă a României pe noi trepte de civilizație și progres. În acest cadru larg de afirmare a capacității de creație a națiunii noastre, învățământul de toate gradele a cunoscut un amplu proces de dezvoltare și perfecționare, în pas cu nevoile reale ale progresului general al țării, cu cele mai noi cuceriri ale științei naționale și universale. România se află astăzi printre țările lumii cu învățământ dezvoltat.

— În răstimpul celor 24

Convorbire cu
prof. univ. dr.
TIBERIU NICOLA,
rectorul
Universității din Craiova

de ani scurși de la Congresul al IX-lea al P.C.R., de la constituirea în fapt a noii structuri a Universității din Craiova, au fost înființate noi facultăți, au fost construite spații de învățământ, cantine și cămine studentesti, laboratoare bine dotate, au fost pregătite numeroase promoții de absolvenți.

— În acest generos context în care rolul determinant l-a avut conducătorul partidului și statului nostru, adică procesul de integrare a învățământului cu cercetarea științifică și producția în Universitatea din Craiova a înregistrat progrese concretizate în ridicarea pe noi trepte a procesului instructiv-educativ, creșterea contribuției colectivelor de cadre didactice, studenți și cercetători la soluționarea unor probleme ale unităților economice din zonă și

cele fundamentale în matematică, fizică, biologie, chimie, istorie, filologie, sociologie — acestea din urmă menite să adâncească studiul proceselor sociale și culturale ale epocii contemporane.

— Exprimat în lei, ce înseamnă acest important efort de cercetare în universitate, efort de pus, cum spuneți, de către profesori și studenți deopotrivă?

— Apreciem că, prin efortul conjugat al cadrelor didactice, studenților, al întregului personal ce concurează la realizarea obiectivelor planului de cercetare, se va atinge planul de producție de 10,8 milioane lei, ce prevede în principal produse solicitate intens pe piață. Planul de cercetare de aproximativ 14 milioane de lei, este acoperit complet cu peste 160 de contracte perfectate și estimăm că, pornind de la experiența anilor precedenți, se vor realiza peste 220 de contracte în valoare totală de circa 19 milioane de lei. Planul de integrare de 25 milioane lei va fi astfel îndeplinit.

— Într-adevăr, este un efort lăudabil. Ați putea numi câteva teme de cercetare de mai adâncă implicare asupra proceselor productive?

— Se pot enumera numeroase astfel de teme de cercetare. În profil tehnic au fost efectuate cercetări privind ridicarea performanțelor și îmbunătățirea caracteristicilor de funcționare a motorului de curent continuu pentru regimuri de lucru cu game mari de variații a turației și sarcinii. De acestea beneficiază „Electroputere” Craiova, înregistrându-se o creștere a volumului producției cu 15 milioane de lei pe an. S-a realizat determinarea parametrilor de funcționare la instalația de piroliză în vederea conducerii optime cu ajutorul calculatorului numeric pentru Combinatul chimic Craiova, ICSIT-MTAE, ICPPG Cimpina, CCF-ICECHIM București, ICCOC „Palas” Constanța, ITME Filiași, ICEMENERG București, ICPE București, IUG Craiova, Regioanală C.F.R. Craiova, Întreprinderea de avioane Craiova etc., asigurând creșterea siguranței în funcționare și reducerea consumului de materii prime cu 10 milioane de lei pe an. Un program prioritar, coordonat de CNST-İAMN București, a realizat studii și cercetări pentru extinderea tehnicii metalurgiei pulberilor și obținerea de noi materiale, program de care beneficiază „Electroputere” Craiova, IMF București, Întreprinderea textile Deval — Lugoj, Combinatul chimic Craiova, Întreprinderea de ferite Urziceni, realizând o economie valutară de 34,4 milioane lei și reducerea consumurilor energetice cu 0,5 milioane de lei. Un alt program prioritar, coordonat de ICSIT-CM București, a realizat studii și cercetări pentru modernizarea tehnologiilor la IUG Craiova, Întreprinderea de avioane și ITMA Craiova, ITME Filiași, CM Motru care aduc o economie de energie de o jum-

mătate de milion lei, economii de costuri de 1,1 milioane lei și creșterea producției cu 10 milioane lei.

— Dar în profil agrar ce anume s-a făcut?

— În profil agronomic, cadrele didactice și cercetătorii de la Facultatea de agronomie au rezolvat probleme importante. Rezultate deosebite s-au obținut, de pildă, în cultura arahidelor, creându-se soiul de arahide „Timburești”, caracterizat printr-o capacitate ridicată de producție pe samosolurile din Oltenia. Din acest soi s-au extras elite valoroase, asigurând material semincer pentru stațiuni experimentale și unități de producție din țară. Colectivele de cercetători de la Facultatea de agronomie au creat soiuri de fasoliță „Jiana”, au colaborat la crearea soiului de grâu timpuriu și cu capacitate bună de producție „Șimnic 30”, au obținut linii valoroase de fasole care au fost preluate de Comisia de stat pentru încercarea și omologarea soiurilor. Referitor la ameliorarea viței de vie, în anul 1988 au fost omologate două soiuri, „Haiduc” și „Pandur”, pentru vinuri roșii, adaptate terenurilor nisipoase, cu potențial de producție de peste 20 tone pe hectar și cu rezistență ridicată la ger. De asemenea a fost omologată clona de „Roșioară 8 Timburești”, foarte productivă și cu o mare vigoare de creștere.

— Vă așteaptă noi și mari sarcini determinate de Noua Revoluție Agrară.

— În prezent se lucrează la rezolvarea unor obiective importante precum: multiplicarea in vitro și mutagenizarea diferitelor plante de cultură; crearea de hibrizi și soiuri la tomatele de seră; crearea de soiuri de legume pentru spații protejate adaptate la condiții

de temperatură și lumină mai reduse, timpurii, rezistente la boli și dăunători; redarea în circuitul agricol a terenurilor degradate de activitățile industriale (haldele de cenușă de termocentrală și de sterili din zonele de exploatare a cărbunelui); utilizarea energiei solare în vederea prelucrării superioare a fructelor și legumelor cu economie de combustibil convențional.

Și exemplele de cercetări cu largă rezonanță social-economică pot continua și la celelalte facultăți ale universității.

— Cine sînt autorii lor?

— Sînt cadre didactice, studenți și cercetători care lucrează în colective mixte, de multe ori interdisciplinare, aspect facilitat și de caracterul complex al universității noastre. Lista nominală a acestora este foarte mare și înglobează practic toate cadrele didactice și un număr de peste 2200 studenți de la cursurile de zi. Ar fi imposibil de nominalizat.

— Cum colaborați cu foștii dumneavoastră studenți afirmați în cercetarea științifică aplicativă și fundamentală?

— Foștii noștri studenți remarcați în cercetare sînt în numeroase cazuri participanți la grupele mixte de cercetare pe bază de contracte formate din cadre didactice, studenți specialiști din producție. Se realizează astfel o simbioză benefică între elanul și energia caracteristice tinerilor și experiența dascălilor. Colaborarea cu foștii noștri studenți poate fi surprinsă în multe alte forme de manifestare: consultații și informări reciproce pe diverse teme profesionale, participarea tinerilor specialiști la manifestările științifice din universitate și chiar la realizarea, în calitate de cadre didactice asociate, a procesului instructiv-educativ.

MIHAI STĂNESCU ■

Pentru certitudinile viitorului

Pentru România de azi și de mâine, pentru țara care, în cei 24 de ani, s-a ridicat spre cuceririle piscilor ale progresului și civilizației, pentru întregul nostru popor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost, este și va rămâne primul ei muncitor, arhitect și constructor, omul care ilustrează cu geniu cele mai nobile însușiri ale acestui neam, dragostea fierbinte de țară, legătura nemijlocită cu țara, uriașă capacitate a sintezelor, forța demiurgică a muncii, dăruirea, generozitatea, clarviziunea, polivalența. Aportul personal, decisiv, al tovarășului Nicolae Ceaușescu la fundamentarea liniei generale a partidului, temeinicia opțiunilor, prin permanenta confruntare dintre teorie și practică, pasiunea în promovarea noului determină ca activitatea secretarului general al partidului nostru să fie asociată indisolubil în conștiința națiunii noastre cu ansamblul succesorilor dobîndite în ultimele mai bine de două decenii pe calea înfloririi patriei socialiste. Pe umerii lui de conducător de partid și de țară, de comandant și oștean, de arhitect și constructor stă marea povară, stă marea răspundere a destinului nostru.

Dar în primul rînd pentru cei de azi și cei de mâine, pentru inima și cugetul unei întregi națiuni, marele fiu al poporului nostru se impune prin cel mai luminos exemplu, prin permanența și pilduitoarea sa activitate. În toate sectoarele, deci și în vatra solară a piinii pe ogorul larg al țării, unde se plămădesc roadele pămîntului, toate realizările au fost și sînt legate nemijlocit de gîndirea analitică, profundă, prospectivă a secretarului general al partidului nostru, de opțiunea sa fermă pentru curaj și acțiuni novatoare, pentru stimularea și promovarea gîndirii originale.

Mai mult, mai bine și mereu sub semnul calității reinnoite. În numele acestei idei-forță, prezente în fiecare capitol, paragraf și cuvînt al proiectului Programului-Directivă, își mobilizează azi puterea creatoare, alături de întregul nostru popor, și specialiștii Institutului de studii și proiectări de construcții pentru agricultură și industria alimentară. Un colectiv care, în lumina noilor sarcini și orientări înscrise în litera documentelor pentru cel de-al XIV-lea Congres al partidului, are și el datorii de onoare față de exigențele viitorului. Nouă, celor de aici, ne revine, între altele, sarcina de a contribui activ la modernizarea industriei alimentare, a zootehniei, de a implementa noi soluții privind modernizarea activității în agricultură, zootehnie, de a lupta pentru reducerea consumurilor de materiale energo-intensive prin introducerea unor soluții mai simple, adaptate posibilităților locale.

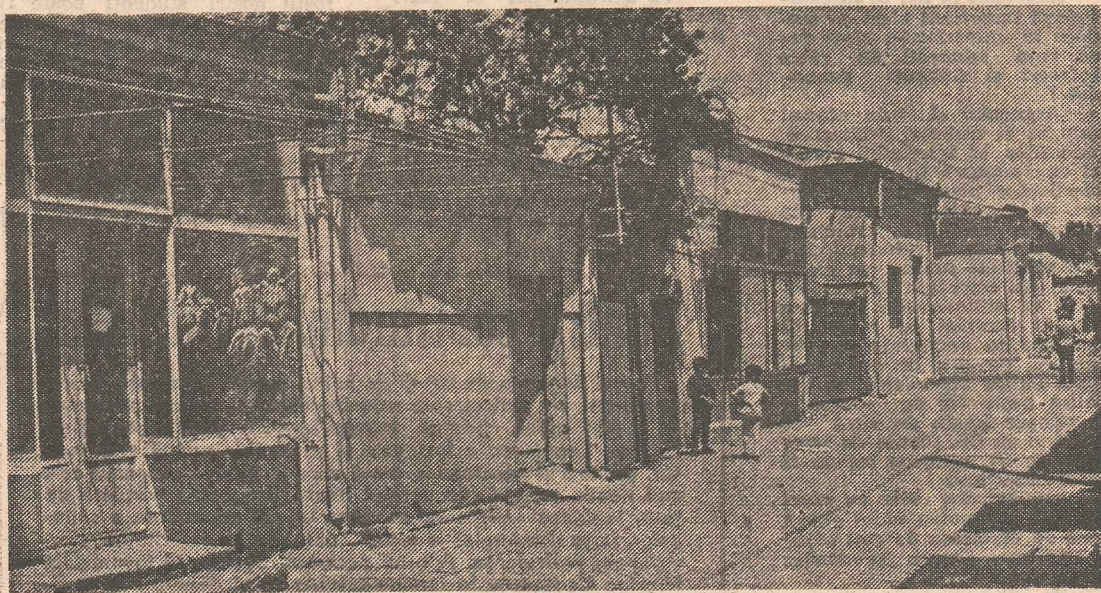
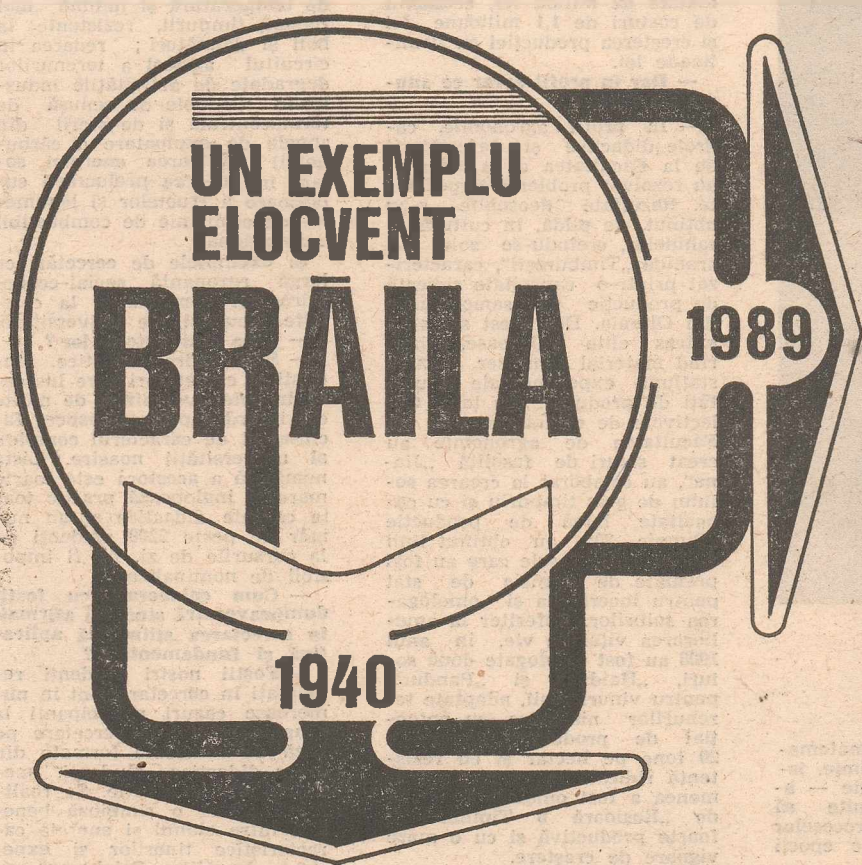
Azi știm cu toții: viitorul reprezintă o certitudine. El se va naște pe trunchiul solid al prezentului prin hărnicia și destoinicia unui popor, condus de gloriosul său partid, iar hotărîrea plenarei Comitetului Central al P.C.R., pentru readucerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului nostru — față de care ne exprimăm încrețea și deplina noastră adevărată — reprezintă suprema garanție că aici, lingă Dunăre și Carpați, timpul va curge în continuare pe albia marii istorii.

Ing. ELENA TOMA

Președinte C.O.M.

Institutul de studii și proiectări de construcții pentru agricultură și industria alimentară

Imperativ la Congresul IX, realitate pentru Congresul XIV:

Convorbire cu IOAN GEANĂ,
prim-vicepreședinte al Consiliului popular județean Brăila

— Brăila este unul dintre județele care, la ora actuală, demonstrează în modul cel mai convingător justetea, profundul umanism și înțelepciunea orientărilor fundamentale imprimate, după Congresul al IX-lea, dezvoltării, modernizării tuturor structurilor economico-sociale din România de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Vă rugăm, stimate tovarășe prim-vicepreședinte, să prezentați, pentru cititorii revistei „Flacăra”, câteva dintre cele mai însemnate realizări din industria județului în această perioadă.

— La fel ca și celelalte județe, Brăila a cunoscut o ascensiune fără precedent, materializată, printre altele, în platforme industriale noi, precum și schimbări profunde în dezvoltarea complexă a municipiului, a orașelor și comunei sale. Câteva date concrete pot sugera elocvent această dezvoltare. Fondurile fixe și producția marfă industrială au crescut de aproape 6 ori, producția agricolă de 5 ori, vânzările de mărfuri cu amănuntul de aproape 4 ori. În cei 24 de ani, la care ne referim, s-au realizat investiții de aproape 80 de miliarde lei. Acest uriaș volum de activitate a imprimat întregului județ ritmuri ridicate în dezvoltarea tuturor

sectoarelor vieții social-economice.

Dind viață indicațiilor deosebit de prețioase formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu ocazia multelor vizite de lucru făcute în județul nostru, s-au înălțat platforme industriale de referință, ca aceea a Întreprinderii de Utilaj Greu „Progresul”, unitate ce dă, în prezent, întreaga producție de excavatoare a țării și este o platformă model a construcțiilor de mașini din patria noastră. Structura pe baze moderne a acestei unități s-a făcut în temeiul unor studii de profil, realizate la indicația expresă a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Produsele exportate pleacă în multe țări și se bucură de aprecieri deosebite, avind performanțe înalte, la nivelul celor mai bune produse similare din lume.

În același timp, s-a înălțat platforma Combinatului Chimic, unitate de vîrf a industriei chimice naționale, înfăptuită și dezvoltată din indicația personală a secretarului general al partidului și cu sprijinul nemijlocit al tovarășei Elena Ceaușescu. La ora aceasta, unitatea prezintă un profil divers, cu activitate integrată și echilibrată, fiind principalul producător de fire și fibre celulozice precum și de rețele-cord din țară.

O altă mare unitate industrială o reprezintă Șantierul Naval, care și el a crescut continuu, construind nave de performanțe tot mai ridicate.

Dezvoltări deosebite au înregistrat și Combinatul de prelucrare a lemnului, Întreprinderea „Laminorul”, unitățile de mică industrie, cele de servicii a populației, cele comerciale.

— Simbătă, 15 iulie 1989, în telegrama adresată tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, președintele Republicii Socialiste România, Comitetul județean Brăila al P.C.R. raporta că, la încheierea recoltării de pe întreaga suprafață cultivată cu griu, inclusiv a griului pentru sămință, s-au obținut în medie 9 110 kilograme la hectar, ceea ce înseamnă cea mai mare recoltă de griu înregistrată vreodată în această zonă a țării.

Prin competență și muncă bine organizată, brăilenii s-au plasat pe merit în prim planul așa numitei bătălii a griului, după o expresie tot mai des folosită. Ei, acești oameni minunați, de la țărani și mecanizatori pînă la specialiști, probează, iată, încă o dată, luciditatea cu care secretarul general al partidului a dimensionat obiectivele noii revoluții agrare, potențialul real al pămîntului nostru și mai ales

cotele la care pot să-și ridice hărnicia și competența lucrătorii ogoarelor pe drumul victorios către marile recolte ale țării prevăzute în proiectul Programului-Directivă și Tezele pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român. Ce alte succese mai puteți prezenta?

— În agricultură, Brăila se prezintă ca un județ cu activitate intensivă, situîndu-se printre primele din țară cu întreaga suprafață amenajată pentru irigații. Amplă acțiune, realizată ca urmare a grijii deosebite a conducerii partidului, care a făcut să crească potențialul pămîntului, iar producțiile agricole să înregistreze sporuri deosebite.

În acest an, producția medie de orz a fost de 7 500 de kilograme la hectar, cea de griu de 9 110 de kilograme și estimăm producții record și la floarea-soarelui, soia, porumb, la celelalte culturi; 1989 reprezintă pentru județ anul cu cele mai mari producții din întreaga sa istorie.

Vorbind de agricultură nu putem să nu amintim și o altă acțiune de proporții, încorporarea în circuitul agricol a unei suprafețe de aproape 70 000 de hectare, însemnînd fosta baltă din Insula Mare a Brăilei, terenuri pe care, în prezent, se află cea mai mare unitate a agriculturii de stat din România, o unitate unică în întregul ei, ce realizează producții de excepție.

Rezultate deosebite au marcat perioada la care ne referim și în zootehnie, Brăila fiind unul din județele cu cea mai mare încărcătură de animale pe unitatea de suprafață ajungînd la o folosire cu grad ridicat de intensitate a potențialului agricol.

— Vă rugăm, stimate tovarășe Ioan Geană, să comutați „redarea” de pe „caseta” dumneavoastră cu informații pe realizările în construcția de locuințe, în sistematizarea și înfrumusețarea localităților.

— În acești 24 de ani, s-au dat în folosință peste 50 000 de locuințe noi, un spital cu 700 de paturi, dispensar-policlinic, altul de obstetrică-ginecologie cu 500 de paturi, un număr însemnat de unități de învățămînt, de cultură și artă, unități și spații comerciale și de servicii.

Ca urmare a politicii înțelepte, cu largă viziune spre viitor, avînd în centrul acesteia interesele omului, conducerea partidului și statului, personal secretarul general al partidului, a indicat — și, în

același timp, au fost create condiții — pentru realizarea unor ansambluri arhitectonice de înaltă ținută urbanistică, afit în Brăila cit și în orașele Ianca, Făurei, Însurăței, în comune centre de C.U.A.S.C., în alte centre de comune și localități ale județului.

În acest context poate să pară banal, deși nu-și pierde importanța pentru viața oamenilor, faptul că în toate comunele există mori, brutării, sifonării și alte complexe prestatoare de servicii.

Vorbind de sistematizare, putem arăta, cu justificată mîndrie, că, pentru cititorul sau călătorul care nu a trecut în ultimii ani prin Brăila, municipiul nostru se prezintă azi cu o structură urbană deosebită de elegantă. Proiectanții, constructorii noștri au reușit să îmbine armonios arhitectura tradițională a zonei și orașului cu ideile lor noi, deosebite ce vor marca, peste vreme, eforturile și valorile create în această perioadă. Chiar în acest an, în cinstea celei de a patruzeci și cincea aniversări a revoluției de eliberare națională și socială de la 23 August și a Congresului al XIV-lea al partidului, centrul politico-administrativ al municipiului va fi întregit prin darea în folosință a Casei de cultură a tineretului, a unor blocuri de locuințe cu arhitectură aparte, precum și prin amenajarea zonei de legătură între centru și Dunăre — Esplanada, cum îi spun brăilenii —, obiective ce vor face din piața Independenței o zonă centrală de mare interes urbanistic, social, individualizînd ceea ce se cheamă un adevărat centru de municipiu, așa cum ne-a indicat conducerea de partid și de stat, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu.

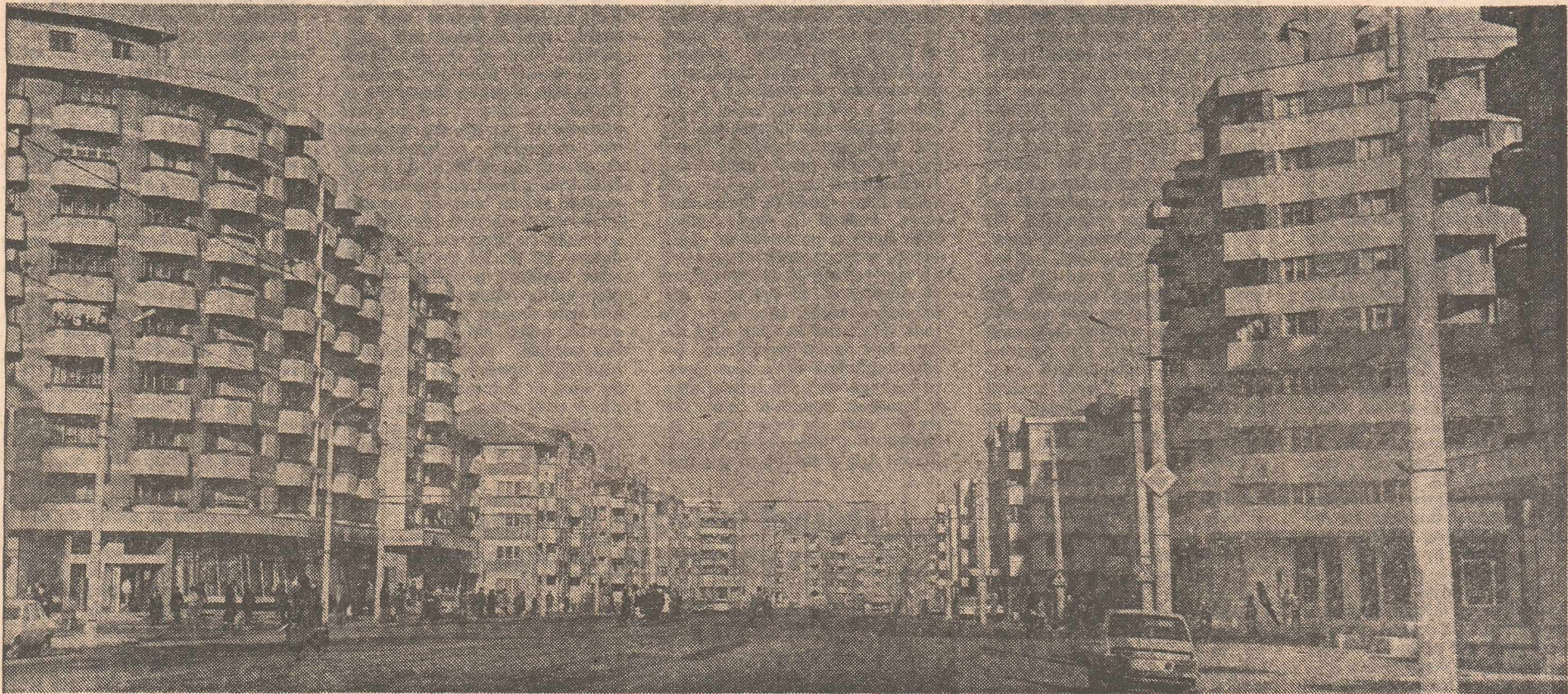
În cinstea celor două mari evenimente, se vor contura și Piața Dorobanți, intersecția Dorobanți — Bulevardul Republicii, precum și prima etapă a restaurării zonei bulevardului tradițional al Brăilei, Bd. Republicii.

Vor fi conturate, de asemenea, centrele orașelor Ianca și Făurei.

Se poate afirma că marile evenimente politice ale acestui an vor fi cinstite de brăileni prin rezultate deosebite în toate domeniile.

— Cum se manifestă preocupările oamenilor muncii pentru valorificarea unor resurse re folosibile, utilizarea energiilor neconvenționale, pentru asigurarea autonomiei energetice a localităților rura-

O civilizație nouă, superioară

... în fine, pentru modernizarea producției și realizarea unor produse cu performanțe de vîrf ?

— În prezent, în județul nostru, funcționează sute de instalații de biogaz, un număr important de sisteme de recuperare a energiei, de la unitățile industriale mari, instalații de folosire a căldurii din apele geotermale.

Răspunzînd cu entuziasm indicațiilor conducerii de partid, a secretarului general, privind asigurarea — pentru început — a autonomiei energetice a cinci localități rurale, în iunie, au fost puse în funcțiune primele două

grupuri la hidrocentrala de mică putere Zăvoaia, cu o putere instalată de 2,5 Mw. Acest obiectiv energetic, unic în felul lui, care folosește căderea de apă de pe un canal principal de irigații, reușește să recupereze aproape 60 la sută din energia electrică utilizată la pomparea apei în canal.

Preocupări deosebite există și pe linia utilizării energiei solare, a energiei eoliene, dar și pentru alte forme de valorificare a resurselor de care dispunem.

În ce privește modernizarea producției, realizarea unor produse cu performanțe de

vîrf, utilizarea cu eficiență sporită a tuturor rezervelor existente, mă simt dator să arăt că județul dispune de cadre cu o pregătire remarcabilă, care se simt angajate și acționează cu dăruire, cu responsabilitate pentru ca resursele puse la dispoziție de societate să fie utilizate în condiții de maximă eficiență, iar viața economico-socială a județului, în întregul ei, să se dezvolte continuu, armonios, la cote din ce în ce mai ridicate, demne de epoca al cărei nume îl datorăm marelui nostru conducător, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

DORIN GHERGHINESCU

Demnitatea crește din faptă

Se întîmplă să mă cheme Moldovan, Simion Moldovan, iar numele să-mi coincidă cu cel al comunei a cărei istorie, o vreme, va fi legată și de mine. Sint, de aproape 6 ani, primarul comunei Moldovenești, o localitate cu 4 200 de oameni, din ținutul Clujului, aflată pe drumul ce urcă, de la Turda, spre Țara Moșilor, în Apusenii. Lîngă noi, ne înconjoară, sînt dealurile lor, calme și dulci, presărate cu poieni deasupra, cimentate cu piatră și cuarț pe dedesubt, din care vom face, în viitor, bogăția locurilor noastre. Din neam de neam sînt dintr-o comună vecină, din Dumbrăveni, iar de profesie maistru-mecanic. (Cine ar fi crezut, altădată, în satul meu, ca un maistru-mecanic să ajungă primar ? !). De 5 ani, am fost investit cu această coplesitoare, și unică pentru viața unui om, răspundere de primar a 6 sate cu nume venind, fie din îndepărtata lor alcătuire, fie din geografia sau indeletnicirile ce le-au dominat cîndva — Moldovenești, Plăești, Budeni, Stejăriș, Petroasa, Podeni. Spun, coplesitoare, deoarece localitatea e, ca toate satele românești azi, la o graniță de timp, la o mare și definitivă răscruce în înfățișarea, destinul, viața ei. Cine vede azi satul românesc, cine, în plus, citește atent și cu bunăcredință documentele pentru Congresul al XIV-lea al partidului, nu poate să nu-i recunoască și să nu-i descifreze intrarea într-o nouă civilizație, mai bine zis, într-o adevărată civilizație. Satul orhaic și patriarhal a rămas demult în urmă, dar nu în sensul vidării lui de valori, de cultura lui materială, spirituală, de tradițiile și specificul lui, rămîne în urmă economia lui îngustă, închisă, rudimentară, lipsa lui de carte, cultura lui spirituală redusă la propriile creații, la folclor... Condiție la care, unii, de pe aiurea, vor să ne mențină, împotriva istoriei și voinței noastre. Exemplele sînt însă argumentul cel mai adevărat și mai puternic, iar Moldovenești constituie unul. Clădirea cea mai folclorică a comunei este, de un an de zile, dispensarul medical, cu 2 etaje, cu multiple cabinete pentru cei 4 medici, pe care îi avem, cu locuință pentru medicul coordonator. Unii au spus că ar fi prea mare pentru numărul locuitorilor noștri și prea „bogat” pentru o medie de vîrstă cam mare a acestora. Nu știau, firește, programele de dezvoltare a comunei, nu vedeau, probabil, decît economia agrară a celor 6 sate, ce dispun de 2 ceapeuri cu circa 3 100 hectare. Dispensarul e amplasat în viitorul centru, lîngă școala de 10 clase, și ea cu o clădire nouă și modernă, și unde se vor înălța alte construcții sociale-culturale și multe locuințe pentru muncitori și specialiști.

Vom valorifica, totodată, resursele de cuarț, vom înființa o secție de prelucrare a legumelor, de semiconserve, din ceea ce rămîne după ce predăm cantitățile prevăzute pentru fondul de stat. Industria mică, precum și serviciile vor cunoaște și la noi, ca în toată țara, o mare diversificare și îndici de producție importanți. Toate acestea înseamnă noi locuri de muncă, înseamnă chemarea tinerilor către satul natal, înseamnă o nouă educație pentru noile valori ale satului. Vă spun eu, în viitorii ani, procesul va fi invers, mulți de la oraș se vor întoarce acasă, vor cere locuri de muncă acolo unde s-au născut. Este și acesta un proces istoric, este consecința dezvoltării, așa cum a fost prefigurată prin Programul de dezvoltare și modernizare a tuturor localităților patriei și de organizare a teritoriului inițiat, în 1968, după Congresul al IX-lea, de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. El a declanșat, vedem cu toții, unul dintre cele mai importante acțiuni novatoare în societatea noastră de după anul 1965. Șansa fiecărei localități și șansa fiecărui om la civilizația modernă, la o viață în ritm cu epoca.

Iată, cite avem noi, la Moldovenești de împlinit. Demnitatea crește din faptă. Așa că, un primar este dator azi, mai mult ca oricînd, să pună umărul și mintea la treabă. Așa au fost, așa sîntem educate cadrele Partidului Comunist Român, să dăruim totul creșterii patriei și poporului.

— Diferența nu e mare. Hai să zicem vreo 300—400 de metri. Dar avem impresia că ne-am mutat în alt oraș.

Intr-adevăr, Gheorghe Peia, maistru la Combinatul siderurgic, s-a mutat în alt „oraș”. Din casa micuță și cam părăginită din strada Salcîmilor, cu trei sute de metri mai jos, în cvartalul reșitean de blocuri care păstrează, din vechiul cartier, doar numele: Doman. De fapt, blocul B4, care acum intră în folosința locatarilor, încheie „curbură” din centrul civic, legînd între ele elegantele edificii. Părerăa lui Gheorghe Mercea, muncitor la Întreprinderea de construcții de mașini, e că nu s-a mutat doar în alt spațiu, ci — parcă — în alt timp. Mai luminos, mai înalt, mai curat.

— Locuiesc cu soția și cu fetița mea în două camere mult mai spațioase decît cele din strada Mihai Eminescu, intrată în demolare. Am trecut — la propriu și la figurat — la confort unu lux, cu două băi și două balcoane. Așa, mi-am amintit. Tocmai asta voiam să vă spun: cînd stai pe balcon și privești centrul orașului, ai impresia că ai trecut, deodată, în alt timp. Ceea ce vezi e frumos, e actual. E prezentul.

Din blocul B4, prezentul se vede în plină construcție, la scara unu pe unu. Drept în față, dincolo de Birzava, siluetele înalte ale blocurilor din piața agroalimentară. Deasupra lor, cerul e traversat, în răstimpuri, de funicularul care transportă minereu spre platforma Combinatului siderurgic.

— Vă supără zgomotul ? Se aude la dumneavoastră ? îi întreb pe soții pensionari Iosif și Maria Taleaș, care tocmai își privesc camera mare, felițîndu-se pentru ideea de a nu vinde mobila. Căsuța lor din strada Salcîmilor li se părea, într-o vreme, spațioasă. Acum descoperă că nu era chiar așa.

Uite că toată mobila a intrat — și se încadrează perfect — în cele două camere și bucătăria de care dispun, aici, la bloc.

Prima zi în casă nouă

Unde n-ar fi vrut să ajungă, dar unde se bucură că au ajuns, ca și cum ar fi prins din urmă trenul rapid al noii civilizații. — Zgomotul ? Funicularul e departe și nu se aude deloc. Din cînd în cînd se mai aude tram-

valul. Dar nu-l vedem din partea asta a blocului.

Tramvaiul. Noutatea „numărul unu” a Reșiței, modernul și silențiosul mijloc de transport care cadrează atît de bine cu eleganța tînrului oraș, ocolește întregul centru, urcînd spre cartierul „Muncitoresc”. Acolo se pregătește un nou șantier, care nu se vede încă din blocul B4. Acolo se va naște un cu totul alt cartier, care va păstra și el, doar numele vechii colonii a muncitorilor siderurgisti.

— Odată cu intrarea în folosință a ultimului bloc din „curbură” — spune tovarășul Gheorghe. Sirbu, prim-vicepreședinte al Consiliului popular Reșița — centrul civic al orașului se apropie de finalizare. Mai rămîn de predat locatarilor blocul „unicat” de lîngă Sala polivalentă și blocul A2 din piața agroalimentară. Toate apartamentele au confortul unu lux și primesc reșițeni din cartierelor care au intrat în demolare. Terminarea lor, de către brigada 101 a I.A.C.M. Caraș-Severin, înseamnă și intrarea în funcțiune a numeroaselor spații de folosință-publică la parter, între care Casa cărții, Casa căsătoriilor, patiseria, merceria și celelalte. După cum observăm din Lunca Birzavei și pînă aici Reșița a devenit un oraș modern, un oraș-lemblemă al epocii pe care o trăim.

Coborînd din blocul B4 ești surprins. De la ieșire, dincolo de pasajul suspendat pe care trec autovehiculele și tramvaiul, se întrezărește cu totul altceva decît drumul pitoresc al Aninei. Un nou centru (Doman II), cu sute de locuințe care, în săptămînile următoare, vor fi predate locatarilor. Și simți, brusc, că acest prezent febril fascinează. Oferă, cu simplitate, nu doar o altă cheie pentru o altă locuință. Ci un alt fel, elegant și civilizat, de viață.

RADU CIOBOTEA

Socialismul este propria noastră biografie!

(Urmare din pag. 5)

chimisti, electricieni, confecționeri și alții, reprezentând zeci de meserii și care imprimă în trezirea activității un spirit de disciplină aidoma marilor întreprinderi industriale, marilor fluxuri tehnologice. Dezvoltarea micii industrie, diversificarea gamei prestațiilor de servicii mențin în comună forța de muncă tinăra și, zicind „forță tinăra”, am în vedere generațiile de tineri beneficiari de o bună pregătire profesională și politică, capabili să înțeleagă știința ca pe un factor de progres și s-o aplice în activitatea lor. Lucrează în comună, în aceste sectoare, peste 1.400 tineri de vîrstă utecistă, meseriași care devin automat țărani, cînd cîmpul ordonă, cînd e nevoie de ei. De aceea, vîrfurile de campanii sînt, la noi, foarte scurte. Momentul optim al unei lucrări se respectă întocmai, devenind un contribuabil direct la dezvoltarea plantelor, la stringerea și depozitarea recoltei. Respectarea timpului optim, executarea în condiții calitative superioare a oricărei lucrări se convertește în producții ce se ridică la nivelul exigențelor noii revoluții agrare. La orz, de exemplu, am obținut, în acest an, 9.080 kg la hectar. Dacă în anul 1970 am livrat la fondul de stat 810 hl lapte, rețineți că,

în acest an, vom livra peste 10.000 hl. Producții ridicate am obținut la griu, porumb și sfeclă de zahăr. La porumb, am obținut, în anul trecut, peste 14.000 kg știuleți la hectar, o confirmare a resurselor de ridicare a producției, iar la sfeclă de zahăr vrem să facem din recordul de peste 70.000 kg la hectar o limită minimă. Dacă vă vorbesc de stația de preparare a lactosilului, stația de producere a miceliului pentru ciupercării, de secțiile de răcoritoare, de vulcanizare, cablaje și altele, vorbesc despre felul cum arată azi cooperativa noastră agricolă de producție care asigură condiții de stabilizare a forței de muncă tinăra în comună și prin acestea, condiții ale perfecționării muncii pe ogoare. Creind condiții pentru stabilizarea oamenilor în sat asigurăm promovarea celor mai avansate tehnologii în agricultură. Și, dacă e nevoie să fac precizări asupra apropierii nivelului de viață cu cel de oraș amintesc că, sub aspectul confortului locuinței, priviți-le, acesta se realizează.

Ce alt răspuns mai elocvent pot să dau la tema anchetei dumneavoastră? Este aici, punct cu punct, politica partidului nostru, de la Congresul al IX-lea încoace, în domeniul dezvoltării satului și a agriculturii românești.

sau chiar triplarea productivității muncii. Știm cu toții ce importantă au metalele neferoase în industria națională. Faptul că numai pe seama creșterii productivității muncii, producția de minereu a crescut de la 380.000 t la 520.000 t are, în acest context, semnificația lui. Sigur, ca inginer minier, ca miner pur și simplu, pentru că în subteran atîta e de bază — să fii miner bun — asta ar fi cea mai mare bucurie a mea: mina Baia Sprie e acum foarte modernă, produce mult, iar oamenii nu mai trebuie să trudească, ci să gîndească, să acționeze inteligent utilajele. Locurile 1 pe țară, cîțiva ani la rînd, titlul de Erou sînt numai rezultatele acestei strădanii de a face munca mai spornică. Or, tocmai asta a însemnat perioada celor 24 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului. Acesta este și obiectivul prioritar

din Proiectul Programului-Direktivă pentru Congresul al XIV-lea: **să facem munca mai ușoară, mai spornică, mai eficientă.** Oamenii se transformă și ei, cînd le transformăm munca. Mina este, desigur, o bogăție a patriei, dar ea e și a celor care lucrează în ea. Ei sînt proprietari, ei produc, ei beneficiază de munca lor, e firesc ca ei să facă totul pentru ca lucrurile să meargă și mai bine. Și această încredere și această identificare a omului cu mina, cu întreprinderea lui țin tot de cea mai mare realizare a acestor ani — convingerea tuturor, că socialismul este singura societate unde munca, adică noi înșine, mintea noastră, dorințele noastre, aspirațiile noastre, ne exprimă ca oameni. Cea mai mare izbîndă a unei epoci, care o face, de altfel, să valoreze cit o istorie, este această certitudine. Noroc bun!

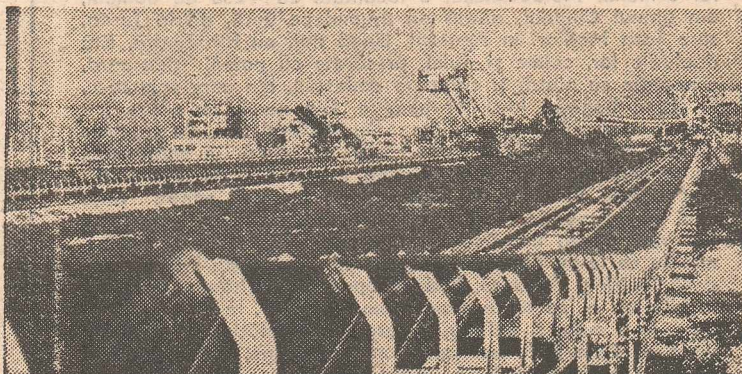
rat-specialist. Apoi, a fost nevoie de întreprinderi. Pot să vă povestesc, de pildă, cum arăta, în primele decenii după eliberare, ceea ce acum pentru cei tineri pare a fi fost dintotdeauna Platforma industrială Militară, să vă spun cum s-au bătut primii țărui la întreprinderile de prefabricate, de betoane grele, de băi și radiatoare, la Combinatul de prelucrare a lemnului, la CESAROM. În anii din urmă, am trasat lucrările, am făcut cofrajele, am turnat betoanele fundațiilor pentru 15.000 apartamente din Capitală. De la cota zero, le-au prelucrat alți colegi, iar formația noastră de lucru a atacat altă investiție. Președintele țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus că e nevoie de piine mai multă și mai bună; am bătut cel dintîi țărui la noul Complex de morărit și panificație Lujerului. L-am bătut chiar eu, cu mina mea. Amul acesta, în primăvară, s-a dat în producție fabrica de piine și silozul de cereale; mai avem puțin și îl predăm și pe cel de făină.

— Dacă ar trebui să alegeți din viața dumneavoastră profesională și personală din acești ultimi douăzeci și patru de ani un moment, unul singur, care ar fi cel în măsură să vă reprezinte, să vorbească cel mai adevărat despre destinul unui român de azi?

— Nu e deloc ușor să tragi o linie și să delimitezi: asta e viața mea profesională, de aici începe viața mea particulară. Viața e una singură, și o astfel de linie nu există. Vă puteți imagina ce înseamnă să-i poți arăta copilului tău harta țării și să-i spui „uite, la Urziceni, la Fierbinți, la Constanța, la București, în toate aceste locuri care alcătuiesc o nouă geografie a patriei tale, eu, tatăl tău, un țărăn din Voinești, purtînd cu el de-a lungul întregii vieți mirosul de lemn proaspăt tăiat, am înălțat, alături de tovarășii mei de muncă, cetăți industriale și cartiere cu case în care lumina pătrunde prin ferestre largi, semn de bogăție și bucurie?”. Înțelegeți ce înseamnă asta pentru un om simplu, de la țară, ai cărui părinți și strămoși au trăit crescînd păduri și livezi de meri, și văzînd în Tirgoviște, urbea urită de acum cîteva decenii, azi renăscută, însăși înfrunghierea ideilor lor de oraș? Cînd voi ieși la pensie și voi găsi răgazul unei lungi călătorii, atunci voi porni cu nepoții prin țară, prin toate locurile astea. Să vadă și să știe cum a trăit bunicul lor.

Pentru Ioan Izvoran, meseria este una cu viața, în subteran și la suprafață

Filonul de lumină

— **Tovarășe inginer Ioan Izvoran, Mina Baia Sprie, al cărei director sînteți din 1969, a fost recent distins cu înaltul titlu de „Erou al Muncii Socialiste”. Acest succes încununează o muncă de ani, el onorează întregul colectiv și reprezintă, fără îndoială, cea mai mare satisfacție profesională.**

— Nu numai profesională. Viața noastră nu poate fi despărțită de munca noastră, așa că nu prea putem să despărțim bucuriile, împlinirile în „ale noastre” și „ale colectivului”, în „ale muncii” și „ale vieții personale”. Între ce sîntem ca indivizi și ce este colectivul nostru de muncă, între ce realizăm și sperăm fiecare și înflorirea, prin chiar munca noastră, a întregii țări există o puternică legătură. O legătură pe care epoca, în care trăim, anii de după Congresul al IX-lea al partidului o afirmă și o confirmă prin tot ceea ce s-a realizat, prin toate proiectele pe care ni le-am propus.

— **Tocmai vroiam să vă întreb ce-au însemnat acești 24 de ani pentru dumneavoastră?**

— Cîd să realizez că cea mai mare și a țării, și a fiecăruia dintre noi este aceea care a făcut și face posibile toate succesele noastre, și anume climatul autentic de muncă liberă și creație, suflul înnoitor care, începînd din 1965, ne-a determinat pe toți să dăm tot ce avem mai bun în noi, să ne asumăm construcția socialismului ca fundamental reper biografic, să ne identificăm, cu mintea și sufletul, în tot ceea ce facem. Nu

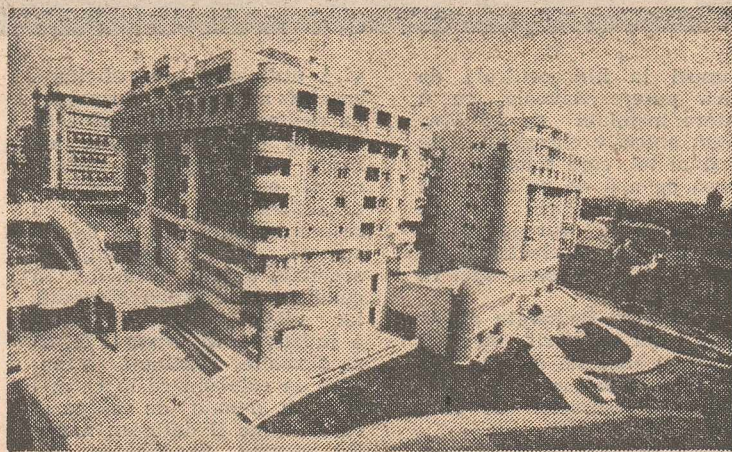
sînt vorbe mari, sînt pur și simplu sentimentele noastre cele mai adînci, pe care trebuie să le și numim cu numele lor adevărat. **Tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în primul rînd, prin neobosită sa gîndire și activitate creatoare, a imprimat întregului partid, comuniștilor, tuturor cetățenilor țării acest mod de a gîndi. Așa este politica românească, așa este democrația noastră muncitorească, așa este realitatea noastră economico-socială; dorința de mai bine, inteligența, talentul, spiritul creator sînt bunuri de preț, ale fiecăruia și, pentru că sînt realmente folosite, ale tuturor, astfel încît averea noastră cea mai importantă — munca noastră — sporește continuu bogăția țării, ne oferă mereu tuturor dreptul de a spera la mai mult. Chiar aceasta e cea mai mare realizare, deși nu poate fi măsurată la un bilanț intrucît rodește continuu.**

— **A rodit și la Baia Sprie?**

— În 1966, am venit la această mină. Comparații nici n-are rost să facem. Pur și simplu, acum mineritul aici este altceva. Înainte de 1965, se foloseau metode de exploatare vechi, procedee dificile, cu productivitate redusă și nu lipsite de pericol, ca să nu mai vorbim de consumurile foarte mari de materiale. Acum, sînt utilaje de mare capacitate, galeriile au profil mare, condiții de muncă sînt realmente omenești. Exploatarea cu subetaje prin surpare, pe care o folosim acum înseamnă dublarea

Maistrul Gheorghe Mărăcineanu nu prea are timp să îmbătrînească

Fereastra bucuriei

Maistrul Gheorghe Mărăcineanu, de la Antrepriza Vest a Centralei de construcții industriale antrepriză generală București, are 56 de ani, păru alb și o privire surprinzător de tinăra. „Nu prea ai timp să îmbătrînești, cînd ai atît de multe de făcut”, îmi spune.

În 1965, avea 33 de ani și era un foarte bun dulgher. În vîrstă meseria din dragoste. De cîteva ori i s-a propus să preia conducerea unei echipe. A ezitat. „De ce? — îl întrebau toți. Un om capabil se poate speria de responsabilitatea de a dirija munca unei echipe?”. Rămîne pe gînduri, amintindu-și de anii aceia.

— Poate era și asta. Însă mie grozav îmi plăcea să rămîn dulgher. E o meserie foarte grea, dar frumoasă. Eram tare mîndru că aveam o muncă de răspundere, chiar dacă nu eram șef. De fapt, dulgherul e un arhitect, dincolo de foaia de hîrtie; i se spune structurist. El e cel care trasează scheletul unui edificiu, cofrajele, montările de prefabricate. El e singurul muncitor din construcții care dacă nu știe să citească un plan nu-și poate face meseria. Asta și explică faptul că cei mai buni maiștri din dulgherii ies.

— **Inginerul Gheorghe Oancea, adjunctul șefului de brigadă, mi-a spus că sînteți unul din cei mai buni maiștri din antrepriză. Cum și cînd v-ați format astfel?**

— După Congresul al IX-lea al partidului — cine nu știe? — în țară a început să se construiască masiv. De toate. Platforme industriale, școli, universități, locuințe, teatre, silozuri pentru cereale. Am plecat la școala de maiștri chiar atunci, în 1965. Eram eu un dulgher bun, dar acum se cerea mai mult. Știam să citesc un plan. Foarte bine. Dar mai erau atî-

tea altele, pentru care trebuia să învăț, nu glumă! Era nevoie de constructori tot mai bine pregătiți. Construim în București, dar și în alte localități din țară. Fetița era mică. După ce lipseam o lună, două, nu mă mai recunoștea. Abia se învăța cu mine, și plecam iar.

— **Într-adevăr, se construia mult, ca și azi, pretutindeni, în toate colțurile țării, în orașe și sate, se construiau case și uzine. V-ați specializat într-un domeniu anume?**

— Întîi am înălțat silozuri. Ani de zile. Devenisem un adevă-

Crimpele de viață și interioare de conștiință, aceste confesiuni sînt cîteva exemple din milioanele posibile. O spunem răsplet, socialismul, modelul propriu, elaborat cu geniu de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, este opțiunea noastră, a tuturor. Țara se construiește pe sine prin noi, poporul român, înălțînd condiția umană a fiecăruia. Ne oferă șansele tuturor împlinirilor, condiții pentru atingerea oricărui țel, oricărui vis și ne învață să aspirăm cî-

mai sus, să cîntăm, să cucerim și să luptăm pentru apărarea cuceririlor noastre pașnice. Ne oferă totul pentru dezvoltarea personalității — prin cultură și artă, prin știință, prin participare socială, prin muncă liberă și demnă.

Toate acestea ne unesc rîndurile, fac națiunea mai puternică, toate acestea ne îndreptățesc să afirmăm, într-un singur glas, voința de re alegere, de către înaltul forum al partidului, din toamna aceasta, de către Congresul al XIV-lea, ca secretar general al partidului, pe cel care, comunist între comuniști și om între oameni, ne-a condus și ne conduce pe drumul adevăratei suveranități, libertăți, demnități naționale, pe marile conducători ai României care a înnobilit prin gîndul și fapta sa, epoca de renaștere revoluționară a patriei.

Anchetă realizată de

CICI IORDACHE ADAM ■ FLORIN CONDURĂȚEANU ■
LIANA MOLNAR ■ MIRCEA BORDA ■ CONSTANTIN
DUMITRU ■ ROXANA PAICU MANOLESCU ■

● Premierul desemnat al Italiei, Giulio Andreotti, a avut săptămîna aceasta consultări separate cu liderii partidelor socialiste, social-democrat, republican și liberal — formațiuni politice membre ale coaliției guvernamentale demisionare — în vederea soluționării crizei politice declanșate la 19 mai. Anterior, Andreotti conferise cu delegația propriului său partid, democrat-cristian. Observatorii de la Roma apreciază că o reuniune comună a reprezentanților conducătorilor celor cinci partide ar putea avea loc în zilele următoare, pentru a examina programul politic al noului guvern, astfel ca lista titlurilor portofoliilor să poată fi înaintată președintelui Cossiga la începutul săptămînii viitoare. Printre problemele asupra cărora trebuie să convină liderii partidelor figurează apărarea mediului înconjurător în bazinul fluviului Pad și în Adria-

tica, reforma administrațiilor locale, combaterea Mafiei și reducerea deficitului public.

● Într-o declarație făcută ziarului londonez „The Independent”, ministrul argentinian al relațiilor externe, Domingo Cavallo, s-a pronunțat pentru „eliminarea tuturor obstacolelor care mai blochează relațiile dintre Argentina și Marea Britanie”. El a arătat că problema conflictului izbucnit în 1982 în cazul insulelor Falkland (Malvine), a devenit o prioritate a politicii externe argentinene. „Argentina, a spus ministrul, este dispusă să elimine obstacolele, în cadrul unor convorbiri globale și cooperante, care să ducă la o restabilire a relațiilor dintre cele două țări”. Exprimîndu-și speranța că pe această cale se va ajunge la o rezolvare rapidă a situației, Cavallo a de-

clarat: „Guvernul președintelui Carlos Saul Menem nu va renunța să reclame suveranitatea argentiniană asupra Malvinelor, dar tema poate rămîne în suspensie și se pot discuta alte puncte care contrapun cele două țări”.

● La Paris a avut loc reuniunea la nivel înalt a principalelor șapte țări industrializate occidentale. Au participat șefi de stat sau de guvern din SUA, Canada, Japonia, Franța, RF Germania, Marea Britanie, Italia, precum și președintele Comisiei CEE. După agrecierea observatorilor, Declarația finală a reuniunii nu face decît să constate o serie de stări de lucruri din economia mondială privind creșterea economică și inflația, datorită externă a țărilor în dezvoltare, mediul ambiant la nivel planctar. S-a remarcat că participanții nu au propus nici o so-

luție radicală vizînd lichidarea uriașei datorii externe a țărilor rămase în urmă, în schimb acestea au fost chemate să-și rezolve singure problemele, promovînd „o politică economică sănătoasă”, care să creeze condiții favorabile investițiilor de capital străin. Agențiile de presă au subliniat, de asemenea, că Declarația finală a reuniunii de la Paris nu amintește de necesitatea organizării într-un viitor apropiat a unei conferințe internaționale Nord-Sud, despre care în ajunul întîlnirii presa occidentală a scris foarte mult, prezentînd întrunirea „celor șapte” ca un forum cu autoritate pentru soluționarea gravei probleme a datoriei externe. În aceste condiții, s-a apreciat că reuniunea de la Paris „nu a apropiat soluționarea nici uneia dintre problemele economice mondiale”.

ION CODRU ■

Comentariul săptămînii

ALAMOGORDO

Oamenii au, firese, pornirea de a aniversa doar evenimentele plăcute și de a face totul pentru ca să le uite ori să le ignore pe celelalte. Uneori însă, în pofida sentimentelor, aducerea-aminte și a întîmplărilor din a doua categorie se impune. Este și cazul împlinirii, zilele trecute, a 44 de ani de la prima explozie-experiență cu arma nucleară. Pentru că cele petrecute la jumătatea lui iulie 1945 la Alamogordo, în deșertul New Mexico (SUA), a constituit debutul erei atomice, în cadrul căreia un loc important îl ocupă experiențele cu arma nucleară.

Evident, aceste experiențe sînt dăunătoare și periculoase pentru omenire în primul rînd pentru legătura lor directă cu cursa înarmărilor nucleare, a cărei parte componentă sînt. Testele stimulează puternic cursa înarmărilor atomice. Ca urmare a continuării experiențelor, a încorporării rezultatelor lor în arme nucleare tot mai perfecționate, în arsenalul mondial s-a acumulat o uriașă putere de distrugere, care pune sub semnul întrebării însăși existența omenirii. Specialiștii apreciază că forța distructivă a stocurilor de arme atomice existente în prezent pe glob echivalează cu „un milion de Hiroshime”. Așadar, o amenințare de moarte la adresa vieții locuitorilor planetei, cu efecte directe pe planul relațiilor internaționale, întrucît existența armelor atomice și continuarea experiențelor cu astfel de arme duc la menținerea tensiunii, neîncrederii și animozităților.

Dar testele atomice sînt dăunătoare și periculoase nu numai ca „motor” al perfecționării armamentului nuclear, ci și prin ele însele. Astfel, cită vreme exploziile au avut loc în toate mediile, vaste suprafețe de teren au fost contaminate, ploile radioactive au făcut înconjurul globului, clima de pe Terra a suferit degradări, la numeroși oameni care s-au aflat în raza de acțiune a radiațiilor s-au semnalat mutații genetice ireversibile. În 1963, după cum se știe, s-a realizat acordul de interdicere parțială a experiențelor — a celor din atmosferă, din spațiul cosmic și de sub apă (totuși, și după această dată au mai fost efectuate, pînă în 1980, peste 60 de experiențe în atmosferă, deoarece nu toate statele posesoare de armament nuclear au aderat în 1963 la tratatul menționat). În cele din urmă, testele cu arma nucleară s-au făcut doar în subteran și pînă în prezent au avut loc mai bine de 1 000 (pînă în 1963 se făcuseră 547 de experiențe, dintre care 75 la sută în atmosferă). Însă și testele subterane sînt periculoase, ele putînd infesta puternic mediul înconjurător prin infiltrări de materiale radioactive și destabiliza mecanismele de producere a cutremurelor de pămînt.

Din toate motivele arătate, România s-a pronunțat și se pronunță cu fermitate pentru interdicerea totală și generală a experiențelor cu arma nucleară, indiferent de mediul în care ar fi efectuate, deci inclusiv a celor subterane. „În mod deosebit — spunea președintele Nicolae Ceaușescu — considerăm că trebuie să intensificăm activitatea pentru încetarea experiențelor nucleare, avînd în vedere că armele nucleare reprezintă un grav pericol pentru existența omenirii. Încetarea acestor experiențe trebuie să fie primul pas spre dezarmarea nucleară”. România consideră că în momentul de față trebuie să se facă totul pentru a se evita crearea de situații cu grave consecințe pentru soarta păcii, că este necesar să se acționeze cu mai multă energie pentru oprirea definitivă a tuturor testelor atomice. Interesele generale ale păcii solicită eforturi stăruitoare pentru a nu se ajunge la o nouă escaladare a înarmărilor nucleare, iar o condiție indispensabilă a acestui curs o constituie încetarea tuturor experiențelor nucleare. Însă pînă se va ajunge la acest rezultat și în scopul stimulării tuturor energiilor și acțiunilor pentru ca acest țel să fie atins, trebuie să ne amintim, oricît nu ne-ar plăcea amintirea respectivă, de Alamogordo de-acum 44 de ani.

ION D. GOIA ■

Rechinul și corali

O recentă fotografie dintr-o revistă africană ar stîrni indignia pescarilor de pretutindeni: un trofeu care se apropie bine de 100 kg! Rarisimă în orice alt loc din lume, aici, pe malurile lacului Victoria, această imagine a devenit ceva banal și încă de o bună bucată de vreme, mai exact din anii 1960 cînd, în urma unei inițiative a F.A.O., s-a trecut la popularea marelui lac african cu puișii din specia supra-numită „elefantul apelor”. Bine intenționată — vizînd ameliorarea resurselor de proteine în zonele riverane — neprecedată însă de suficiente teste, în absența opiniei experților în ihtiologie, soluția s-a dovedit a avea însă urmări potrivnice. Într-un timp relativ scurt „elefantul”, un fel de rechin al apelor dulci, a distrus numeroase varietăți de pești, acclimatizați cu greu în apele lacului.

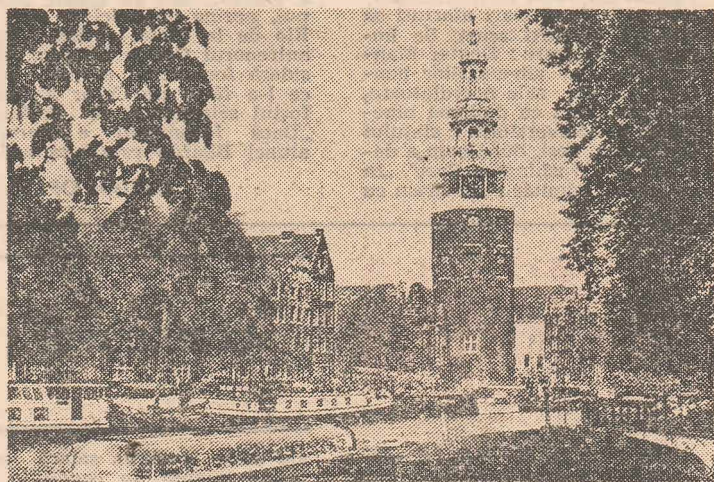
Această mică poveste privind tulburările pe care omul le poate provoca echilibrului ecologic, nu este din păcate, singulară. Istoria cunoaște multe cazuri asemănătoare. Făcînd un salt peste ocean, să arătăm că pînă în 1850 vrabia era o pasăre necunoscută în S.U.A. și, poate, așa ar fi rămas pînă azi dacă în acea vreme, culturile agricole n-ar fi fost năpădite de o specie de fluturi ale căror omizi devorau totul. Cum nimic n-a dat rezultate, s-a apelat la vrăbii fără să se știe că aceste mici inaripate aveau alte preferințe pe lista lor de bucate. Într-adevăr, proaspăt aduse din Anglia, vrăbiile n-au dat nici o atenție omizilor, năpustindu-se, în schimb, asupra livezilor, după care au trecut la culturile de pe ogoare, tocmai cele pe care ar fi trebuit să le ocrească.

Mai aproape de zilele noastre, prin anii '70, presa australiană

semnala cu îngrijorare sporirea cazurilor înotătorilor atacați de rechini în preajma tărîmului estic al țării-continent. Pe plaje apăruseră pancarte pe care scria „Danger!” — pericol, ce îndemna la prudență, avîntarea în larg, unde mișunau rechini, fiind apreciat drept o bravadă inutilă. Cu toate avertismentele, numărul victimelor sporea însă, răpitorii devenind tot mai îndrăzneți. Atunci s-a declanșat vinătoarea împotriva acestor sîngeroși pești marini, fără ca nimeni să prevadă stricarea unui echilibru ce ființa de milenii. Într-adevăr, greu de intuit legătura dintre decimarea rechinelor și deteriorarea... recifelor de corali pe o suprafață ce acoperă aproximativ distanța dintre Port Hedland pînă aproape de Geraldton! Ulterior, oamenii de știință au explicat acest fenomen printr-o firească reacție în lanț: micșorarea numărului rechinelor, dușmanii naturali ai caracatițelor, a dus la o „explozie demografică” a numitelor cefalopode. Dar, sporirea numărului caracatițelor s-a soldat cu împușinarea langustelor. Reducerea numărului de languste a determinat înmulțirea steluțelor-de-mare, iar proliferarea acestora a avut drept rezultat distrugerea formațiilor de stînci submarine, clădite de corali ce trăiesc sub formă de colonii. Cele relatate ilustrează cît se poate de limpede legătura de la cauză la efect și acum asistăm la o incredibilă — pînă mai ieri — acțiune: omul protejînd viața rechinului ucigaș.

Aceste întîmplări duc la încheierea că orice acțiune, orice intervenție a omului asupra naturii trebuie să se facă cu cea mai mare grijă și atenție, după studii temeinice și teste concludente, astfel încît echilibrul ecologic să nu fie perturbat. Altfel, ceea ce pare la un moment dat cîștig se poate dovedi în cele din urmă o imensă pagubă.

MIHAI VASILIU ■

Imagine din Amsterdam

Karajan

Însuși numele lui — Herbert von Karajan — de o muzicalitate aparte, o asociere de sunete tandre și altele aspre îți dezvăluia alcătuirea sufletescă a acestui mare dirijor al tuturor timpurilor, trecut în urmă cu cîteva zile în neîntîlnă. Era plin de forță, dar puțini știau ca el să imprime unei orchestre puterea de a exprima tandrețea învîluitoare; reușea cu eleganță, cu o rară distincție să provoace tumultul răscolitor al instrumentelor convocate parcă de un vrăjitor să dea glas paginilor wagneriene; avea o înfățișare leonină, dar ce zîmbet bun îi ilumina ochii la capătul unui pasaj interpretat cu strălucire: părea sever, necrutător chiar, dar ce plăcere a jocului se citea în întreaga lui faptură cînd dirija concertul de anul nou de la Viena; era reținut în gestică, zgîrcit chiar în mișcări, mai ales în ultimii ani, însă ce clocot, ce zbucium interior, disciplinat prin cultură, prin cunoaștere, dezvăluiau suavițele rebele care îi cădeau pe frunte, ca unui tînar romantic incorrigibil; dar, mai ales, avea un chip pe care trecerea vremii îi spiritualizase ca și cum ar fi fost trecut prin puritatea unei flăcări, astfel încît, atunci cînd îl vedeai apărînd pe podium, fără voie îți venea să exclami: acest om nu trăiește decît pentru muzică!

GEORGE ARION ■

Olivier

S-a stins din viață, la 72 de ani, unul dintre cei mai mari actori pe care îi putem numi, pe drept cuvînt, „ai lumii”.

Scena engleză pierde un titan, cinematografia un desăvîrșit maestru. Din fericire pentru milioane și milioane de spectatori, aceasta din urmă ni-l va păstra viu: filmele sale vor străbate timpul, tulburînd generații și generații de spectatori; chipul său blînd — în aparență — interpretarea sa magistrală, îndeosebi a rolurilor cheie din dramaturgia shakespeare-iană, sobrietatea și eleganta nuanțelor, căldura sau diabolicul registrului său actoricesc de o înfinită complexitate, vor continua să uimească așa cum au uimit și în timpul vieții lui sir Laurence Olivier.

Cel care a obținut cea mai înaltă distincție britanică acordată întru gloria țării, a părăsit scena vieții lăsînd în urma sa valoare și stimă. După Laurence, nicidec Hamlet (eroul căruia i-a împrumutat înfățișarea pînă la confuzia de sine), nu va mai putea fi interpretat așa cum a fost interpretat înaintea lui. Rebecca, Henric V, Hamlet, Richard III, Othello sau Cabotinul — numai cîteva dintre operele cinematografice ale lui Olivier, au devenit, aproape imediat după premieră, piese de referință istorică în artă. În ceea ce privește activitatea sa teatrală, vastitatea și mai ales valoarea ei rămîne inegalabilă.

„Adio, iubite prinț!” Res-tul e tăcere...

HORIA PĂTRAȘCU ■

„Apărați Antarctica!” (II)

acordul privind cercetările, în comun au hotărît să înghețe orice revendicări teritoriale. Și astfel a fost semnat, în 1959, tratatul cu privire la Antarctica, care prevede că „este în interesul întregii umanități ca Antarctica să fie rezervată pentru totdeauna doar activităților pașnice”. A fost respectat tratatul? Da, în pofida faptului că în perimetrul unor oaze de cercetări științifice au fost văzuți uneori oameni în uniformă, iar la altele, civilii aveau un mers militaresc. Oricum, grație tratatului din 1959, Antarctica este regiunea terestră cu cele mai reduse tensiuni internaționale!

Tratatul nu prevede, însă, nimic cu privire la exploatarea bogățiilor naturale, ale mării sau ale subsolului. Această temă a făcut obiectul faimoasei Convenții de la Wellington, propusă spre semnare țărilor active în Antarctica, în septembrie 1988. Intenția poate că a fost bună, dar consecințele sînt nefaste. Mai ales asupra mediului înconjurător. Pentru că exploatarea acestor bogății chiar și prospectarea lor, ar avea consecințe tragice asupra faunei și florei unice de pe acest continent. Acest pericol l-a determinat pe cunoscutul explorator Jacques-Yves Cou-

teau să lanseze, în revista „Paris Match” un adevărat apel la luptă pentru apărarea mediului natural al Antarcticii. Reproducîm în încheiere cîteva fragmente din apelul său dramatic: „Cetățeni din lumea întreagă, atenție! Convenția de la Wellington este un adevărat hold-up la seară planetară. Prin această se va deschide eufărul cu cea mai fabuloasă comoară: ultima rezervă de apă ce nu va mai putea fi controlată o dată ce va fi eliberată! Ostacii sînt: focile, păsările, pinguinii, balenele... Amenințată! omenirea întreagă, a cărei conștiință de gestionar al viitorului planetei noastre riscă să fie sacrificată cultului unui insignifiant Vițel de Aur”.

ROMEO NĂDĂȘAN ■

Continentalul austral nu a avut soarta celorlalte întinderi virgine ale Terrei: de a fi împărțit între mari puteri, așa cum s-a întîmplat de-a lungul secolelor cu alte suprafețe ale planetei. Anglia, Norvegia, Franța, Australia, Noua Zeelandă, Argentina și Chile au emis pretenții la suveranitate asupra unei regiuni sau alta a Antarcticii. Începușeră chiar să se profileze o serie de conflicte, deoarece unele zone erau revendicate de către două și chiar mai multe state. Dăruia, Anul Geofizic Internațional a făcut ca în 1957-1958, sute de oameni de știință din lumea întreagă să vină pe aceste locuri în cadrul celei mai ample campanii de cercetări lansate pînă atunci. Ca urmare a acestui fapt, țările care au negociat

Succese românești

● În Cupa Europei la heptatlon (grupa de la Viena), echipa României s-a situat detașat pe primul loc, calificându-se pentru grupa B a competiției. La individual, primul loc a fost ocupat de Liliana Năstase, urmată de Elisabeta Anghel, Petra Vădanu și Corina Barbu.

● În concursul internațional de atletism desfășurat la arena Crystal Palace din Londra, în proba de 1 000 m pe locul întâi s-a clasat recenta recordmană mondială în proba de o milă, Paula Ivan, urmată de Viorica Becea.

● La Campionatele balcanice de atletism pentru juniori de la Stara Zagora, reprezentanții noștri au dominat întrecerile. La feminin, Laurenția Hurmuz (100 m plat, nou record balcanic), Daniela Antipov (1 500 m), Elena Birsan (disc și

greutate), Elena Șolcan (400 m plat), Denisa Zăvelcă (800 m), Carmen Nistor (400 mg), Oana Mușunoi (înălțime), Mioara Papuc (5 km marș) și ștafeta de 4 x 400 m, iar la masculin — Iulian Păciolanu (110 mg), Iankiș Miliian (800 m plat), Ion Avramescu (5 000 m) prin victoriile obținute au demonstrat resursele atletismului românesc, dându-ne garanția că ștafeta generațiilor este în miini bune.

● În cadrul concursului internațional de la Barcelona, contând pentru „Marele Premiu” al F.I.A., Doina Melinte a câștigat detașat proba de 800 m, iar Margareta Kerszeg și Viorica Ghican au ocupat primele două locuri în cursa de 3 000 m.

Turnee

● Invitație în „orașul florilor”. Festivalul internațional pentru copii și juniori — ediția a VI-a — și-a deschis porțile tuturor iubitorilor „sportului minții” la Timișoara începând cu data de 20 iunie, fiind organizat de Consiliul Județean pentru Educație Fizică și Sport Timiș, în colaborare cu Federația Română de Sah și Institutul școlar al județului Timiș. Tradiționala manifestare sportivă conține următoarele întreceri: turneu de băieți (născuți în 1969), turneu de fete (născute în 1969), „open” pentru copii

(băieți născuți în 1973), „open” pentru copii (fete născute în 1973), „open” pentru juniori (născuți în 1969) și „open” pentru junioroare (născute în 1969). Sunt prezenți invitați din țările afiliate la F.I.D.E. Ultima rundă este programată pentru dimineața zilei de 31 iulie.

● Turneul internațional „Sommes” ’89 s-a încheiat la Sate Mare cu un bilanț îmbucurător pentru șahistii români: realizarea a două norme de maestru internațional într-o companie valoroasă cu invitați din U.R.S.S. și Iugoslavia. Finișul mai slab al favoritului Elo, Dragoș Dumitrache, și al experimentatului maestru internațional Emil Ungureanu a schimbat clasamentul în favoarea lui Otiliu Berechet și a lui Sandor Biro, care împreună cu sovieticul Iuri Dovzisk au atins punctajul de 9,5 impus de categoria turneului cu un Elo mijlociu de 2322 puncte pentru norma de maestru in-

ternațional. Departajarea, în cazul acestei triple egalități, i-a fost favorabilă (conform criteriului Sonneborn) lui Otiliu Berechet, singurul neînving la capătul a șase victorii și șapte egaluri. Elocventă pentru stilul învingătorului este partida Sandici-Berechet: 1. d4 e6 2. c4 c5 3. d5 e:d5 4. c:d5 f5 5. Cc3 Cf6 6. Cf3 d6 7. a4 Ne7 8. Cd2 00 9. Cc4 Ca6 10. Nf4 Cc7 11. e3 Cfe8 12. Ng3 b613. Ne2 Tb8 14. 00 Na6 15. Ta3 Nf6 16. Dd2 Dd7 17. Tbl Rh8 18. b4 c:b4 19. T:b4 Nb7 20. e4 N:c3 21. T:c3 f:e4 22. Cc3 Cf6 23. Nb5 C:b5 24. a:b5 a5 25. b:a6 Na6 26. Tc6 Nd3 27. N:d6 C:d5! 28. N:f8 C:b4 29. D:b4 D:c8 30. Nd6 Dc1, 0:1. Clasamentul final al turneului a fost următorul: 1—3. Otiliu Berechet (2340), Sandor Biro (2320) — ambii România —, Iuri Dovzisk (U.R.S.S.) 9,5 puncte.

MARGARETA MUREȘAN ■

Toată lumea face sport

tr-o situație financiară dificilă și, deci, puțin dispus să transfere noi jucători, și-a prelungit cariera. ● Ca de obicei, vechea noastră cunoștință Nicolae Popcov, un atlet care, prin voință și pregătire fără rabat, a învins sechelele unei poliomielite, a sărbătorit „Ziua Olimpică” așa cum se cuvine, reușind să parcurgă, în alergare, 10 000 m, în excelențel timp, în condițiile date, de 65 de minute, pe stadionul primitorilor sale gazde, clubul Voința București. „Pe 23 iunie viitor, ne-a comunicat neobositul tehnician de la Institutul Politehnic din Capitală, voi lua startul la de-acum tradiționalul „Cros olimpic”, distanța fiind aceeași”. Succes! ● Una dintre marile vedete ale echipei de fotbal profesionist american „Piele Roșii” din Washington, Dexter Manley (30 de ani), a produs stupeoare în cadrul unei emisiuni televizate consacrate analfabetismului în S.U.A., reușind abia după mari eforturi să citească un text scurt. Se impune o precizare: Dexter Manley, „spaima” adversarilor pentru placajele sale necruțătoare, este absolvent cu diplomă benermeri al Universității statului Oklahoma, deși, după cum a declarat în „Washington Post”, „în momentul admiterii numărăm cu

chlu-cu-val pînă la 100!”. E drept, că în timpul studiilor (dacă putem spune astfel) universitare juca foarte bine... ● „Copa Libertadores” și „Cupa America” sînt veritabile farse, competiții nerepresentative pentru întregul continent, a declarat golgeterul lui Real Madrid, fotbalistul mexican Hugo Sanchez. „Deși li se dă o mare importanță, a adăugat Sanchez, respectivele competiții nu se pot compara nici pe departe cu turneele similare europene. De altfel, nici așa-zisa „Cupă Intercontinentală nu-și merită numele, atît timp cît sînt excluse formații din America Centrală, de Nord și zona Caraibilor”. ● După angajarea lui McNally, campioana de fotbal a R.F. Germania, Bayern München, l-a contactat pe argentinianul Nestor Creviotto, de la Estudiantes Buenos Aires, unul dintre cei peste 80 de jucători din țara sa, care s-a nu uităm deține încă titlul suprem, hotărîți să se transfere în străinătate. Acest neobisnuit, prin proporții, exod a născut, cum vă puteți închipui, aprige polemici la sud de Rio de la Plata, curios, însă, antrenorul Carlos Bilardo, consideră fenomenul normal, ceea ce l-a făcut pe Cesar Menotti, fostul selecționar, să declare: „Dacă fenomenul e normal, atunci Bilardo este anormal!”.

LUCIAN OPREA ■

Civilizația sportului

În afara arenei

L-a prezentat ca pe un trofeu proaspăt cîștigat. „Doamna Rock-ului” purta un costum de piele neagră pentru că îi place să arate cît mai brutal sau chiar ordinar. Bjorn Borg (32 ani), cu noua sa freză, stătea cuminte ca un paș, o jumătate de pas în spatele cîntăreței Loredana Berte (38 ani), atrăgînd fotografii și blitz-urile pe care niciodată nu le atrăsese Loredana datorită corzilor ei vocale.

În schimb, fostul super-star al tenisului găsea în locuința ei din Milano, la orice oră, o servire impecabilă făcînd de o fată în casă din Filipine, un pat în forma unui pantof de sport (gustul Loredanei!) și în el, probabil, un anume fel de dragoste. Iar în cele din urmă, fapt pe care l-am mai comentat, a găsit și 60 de somnifere pe care le-a inghițit într-o dimineață. „Sinuciderea sau tentativa de sinucidere sînt o evadare din fața problemelor nerezolvate, inchipuite sau veridice”, spun psihologii. Cîntărețul învingător de la Wimbledon, multimilionarul Bjorn Borg poartă cu el ceva ce doarme în multe dintre super-starurile sportului: au fost pregătiți întotdeauna numai pentru victoria din următorul meci și niciodată pentru viața de după ultimele aplauze!

Bjorn Borg, provenind din micul oraș suedez Södertälje, fiul unui comerciant de textile, a părăsit școala la vîrsta de 15 ani pentru a fi numai jucător de tenis. A devenit cel mai bun din lume, a văzut multe aeroporturi, hoteluri, arene. Și în afara de acestea, nimic. În afara de acestea a rămas străin de lume. Zborurile și hotelurile îi erau rezervate dinainte. Planurile turneeleor i-au fost stabilite de manageri. Cînd premiile se transformau în contul său în milioane, consilierii financieri le sporreau pe cele din urmă. Borg trebuia doar să „manevreze” racheta, să cîștige turnee, campionate și cînd numărul contractelor de reclamă depășise cifra 60, să evite disciplinat orice achiere de scandal care i-ar fi pătat „image”-ul. Nu i-a rămas spațiu să devină un om de sine stătător. Șansa de a primi căldură umană era egală cu zero.

În 1983, la 27 ani, s-a retras din lumea tenisului, milioanele sale s-au înmulțit fiind administrate din afară. O preocupare care l-ar putea satisface încă nu a găsit. El e în căutare de oameni care să-i umple golul din viața lui, care să-i populeze viața. Ca de exemplu Loredana Berte. Care, deocamdată, e încă măritată cu un industriaș. Pe care a prezentat-o la Stockholm prietenilor și aceștia au fost de-a dreptul revoluționi. Cu care vrea să se căsătorească.

Relațiile dintre două stururi eșuează dacă ambii își revendică dreptul de a fi star. Exemplele sînt numeroase. Actrița Marilyn Monroe și jucătorul de baseball Joe Di Maggio nu aveau ce să-și spună. Inotătorii Cornelia Ender și Roland Matthes au eșuat în căsnicie. Viața gimnastei Vera Ceaslavska a devenit un coșmar alături de atletul Josef Odložil. Idila dintre campionul de tenis Guillermo Vilas și Caroline de Monaco, care promitea să devină romanta secolului, nu a durat. Catastrofele în asemenea relații se petrec întotdeauna atunci cînd ultimele aplauze au devenit amintire. Cînd, după o carieră amețitoare, ar fi trebuit să învingă viața cu toate compromisurile ei, cu inevitabilele ei probleme. Dar pentru acestea de regulă, marile stele ale sportului nu sînt pregătite. Pe scena clubului de noapte din Frankfurt, fosta campioană de patinaj Marika Kilius (45 ani) a încercat să rămină o apariție în compania unui partener mai tînr cu 15 ani decît ea. Două căsnici eșuate au fost trecute în contul minus. Gajurile uriașe s-au consumat. Acum, Marika lucrează într-un bufet cu autoservire. Se descurcă greu cu viața care a venit după reflectoare și ovații. În sfîrșit, are pămînt sub picioare.

Sportul profesionist își răsfășă campionii dar îi obligă să circule pe o stradă cu sens unic. În monotonia acestor „circulații” e foarte greu să te pregătești pentru viață. De aici problemele. Și nici cei mai mari nu pot fugi de ele. Bjorn Borg s-a refugiat deocamdată împreună cu Loredana Berte la Monte Carlo. Un loc în care mulți și-au căutat fericirea.

CRISTIAN ȚOPESCU ■

Cupa „INTERTOTO”

Ultimele întîlniri disputate în cadrul grupei a X-a s-au soldat cu următoarele rezultate: Oergryte Göteborg — Wismut Aue 2-0; Rapid București — Wismut Aue 2-1; Oergryte — Rapid 2-0; Wismut — Spartak Varna 3-1. În clasamentul grupei, pe primul loc, cu 8 puncte, Oergryte, urmată de Rapid — 6 p., Spartak — 4 p și Wismut — 2 p.

VREMEA

cum a fost
cum va fi

CORNELIU POP

Dînd cîurs promisiunii formulate în precedentul număr al revistei, de a explica termenii utilizați în prognozele și diagnozele meteorologice revenim cu două caracterizări ale vremii în care își găsește expresie simțul estetic în limbajul de specialitate.

a) Vremea frumoasă (insorită) are drept caracteristică cerul senin sau o nebulozitate ce nu depășește 3/8 din boltă; norii predominanți fiind cei de „timp frumos” (care au baza luminoasă și nu sînt organizați în pături compacte); nu cad precipitații; predomină situațiile de calm sau vînt slab; vizibilitatea este bună.

b) Vremea urîtă se caracterizează prin nebulozitate accentuată; prezența precipitațiilor; posibile intensificări ale vîntului; alături de ceață; valori termice scăzute și diferite manifestări severe ale fenomenelor meteorologice care conduc la senzația de disconfort.

În timp ce disconfortul este o condiție necesară pentru vremea urîtă, vremea frumoasă nu presupune neapărat senzația de confort.

Vîntul slab sau calmul atmosferic ce intră în definiția vremii frumoase este caracteristic și unei zile urite în care datorită lipsei ventilației ceață persistă. Lipsa ventilației poate contribui la senzația de disconfort în marile aglomerări industriale sau urbane unde „smogul” poate face aerul sufocant. Lipsa ventilației poate amplifica senzația de căldură în zilele caniculare, făcîndu-le mai greu de suportat.

Privitor la interacția parametrilor meteorologici amintii anterior este de menționat că atmosfera imaginează căldura sub două forme: sensibilă și latentă. Căldura sensibilă este cea care face să urcă mercurul termometrelor, iar căldura latentă este imaginează în vaporii de apă ce intră în compoziția aerului. În zone ecuatori-

ale unde radiația solară este foarte intensă, în condițiile unei umezeli mari a aerului temperaturile nu urcă prea mult. Astfel la Colombo în Sri Lanka temperatura maximă absolută ajunge doar la 36,5°C. În zonele tropicale și subtropicale deșertice cu o atmosferă foarte uscată temperatura aerului poate depăși 50°C. În zonele temperate continentale temperaturile maxime absolute pot urca pînă la 40-45°C. Facem această precizare deoarece la debutul lunii circula zvonul că în acest iulie se așteaptă temperaturi de 50°C. Pentru meleagurile noastre o asemenea temperatură înregistrată la umbră este imposibilă.

În intervalul care a trecut de la precedenta apariție a revistei s-au atins valori termice caniculare (37°C la Giurgiu) în primele zile, ca apoi să se atingă recorduri absolute de frig pentru luna lui cupor. Pînă anul acesta minima absolută nocturnă a lunii iulie era de 1°C la

DATE CLIMATICE PENTRU INTERVALUL 20 - 26 Iulie							
Zona geografică	VALORI MEDII MULTIANUALE			VALORI DEOSEBITE ALE TEMPERATURII ÎNREGISTRATE ÎN ULTIMA SUTĂ DE ANI			
	Temperatura aerului (°C)		Cantitatea de precipitații (l/m²)	Maxime diurne		Minime nocturne	
	Maxime diurne	Minime nocturne		Valoarea	Localitatea și anul	Valoarea	Localitatea și anul
Cîmpia	26÷31	14÷18	8 ÷ 15	42.4	Giurgiu 1927	7.4	Arad 1923
Deal și podiș	23÷29	12÷15	13÷20	36.8	Cluj Napoca 1939	5.6	Cluj Napoca 1951
Depresiuni	22÷27	9÷12	20÷21	37.1	Brașov 1927	1.1	Intorsura Buzului 1951
V. Omu	9÷10	3÷4	31	18.0	1945, 1955	-7.4	1983
Litoral	26÷27	18	5÷9	35.8	Mangalia 1945	10.9	Constanța 1928

Miercurea Ciuc. În ziua de 18 iulie a.c. temperatura nocturnă a coborît pînă la 0°C la Joseni, Miercurea Ciuc și Intorsura Buzăului.

În intervalul 20-26 iulie masele de aer reci transportate de o circulație atmosferică orientată din sectorul nordic vor menține aspectul răcoros al vremii în prima parte a intervalului deosebi pentru regiunile din nordul și centrul țării. În regiunile estice nebulozitatea va fi mai pronunțată și pe alocuri va ploua. De duminică vremea va deveni predominant frumoasă, iar mercurul termometrelor va

depăși din nou 30°C în localități din vestul și sudul țării. Vîntul va prezenta unele intensificări din sectorul nordic la munte și în estul țării în primele zile.

Pe litoral vremea va fi ușor instabilă în primele zile apoi va deveni din nou frumoasă. Temperatura în aer va fi la început ușor sub limita de 25°C a unei zile de vară, apoi va depăși și din nou acest prag. Temperatura apei se va menține între 22° și 26°.

Începînd de luni condițiile de vreme vor fi optime pentru drumețiile montane.

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ **Procuratura Generală** a R.S.R., către **Dumitru Bocan** din Fetești, str. Depoului nr. 41, județul Ialomița: prin reexaminarea cauzei — trecerea fără temei legal în proprietatea statului a unui imobil, situat în orașul Fetești, din proprietatea semnatarului — s-a declarat recurs extraordinar. Dosarul a fost trimis la Tribunalul Suprem.

■ **Dumitru Gavrilă** din București ne-a solicitat sprijinul, în numele tatălui său, **Marin Gavrilă** din Comuna Chirnogi, satul Căscioarele, pentru ca acesta să fie pensionat. Iată răspunsul **Consiliului popular al județului Călărași**: „Dosarul de pensionare al tatălui petentului, așa cum a rezultat din verificări, urmează, conform programării, să fie depus la Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Călărași, între 1-15 august a.c., cu propunere de pensionare, începând cu 1 septembrie 1980”.

■ „Din 1985, de când am cumpărat cele două mașini de spălat, Alba Lux 9 și 10, au funcționat fără repros. Cu timpul însă, capacele și rama de susținere au ruginit și ar trebui înlocuite. Cu tot zelul meu, de a le căuta în magazinele de specialitate, nu le-am găsit. Ar fi bine ca întreprinderea să li-vreze și asemenea piese, pentru a nu fi nevoiți să schimbăm mașina pentru un accesoriu”. Propunerea vine din partea lui **Marin Gheorghe** din Craiova, Calea București, bl. E4, sc. 2, ap. 19. Subscriem la ea.

■ Două rezolvări favorabile la partea **Ministerului Sănătății** — **Direcția farmaceutică** și a **aparaturii medicale**. Maricăi Vulpă din comuna Salcea, județul Suceava. Farmacia 5 Salcea îi pune la dispoziție două fiole Diprophos, contra cost, și în baza prescripției medicale. Teodora Popa, din Iași, poate ridica de la Farmacia 43, contra cost, produsul Ketotifen.

■ „Nimic nu este «mai plăcut» dimineața ca «ora exactă» să-ți fie dată, nu de ceasornic, ci de personalul cofetăriei „ABC”. Toți cei care locuim în blocurile din preajma acestei unități comerciale simțim deșteptări de zelul cu care lucrătorii trîntesc cele trei grătore plasate la intrarea cofetăriei. Să nu vă imaginați că sint lăsate să cadă de la o înălțime ametoitoare, nu ci de la una suficientă ca să-ți strunești bine nervii și, eventual, să numeri pînă la trei. Sesizată, conducerea I.C.S.M. Cimpina a „calmat” pentru o vreme zgomotul, ca după aceea să reintrăm în „program normal de deșteptare”. (Ion Matei, str. August nr. 32, Cimpina, județul Prahova).

■ **Întreprinderea județeană de gospodărie comunală și locativă Brăila** confirmă că, cele sesizate de **Asociația de locatari nr. 20**, bloc B2, Viziru III, privind nefuncționarea ascensorului de la scara 2, datorită arderii electromotorului, sint reale. Dificultățile întâmpinate la rebobinarea electromotorului vor fi eliminate, 1 se promite. Le comunicăm această veste bună.

■ Comisiile județene de expertiză și de pensii v-au analizat situația și, față de stadiul evolutiv al afecțiunilor de care suferiți, v-au încadrat, prin decizia medicală nr. 899, în categoria pensionarilor de invaliditate „nerevizuibili”. **Ministerul Muncii** adresează acest răspuns lui **Wilhelm Swartz** din comuna Criț, județul Brașov.

■ „La magazinul de mobilă din Turda am cumpărat o comodă „Albatros”, pentru care am plătit 1500 lei. Nu plecasem din unitate cînd, pe eticheta de pe ambalaj, am observat un alt preț de 1037 lei. Intrigată de diferență m-am adresat vânzătoarei. În afară de faptul că mi-a arătat avizul de expediție de la C.P.L. Bistrița, nu mă putea ajuta decît cu sfatul de a scrie producătorului. Din păcate, răspunsul acestuia întîrzie să vină. O explicație se impune cu atît mai mult cu cît, în trecere prin Tg. Mureș, într-un magazin din zona gării, același produs avea afișat prețul de 1037 lei”. (Aglaia Pricopi, Calea Victoriei nr. 128, bl. G3, sc. C, ap. 56, Turda).

■ „Verificînd cele relatate de **Dimitrie Onu** din comuna Seitin, în scrisoarea adresată redacției, se confirmă faptul că unitatea unde a-ți activat — C.A.P. Seitin — nu v-a achitat toate certificatele medicale anterioare pensionării. C.A.P.-ului Seitin i s-a alocat plafonul necesar plății acestor certificate pentru luna iulie a.c.”. Răspunde **D.P.M.O.S. Arad**.

■ **Eugenia Drăgăescu** din comuna Ostrov ne-a solicitat sprijinul pentru a i se acorda ajutorul de stat cuvenit ca mamă cu mulți copii. **Consiliul popular al județului Tulcea**, cercetînd cazul, ne confirmă că petenta are 56 de ani, este căsătorită și mamă a șase copii. La data intrării în vigoare a Decretului nr. 410/1985, susnumita avea, într-adevăr, în îngrijirea sa trei copii minori. S-a adresat **Consiliului popular** al comunei Ostrov pentru primirea ajutorului abia în luna martie 1986, fără să depună toate documentele necesare. S-au luat măsuri pentru completarea dosarului care s-a înaintat **Comitetului executiv** al **Consiliului popular județean**. În vederea emiterii deciziei, conform căreia, în iulie, va primi drepturile ce i se cuvin.

■ **Ion Georgescu** din comuna Stîlpeni județul Argeș, a expediat spre București o recomandată care n-a făcut, nici mai mult, nici mai puțin decît opt zile. „Interesîndu-mă de ce atîta timp pentru o distanță nu atît de mare, am aflat că, pentru ridicarea corespondenței din comună vine o mașină de la Pitesti, și, probabil, asta ar fi explicația. După cîte știu, stația C.F.R. Stîlpeni este la numai 250 m de Poștă. Oare n-ar fi mai ieftin și mai eficient acest mijloc de expediat corespondența?” Cu siguranță, dar e bine să așteptăm și punctul de vedere al forurilor în drept.

■ **D.P.M.O.S. București** ne răspunde ca urmare a scrisorii lui **Radu Zaharia**, prin care so-

Scrisoare comentată

Pe lîngă subiect

Anica Burghilea locuiește în Muncelu de Sus, comuna Mogoșești Siret, județul Iași. N-a plecat niciodată din satul natal, unde, alături de soțul ei, a muncit timp de peste 25 de ani: el la ferma zootehnică din comună, ea la C.A.P. Anul trecut, în vară bărbatul îi moare, lăsînd-o singură, fără nici-un sprijin. „În momentul de față sint bolnavă; de mai mult vreme am rămas surdă de ambele urechi și, deși am umblat pe la conducerea fermei, unde a lucrat soțul meu, pentru a mi se face pensie de urmas, a fost în zadar”. Scrisoarea expediată nouă a fost îndrumată spre rezolvare factorilor avizați din județul Iași, în speță Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale, care ne comunică: „Din discuțiile purtate cu conducerea **Consiliului popular** al comunei Mogoșești Siret a rezultat că petenta poate munci în locul soțului la ferma zootehnică sau în cadrul Cooperativei Argicole de Producție Mogoșești Siret, ca membru cooperativ, intrucît alte posibilități de încadrare la alte unități din județul Iași nu sint”. Citind și recitind răspunsul al sentimentul că nu este vorba de una și aceeași persoană. Petitioneră nu solicita sprijin pentru încadrare în producție — iar cele două variante n-au fost refuzate nicicum — ci, în neajutorarea ei, se gîndea la o pensie de urmas. E posibil ca rugămîntea femeii să nu aibă temei legal, să nu poată beneficia de o astfel de pensie, dar n-a fost deloc lămurită în acest sens. Din rîndurile primite de la Iași, nu este limpede dacă are sau nu are dreptul la un asemenea ajutor. Dacă mai poate munci sau nu la vîrsta ei de 56 de ani, datorită bolii ce o afectează, pot hotărî numai medicii, îndreptățiți să le ceară avizul fiind tocmai direcția respectivă. Femeia a solicitat una, i s-a răspuns alta! Iată cum, o rezolvare formală a scrisorilor oamenilor muncii de către un funcționar indiferent (sau rutinat) în a desluși o situație de viață, nu servește nimănui. Deși investit cu responsabilitatea cercetării și rezolvării problemei semnalate, a răspuns pe-alături, cum zice proverbul românesc, „unde dai și unde crapă”!

Probabil, din punctul său de vedere procedura este completă. A primit o scrisoare (adresată inițial revistei „Flacăra”) și, chipurile, a rezolvat-o. A bifat-o în registru, după care a expediat răspunsul în dublu exemplar. Cel către noi, avînd în plus formula-tip: „i s-a răspuns și petentului!”. Dar cum?

Ce-o fi gîndit bătrîna țîrîncă în fața acelei derutante misive?

licita revizuirea dosarului de pensie, următoarele: „din evidența Oficiului de pensii a Sectorului 6 rezultă că întreaga perioadă atî avut meserii și locuri de muncă încadrabile în grupa a III-a de muncă. În situația în care atî lucrat ca sudor electric și autogen permanent la operațiuni de sudare în interiorul cazanelor, cisternelor, rezervoarelor, la vase navigabile, în interiorul cuptoarelor din halele de forjă, turnătorie, oțelărie sau laminare, veți solicita unităților respective eliberarea adeverințelor care să confirme acest lucru. Menționăm că pensia dv. este corect și legal stabilită”. E limpede ce aveți de făcut!

■ **Iacob Podar** din Alba Iulia ne scrie că, apartamentul său s-a deteriorat datorită terasei, prin care se infiltrează apa. **Consiliul popular al municipiului Alba Iulia** ne face cunoscut că lucrările de hidroizolații au fost deja efectuate, iar recepția lor a fost semnată și de către petent.

■ Biroul permanent al **Comitetului executiv al Consiliului popular al Sectorului 5**, analizînd situația dumneavoastră, **Jean Dumitru** din București, bd. Gh. Gheorghiu Dej nr. 85, a dispus reducerea contribuției bănești, conform Legii 1/1980, de la 450 lei la 375 lei.

■ Pentru **Paraschiva Costache** din comuna Făcăleni, în numele căreia ne-a scris gînele ei, **Nicolae Enache** din București, **Consiliul popular al județului Ialomița** ne comuni-

că: „Potrivit art. 9 din Decretul nr. 245/1977, privind pensiile IOVR și art. 41, punctul i din Legea nr. 3/1977, privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, soția are dreptul la pensie de urmas, dacă are vîrsta de 55 de ani și cel puțin 10 ani de căsătorie. În cazul că primește pensie C.A.P. pentru muncă depusă, potrivit art. 42 din Legea nr. 3/1977, poate opta pentru oricare dintre acestea. Dacă îndeplinește condițiile pentru pensie de urmas, va depune următoarele acte: cerere, copii după certificatele de căsătorie și de deces, un cupon de pensie și adeverință de la C.A.P. dacă primește sau nu pensie C.A.P.”.

■ **Maria Alexandru** din comuna Ruginești, sat Angheliești, județul Vrancea, ne aduce la cunoștință că funcționari ai **consiliului popular comunal** operează rețineri din ajutorul de stat ce se acordă mamelor cu mulți copii. **D.P.M.O.S. Vrancea** răspunde: „Intrucît din aceste ajutoare nu se pot face rețineri pentru recuperarea unor debite, s-a luat legătura cu **consiliul popular** al comunei Ruginești, urmînd ca pe viitor să nu se mai facă asemenea rețineri”. Dar cum rămîne cu cele operate pînă acum?

■ Repartiția unui nou spațiu de locuit i-a adus lui **Alexandru Pintea** din Cluj-Napoca și mulțumire, dar și bătaie de cap, deoarece i s-a acordat un apartament ocupat. „Odată cu depunerea actelor necesare contractului de închiriere, am anunțat ICRAL-ul că locuința este ocupată. La o săptămînă, acesta întocmește o decizie de evacuare decizie care întîrzie să fie trimisă spre aprobarea conducerii **consiliului popular**. În schimb eu am ajuns să plătesc două chirii”.

■ Răspunsuri favorabile, privind încadrarea în muncă, ne-au expediat Direcțiile pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale din județele Neamț (pentru **Veronica Chira**, din Piatra Neamț, repartizată la întreprinderea de producerea legumelor Izvoare), Mureș (pentru **Aurel Selegean** din Pogăceaua, acum muncitor necalificat la E.G.C.L. Ludus, Violeta Varga din Tîrnăveni, încadrată la Combinatul chimic Tîrnăveni), Cluj (pentru **Lucia Paula Cioltea** din Cluj-Napoca, actualmente om al muncii la Uniunea județeană a cooperativei de producție, achiziție și desfacere a mărfurilor Cluj), Vrancea (pentru **Mihaela Bumbu** din Focșani, încadrată la întreprinderea de prelucrări mase plastice Focșani).

șoara. „În legătură cu scrisoarea adresată dv. de numita **Peteriu Maria** din Sighișoara: s-a propus internarea pe o perioadă mai îndelungată într-un cămin spital, propunere care, după întocmirea actelor, a fost respinsă de soțul petentei. În urma petiției adresate dumneavoastră, s-a rediscutat cu soțul petentei și s-a convenit ca noi s-o ajutăm, din nou, pentru internarea în Căminul spital Glodeni, jud. Mureș”.

● Sint invalid de război. De un an și jumătate am dat la reparat proteza defectă și sint mereu aminorat. Sint purtat cu vorba, tot de atîta vreme, și pentru comanda unei noi proteze, pentru care am obținut, în prealabil, aprobarea Ministerului Sănătății. La întreprinderea de protezare din București, strada Negustori, am fost de mai multe ori, dar în zadar. Nu vreau să supăr pe nimeni prin rîndurile acestora scrise cu singura mină validă pe care mi-a lăsat-o războiul, dar parcă umblu prea mult pentru un dram de ajutor de la dinșii. Vă rog să încercați dumneavoastră să mă ajutați. **Miron Posmangiu**, str. Cosmonauților nr. 40.

Pagină realizată de **MARIA BOGDAN RADU**

Poșta

Redacției

Gogea Gheorghe — București: Nu. ● **Ilov Elena** — Craiova: Corect. ● **Cîrșică Valerica** — Galați: Adresați-vă direct Judecătoriei Ploiești. ● **Boldor Florica** — com. Bătar (Bihor): Nu aveți dreptate. ● **Orban Arpad** — loc. Vladimirescu (Arad): Da. ● **Moscu Natalia** — București: E greu de răspuns. Consultați un avocat. ● **Dobre Ionel** — Roșiori de Vede: Veți afla ce vă interesează la Inspectoratul județean al Ministerului de Interne. Țineți minte că orice scrisoare se semnează. ● **Lăpușneanu Gabriela** — Suceava: Căutați singură la bibliotecă. Vă va prinde bine. ● **Burdugiu Nicolina** — satul Saligni, com. Mircea Vodă (Constanța): Drepturile pe care le cereți, din păcate, nu vi se cuvin, potrivit legii. ● **Popa Nora-Paula** — București: Biroul executiv al **Consiliului popular** hotărăște. Depuneți cerere și acte medicale. ● **Carolea Anica și Gheorghe** — Pașcani: Potrivit condițiilor de asigurare în baza cărora ați încheiat asigurarea facultativă complexă a gospodăriei sint asigurate bunurile de uz casnic și gospodăresc pentru pagubele produse de riscurile asigurate, inclusiv pentru cazurile de furt prin efracție. Furtul prin folosire de chei potrivite nu constituie o cauză de pagubă cuprinsă în asigurare. ● **Dobrea Zoica** — Tg. Secuiesc, **Dragomir Mariana** — satul Pușcași, com. Bărcănești (Prahova): Adresa librăriei „Cartea prin poștă” este 70043 București, sector 3, Calea Moșilor nr. 62-68. ● **Lungu Adrian** — Satu Mare: Nu le știu. La 14 ani nu e bine să vorbiți niciodată de „ultimel-le speranțe”. ● **Curețu Ani** — Constanța: Prezentați solicitarea dv. spre analiză **Comitetului executiv** al **Consiliului popular** al județului în conformitate cu precizările date prin adresa C.P.C.P. nr. 9411/1988. ● **Luță Marian-Adrian** — Tg. Jiu: Tatăl dv. a fost încadrat ca om al muncii la C.A.P. Eftimie Murgu, județul Caraș-Severin. Solicitați urgent întocmirea dosarului pentru stabilirea pensiei de urmas. ● **Guștiuc Vladimir** — Brăila: Credem că e mult prea tirziu. Interesați-vă, totuși, la Oficiul de pensii. ● **Cuteanu Letiția** — Cluj-Napoca: Puteți publica anunțul dv. în pagina de mică publicitate a cotidianului „România liberă”. ● **Plega Nicolae** — Constanța: În conformitate cu prevederile art. 13 din Decretul 68/1976 urmează să vă prezentați la unitatea unde sinteți încadrat în vederea întocmirii dosarului pentru verificările de rigoare, după care va fi analizat în comisia municipală de mutații.

● Spitalul Municipal Sighi-

REGHINA VÂRVICI

Conștiința valorii

Vara, inevitabil temperaturii de afară i se mai adaugă cîteva grade în preajma concursurilor de admitere: treapta I, treapta a II-a, facultate. Griji, emoții, transpirație, frîmțîri... Oare va fi cu succes sau... Cei mai agitați sint de obicei părinții și, în unele cazuri, rudele. „Al meu (a mea) știe, mi-a spus și profesorul (profesoara). A învățat, s-a pregătit, sperăm să ia un șapte, opt sau chiar nouă, după cum va vrea comisia...”

Asupra acestui aspect aș vrea să mă opresc. „Sperăm...” Chiar dacă la matematică mai „scrijele”, chiar dacă „română” nu este punctul forte, sperăm.

E firesc ca un părinte (nemai-vorbînd de copil!) să spere dar...

Admiterile sint concursuri, al căror scop este să trieze valorile, criteriul aprecierii fiind nivelul cunoștințelor. Cînd speri la un 7, 8 sau 9, înseamnă că nu s-a muncit destul. În țara noastră sint create condiții de studiu pentru toți copiii, fiindu-le deschise toate porțile. Învățînd, și numai învățînd intens, de nota

zece poți să-ți asiguri șansele cele mai mari de reușită.

Mă gîndesc la o mamă, cu trei copii, care s-punea despre băiatul care urmează să susțină examen de admitere: „E bun, muncește mult, an de an a luat premiu la olimpiada de matematică. Știu că nu are „scîlpiri”, de aceea nici nu a fost selecționat pentru internaționale, dar sper să intre, deși am și are emoții”. Un câștigător al olimpiadei pe țară de matematică are emoții, dar munca și strădania depuse îi dau dreptul să spere.

DAN DANUȚ DORU

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11-14.

ROMÂNIA, CEAUȘESCU, PACE

Cei 24 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, marcați de mărețe înfăptuiri în edificarea noii orânduiri în țara noastră, constituie, în același timp, perioada unei activități de un dinamism fără precedent a României socialiste pe plan internațional. În toți acești ani, sub impulsul hotărâtor al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, România s-a impus atenției universale prin angajarea sa plenară în dezbaterea celor mai arzătoare probleme ale contemporaneității, prin fermitatea cu care a militat și militează pentru cauza independenței popoarelor, pentru respectarea dreptului tuturor națiunilor la dezvoltare liberă, de sine stătătoare, pentru înfruntarea în raporturile dintre state a unor principii noi, democratice, de egalitate și respect reciproc, pentru statornicirea pe întreaga planetă a unui climat de înțelegere, colaborare și pace. De un larg răsunet în lume se bucură inițiativele și demersurile tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru oprirea cursei înarmărilor și înfăptuirea dezarmării, în primul rând a dezarmării nucleare, pentru soluționarea tuturor problemelor litigioase prin mijloace pașnice, prin tratative, pentru lichidarea subdezvoltării și edificarea noului ordin economic internațional, pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, în care toate popoarele să se poată dezvolta în deplină libertate pe calea progresului și bunăstării. În prezent, la 24 de ani de la Congresul al IX-lea și în anul tinereții celui de-al XIV-lea Congres al Partidului Comunist Român, trebuie subliniate activitatea de pionierat a României, prioritatea românească în ceea ce privește inițiativele și acțiunile în numeroase probleme internaționale, țara noastră pășind prima pe căi pe care alții aveau să pornească mult mai târziu. Acest fapt atestă clarviziunea politicii externe românești, a făuritorului și promotorului ei consecvent, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Noi principii pentru afirmarea relațiilor între state

Dezvoltarea relațiilor dintre state pe temelia noilor principii de relații, ale respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamstecului în treburile interne, avantajului reciproc, renunțării la forță și la amenințarea cu forța, ale asigurării dreptului fiecărui popor de a-și hotărî viitorul de sine stătător constituie, în concepția României socialiste, o cerință fundamentală a contemporaneității, în sprijinul căreia partidul și statul nostru, președintele Nicolae Ceaușescu au acționat și acționează cu consecvență și cu fermitate. Pe baza acestor principii, România a stabilit și dezvoltă în prezent relații diplomatice și economice cu 155 de state de pe toate continentele. Noile principii și-au găsit consacarea și în cele circa 130 de tratate și declarații comune semnate de țara noastră cu state din Europa, Asia, Africa și America Latină, cu prilejul itinerariilor istorice întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, im-

preună cu tovarășa Elena Ceaușescu, sau a vizitelor efectuate de numeroși șefi de stat și de guvern în România. Țara noastră s-a aflat printre cei mai activi membri ai ONU în acțiunea de elaborare și adoptare a „Declarației referitoare la principiile dreptului internațional privind relațiile prietenești și cooperarea între state conform Cartei Națiunilor Unite”. O activitate susținută a desfășurat România în cadrul primei Conferințe pentru securitate și cooperare în Europa, contribuind la elaborarea, ca parte integrantă a Actului final de la Helsinki, a Declarației referitoare la principiile care guvernează relațiile dintre statele participante la CSCE. Militând activ pentru abolirea forței din relațiile internaționale, pentru reglementarea conflictelor și a tuturor problemelor litigioase exclusiv pe cale pașnică, prin tratative, România a acționat cu perseverență pentru reglementarea la masa negocierilor a situațiilor de conflict din Orientul Mijlociu, din zona Golfului, din alte părți ale lumii. Din inițiativa României Adunarea Generală a ONU a adoptat în 1982 „Declarația privind reglementarea pașnică a diferendelor internaționale”, iar în 1985 Apelul solemn adresat statelor aflate în conflict pentru a pune capăt neîntârziat ostilităților militare și a trece la reglementarea pașnică a diferendelor. De mai mulți ani țara noastră acționează pentru crearea în cadrul ONU a unei comisii de bune oficii, mediere sau conciliere, la care să recurgă statele aflate în conflict.

Dezarmarea, problemă fundamentală

Orientarea programatică a României, a secretarului general al partidului, președintelui țării, în favoarea dezarmării și păcii se înscrie în tradiția luminoasă a poporului nostru, care a fost totdeauna dornic să trăiască în liniște, liber și suveran. Aceste aspirații își găsesc deplina materializare în întreaga politică externă a partidului și statului nostru. Sub impulsul tovarășului Nicolae Ceaușescu, întreaga activitate internațională a României în perioada de după Congresul al IX-lea a fost dedicată în primul rând acestui țel suprem, detașându-se, prin valoarea și semnificația ei, bogata activitate desfășurată de conducătorul partidului și statului, demersurile sale neobosite menite să deschidă perspectiva înăntării spre o lume a înțelegerii și colaborării pașnice.

Astfel, la numai câteva luni de la Congresul al IX-lea, sesiunea din toamna lui 1985 a Adunării Generale a ONU a adoptat, la propunerea țării noastre, rezoluția „Măsuri pe plan regional în vederea îmbunătățirii relațiilor de bună vecinătate între statele europene aparținând unor sisteme economice și sociale diferite”, ca prim pas spre înfăptuirea securității și dezarmării pe continent. În 1969, pe baza unei propuneri formulate de România, Adunarea Generală a ONU a proclamat „Deceniul dezarmării al Națiunilor Unite 1970—1980”. În urma unor inițiative ale României, grupuri de experți au elaborat în 1972, 1977, 1982 și 1988 studii asupra Consecințelor economice și sociale ale cursei înarmărilor. În baza „Hotărârii CC al PCR privind poziția României în problemele dezarmării și în primul rând ale dezarmării nucleare”, din mai 1978, țara noastră a

adus o contribuție majoră la convocarea și desfășurarea primei sesiuni speciale a Adunării Generale a ONU consacrate dezarmării. Un loc deosebit l-au ocupat importante inițiative de pace și dezarmare ale tovarășului Nicolae Ceaușescu din toamna anului 1981 și primăvara anului 1982. Marile adunări populare ce au urmat au culminat cu „Apelul poporului român”, însumând 18 milioane de semnături, adresat celei de-a doua sesiuni speciale a Adunării Generale a ONU consacrate dezarmării. Este bine cunoscut că în toamna anului 1986, în urma unui referendum național, România a redus în mod unilateral, cu 5—10 la sută, armamentele, efectivele și cheltuielile militare, fiind și în această privință deschizătoare de drumuri. Ulterior, urmînd exemplul țării noastre, măsuri de acest fel au luat și alte state.

Toate propunerile, acțiunile, demersurile și inițiativele țării noastre, ale președintelui Nicolae Ceaușescu, s-au constituit într-un cuprinzător program de dezarmare, ale cărui prevederi de bază sînt: realizarea acordului dintre URSS și SUA privind reducerea cu 50 la sută a armelor nucleare strategice, oprirea tuturor experiențelor nucleare, realizarea unui acord general care să ducă la eliminarea tuturor arsenalelor nucleare, intensificarea activității pentru eliminarea armelor chimice și a altor arme de distrugere în masă; crearea de zone lipsite de arme nucleare și chimice în Balcani, în alte regiuni din Europa și din lume; trecerea la reducerea substanțială a efectivelor, armamentelor convenționale și cheltuielilor militare. După cum se știe, legat de aceasta, în cadrul reuniunii de anul acesta de la Viena consacrate începerii de negocieri asupra forțelor armate convenționale din Europa și pentru adoptarea de noi măsuri de încredere și securitate pe continent au fost prezentate „Considerentele și propunerile României, ale președintelui Nicolae Ceaușescu privind problemele dezarmării, întăririi încrederii și securității pe continentul european”. Cu acest prilej, țara noastră a propus: reducerea armamentelor și efectivelor militare cu 25—30 la sută într-o primă etapă și cu 50 la sută pînă în anul 2000; efectivele supuse reducerii să fie demobilizate, iar armamentele distruse sau transferate pentru folosirea în scopuri pașnice; reducerea cheltuielilor militare cu 25—30 la sută într-o primă etapă și cu 50 la sută pînă în anul 2000; asumarea de către statele participante a obligației de a folosi mijloacele financiare eliberate de pe urma reducerii exclusiv în scopuri pașnice; stabilirea limitelor privind numărul total al efectivelor și armamentelor unui stat care pot fi amplasate în afara teritoriului național; înscrisura în acordurile realizate a plafoanelor-limită atît pe ansamblul fiecărei alianțe, cît și pentru fiecare stat în parte; reducerea cu prioritate a armamentelor cu mare capacitate ofensivă. Desigur, pentru înfăptuirea cerințelor dezarmării România va acționa și de acum înainte, cu aceeași perseverență.

Lichidarea subdezvoltării

Coordonata economică fundamentală a evoluției postbelice pe mapamond a constituit-o adîncirea decalajelor dintre țările industrializate și cele subdezvoltate, dintre statele bogate și cele sărace. Se înțelege că lichidarea decalajelor, ca partea cea mai de seamă a necesarului proces de făurire a unei noi ordini economice internaționale, este problema economică cea mai arzătoare dar și cea mai grea în momentul de față. După Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, de-a lungul anilor, România, președintele Nicolae Ceaușescu, care s-a

numărat printre primii șefi de stat ce au formulat postulatul unei noi ordini economice internaționale, au dus o activitate intensă în sprijinul țării în dezvoltare, al procesului dezvoltării în ansamblul lui.

În concepția României, lichidarea subdezvoltării trebuie să se bazeze în primul rînd pe efortul propriu al fiecărui popor, pe concentrarea și mobilizarea intensă a întregului potențial material și uman al țării respective. Un rol deosebit îl are lărgirea cooperării internaționale Sud-Sud și Nord-Sud. În același timp, de o mare importanță este sprijinul din partea organizațiilor internaționale specializate și a țărilor dezvoltate, acordat pe baza respectării neabătute a suveranității și independenței, a înlăturării cu desăvîrșire a oricărui amestec în treburile interne. Un asemenea sprijin trebuie să contribuie la dezvoltarea industriei și agriculturii, la valorificarea superioară a resurselor materiale și umane de care dispun aceste țări. Pentru aceasta, se impun negocieri reale între țările industrializate și cele în dezvoltare. În concepția României, pentru lichidarea decalajelor se impun: dezvoltarea unei largi și neîngrădite cooperări internaționale pentru sprijinirea eforturilor țărilor în dezvoltare; restructurarea actualului sistem financiar-monetar și democratizarea organizațiilor financiare internaționale; soluționarea globală, politico-economică a problemei datoriei externe ale țărilor în dezvoltare; eliminarea practicilor discriminatorii și a barierelor din comerțul internațional; renunțarea la impunerea de embargo-uri și de măsuri de constrîngere economică pe considerente politice; asigurarea accesului statelor în dezvoltare la cuceririle științei și tehnicii contemporane, la tehnologiile moderne; convocarea unei conferințe speciale în cadrul ONU cu participarea statelor dezvoltate și a țărilor în dezvoltare pentru soluționarea tuturor acestor probleme.

După cum am arătat și cu alt prilej, necesitatea lichidării subdezvoltării nu este negată de nimeni, ea are caracter axiomatic, însă calca de la fapță este deosebit de spinoasă. În acest proces, este limpede că cheia rezidă în ritmul mult mai înalt de dezvoltare ale țărilor sărace față de cele dezvoltate. De exemplu, în privința veniturilor pe locuitor economiștii au calculat că pentru ca decalajele să se lichideze în următorii 25 de ani, este nevoie ca în perioada 1985—2010 în țările dezvoltate venitul pe locuitor să crească anual cu 2 la sută, iar în țările în dezvoltare cu 13,2 la sută. Însă pentru aceasta trebuie înlăturate barierele de tot felul, cele consemnate mai sus și altele, care sînt expresii ale utilizării forței și ale amestecului în treburile interne ale altor state. „România — spunea președintele Nicolae Ceaușescu — consideră că este necesar să se pună capăt actualei situații economice și financiare internaționale, și îndeosebi politicii de sărăcire a țărilor în curs de dezvoltare, să se acționeze pentru o soluționare globală a problemei datoriei externe, pentru o nouă ordine economică mondială, bazată pe relații de deplină egalitate și echitate între state, care să asigure progresul mai rapid al tuturor statelor și în primul rînd al celor rămase în urmă”. Sînt țeluri pentru atingerea cărora, în perioada de după Congresul al IX-lea România a acționat și acționează cu fermitate.

În consens cu marile procese înnoitoare din lume, promotoare a acestor procese, politica externă românească, făurită și promovată în cei 24 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea de către conducătorul partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, răspunde aspirațiilor legitime ale tuturor popoarelor lumii și se afirmă constant ca un factor de importanță deosebită în viața întregii planete.

ION CODRU ■

Flacăra, Redacția: București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 311. Telefoane: 17 66 10; 17 60 20, întelecare; Actualitatea politică: 25 60; Economie: 21 28; Cultură, știință, învățămînt: 14 57; Cetățenești: 14 53; Scrisori: 25 42; Reportaj-informații: 25 60; Sport: 17 00; Foto: 25 28; Secretariat de redacție: 21 23; Secretariat redactor șef: 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cîitorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA” — sectorul export-import presă P.O. Box 12 201, telex 10876, presfir București, Calea Griviței nr. 64—66.